

Rapport og planer (2008-2009)

Pr. 1.3.09.

Innhold

Høgskolen i Bodø. Rapport og planer (2008-2009).	6
1 INNLEDNING.	6
1.1 Høgskolens utvikling.	6
1.1.1 Status.	6
1.1.2 Studier og studenter.	7
1.1.3 Faglig utvikling og samarbeid.	7
1.1.4 Utviklingen av Universitetet i Nordland.	8
1.2 Styrets arbeid.	9
1.3 Forvaltning av fullmakter.	10
2 RESULTATRAPPORTERING for 2008.	11
2.1 Utdanning.	11
2.1.1 Høgskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov. (KD)	11
2.1.2 Høgskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømming. (KD)	18
2.1.3 Høgskolene skal ha et internasjonalt utdannings samarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv. (KD)	25
2.1.4 Kvalitative styringsparametre. (KD)	28
2.2 Forskning.	34
2.2.1 Høgskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene. (KD)	34
2.2.2 Høgskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig. Høgskoler som tildeles stipendiatstillinger skal sørge for god gjennomføring av forskerutdanningen. (KD)	40
2.2.3 Kvalitative styringsparametre. (KD)	44
2.3 Formidling.	47
2.3.1 Høgskolene skal gjennom formidling og deltakelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten. (KD)	47
2.3.2 Høgskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning. (KD)	50
2.3.3 Kvalitative styringsparametre. (KD)	54
2.4 Forvaltning.	57
2.4.1 Høgskolene skal føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk som bidrar til å rekruttere og utvikle kompetanse som reflekterer institusjonens oppgaver og ansvarsområder. (KD).	57
2.4.2 Høgskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv. (KD)	59

2.4.3 Høgskolene skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen med fokus på god intern kontroll og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonens strategiske prioriteringer. (KD)	61
2.4.4 Kvalitative styringsparametre. (KD)	63
2.5 Øvrige rapporteringer for 2008.	66
2.5.1 Aktivitetskrav. (KD).....	66
2.5.2 Samarbeid med andre institusjoner om system for forskningsdokumentasjon. (KD)	66
2.5.3 Rapportering på doktorgradsavtaler der annen institusjon er gradsgivende. (KD). 67	
2.5.4 Tverrdepartementale fellesføringer. (KD).....	69
2.5.5 Økonomirapportering. (KD).....	72
2.5.6 Rapportering til DBH. (KD).....	72
2.5.7 Rapporteringskrav for Selskapsdatabasen. (KD)	73
2.5.8 Styreforankring av risikostyring. (KD)	73
2.5.9 Samlet rapportering/beskrivelse av Nordområdesatsningen. (HBO)	74
3 PLANER for 2009.	76
3.1 Generelt.	76
3.2 Føringer fra Kunnskapsdepartementet.	77
3.3 Risikostyring.	77
3.3.1 Styreforankring av risikostyring.....	77
3.3.2 Risikokart 2009.	78
3.4 Nye studieplasser i 2009/2010.....	79
3.5 Utdanning.....	85
3.5.1 Høgskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov. (KD)	85
3.5.2 Høgskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømming. (KD)	89
3.5.3 Høgskolene skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningsamarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet. (KD)	93
3.5.4 Kvalitative styringsparametre. (KD)	97
3.6 Forskning.	102
3.6.1 De statlige høyskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene. (KD) .	102
3.6.2 Høgskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig. (KD).....	107
3.6.3 Kvalitative styringsparametre.	111

3.7 Formidling	113
3.7.1 Høyskolene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten. (KD).....	113
3.7.2 Høyskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning. (KD).....	115
3.7.3 Kvalitative styringsparametre.	118
3.8 Forvaltning	120
3.8.1 Høyskolene skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene. (KD).....	120
3.8.2 Høyskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv. (KD).....	125
3.8.3 Høyskolene skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer. (KD)	130
3.8.4 Kvalitative styringsparametre.	132
3.9 Plan for tildelt bevilgning for 2009.	135
3.10 Høgskolens målstruktur for 2009 (oppsummert).....	136

Høgskolen i Bodø.

Rapport og planer (2008-2009).

Kunnskapsdepartementet fastsatte krav til rapportering for 2008 og krav til planleggingen av virksomheten for 2009, i brev av 20.12.2007 "*Statsbudsjettet for 2008 kap. 275 - Tildelingsbrev 2008 for Høgskolen i Bodø*". I tilsvarende "Tildelingsbrev" for 2009 (av 18.12.08) er det fra departementets side presisert en del endringer - både m.h.t. rapporteringen for 2008, og m.h.t. målstruktur for 2009.

Høgskolen i Bodø har lagt dette til grunn for utarbeidelsen av Rapport og planer (2008-2009), implisitt den malen for rapportering (2008-2009) som Departementet har gitt i avsnitt 4.4. i "Tildelingsbrevet" for 2008.

1 INNLEDNING.

1.1 Høgskolens utvikling.

1.1.1 Status.

Høgskolen i Bodø har de siste årene vært preget av en rivende utvikling. Dette gjelder både innen forskning og undervisning, infrastrukturmessige forhold og i forhold til samarbeidsrelasjoner med arbeids- og næringsliv i regionen.

Høgskolen i Bodø har lange forskningstradisjoner. Universitetsatsingen sikrer at innsatsen på dette området videreføres og styrkes.

Styret har på et bredt grunnlag utredet hvilke fagsøyler som skal styrkes i det framtidige universitetet, og hvordan dette skal organiseres. Satsingen skal skje innen fire hovedområder; bedriftsøkonomi, akvakultur, profesjonspraksis og sosiologi. Forskerutdanningene innen bedriftsøkonomi og sosiologi er etablert. Søknadene om etablering av forskerutdanning innen akvakultur og profesjonspraksis er oversendt NOKUT for akkreditering. PhD'en i akvakultur har fått entydig positiv vurdering av den sakkyndige komiteen, og vi forventer endelig behandling i NOKUT's styre i løpet av mars 2009.

NOKUTs styre vedtok i møte den 26.2.09 akkreditering av PhD i studier av profesjonspraksis. Dette skjedde så nært opp til ferdigstillingen av dette dokumentet, at det enkelte plasser i det etterfølgende fortsatt gis beskrivelser som ikke har tatt høyde for denne beslutningen i NOKUT.

Høgskolemiljøet og samskipnaden har gjennom de siste årene konkretisert en arealskisse for etablering av nødvendig bygningsmasse til undervisnings- og forskningsformål, velferdsfunksjoner og studenthybler. Skissen "Campus Bodø", er lagt til grunn for et omfattende samarbeid mellom flere parter nasjonalt, regionalt og lokalt - både når det gjelder infrastruktur og faglig utvikling.

Gjennom realiseringen av hele byggetrinn IV har høgskolen tidsriktige og moderne lokaliteter, og all vår virksomhet i Bodø er samlokalisert til Mørkvedområdet. Den oppgradering som har funnet sted når det gjelder så vel hovedanlegget, Mørkvedlia og Mørkvedbukta, gir også institusjonen tilgang til nødvendig forskningsmessig infrastruktur. En bekymring er imidlertid mangelen på kontorer til de ansatte, samt grupperomfasiliteter til

studentene. I løpet av året må det skisseres langsiktige løsninger på dette problemet. Det er allerede tatt initiativ for å vurdere konkrete alternativer.

Høgskolen og Studentsamskipnaden i Bodø har et tett og godt samarbeid, både på ledernivå og ellers i organisasjonen. Ledere møtes jevnlig for å diskutere felles utfordringer og for å informere hverandre om viktige saker, og Høgskolens ledelse er representert i Studentsamskipnadens styre. Det er også utviklet en god kultur for felles samarbeid og prosjekter innenfor ulike områder som studentvelferd, kontaktmøter med studentene og utvikling av Bodø som studieby.

1.1.2 Studier og studenter.

Med over 5000 studenter er Høgskolen i Bodø blant de største høgskolene på landsbasis. Fra 2007 til 2008 hadde Høgskolen i Bodø den største økningen i studenttallet nasjonalt, hvor vi registrerte en økning fra 2007 til 2008 på over 21 % (fra 4249 til 5147).

Høgskolen er en av de mest differensierte, med et svært bredt fagtilbud innenfor tradisjonelle universitetsfag, næringsrettede og yrkesfaglige tilbud. Høgskolen har et godt kvalifisert faglig miljø, med stor grad av stabilitet innen spesielle kompetanseområder. De veletablerte studiestedene i Mo i Rana og på Stokmarknes gjør at høgskolen har et stort geografisk nedslagsfelt. Totalt er nærmere 1000 av høgskolens studenter tilknyttet studiestedene i Mo i Rana og på Stokmarknes. I tillegg gir institusjonen undervisning på øvrige deler av Helgeland samt i Arran i Tysfjord, både innen for den ordinære bevilgningen og som etter- og videreutdanningsprosjekt i samarbeid med næringslivet i regionen. Det er gjennom de siste årene, som forutsatt fra Stortinget, etablert flere desentraliserte studietilbud spredt over hele fylket. Den geografiske spredningen gir store studentgrupper mulighet for utdanning i sine nærområder. Det pågår for tiden et omfattende arbeid internt i høgskolen for en ytterligere styrking av IKT- kompetansen, slik at flere tilbud kan nettbaseres, samt å legge til rette for økt bruk av elektroniske verktøy i undervisningen.

Nordland fylke har fortsatt et av landets dårligste tilbud nå det gjelder høyere utdanning, målt i antall studieplasser i forhold til befolkningsgrunnlaget. Samtidig er andelen personer med høyere utdanning i befolkningen svært lav, blant de laveste i landet. Dette gjør at høgskolen står overfor store utfordringer når det gjelder organisering av undervisningen, samt å sikre tilgjengelighet til utdanning for større grupper. Den satsingen som har vært gjennomført de siste årene har sikret en relativt god studentrekruttering til høgskolen. Kvalitetsreformen, realkompetansereformen og livslang læring har vært sentrale begreper i høgskolens planlegging de siste årene.

1.1.3 Faglig utvikling og samarbeid.

Den faglige utfordring ligger, slik høgskolen ser det, langs to dimensjoner; spesialisering i dybde og fleksibilitet i bredde. Høgskolen har brukt mye tid på å meisle ut en fagprofil tilpasset både egne utfordringer og det å være nasjonalt fremragende innenfor enkelte områder. Den foreliggende fagprofilen, og Universitetet i Nordlands profil, har angitt veivalgene de siste årene. Fagprofilen definerer hvilke fagområder som skal etableres, styrkes eller videreutvikles. Det er også lagt vekt på en sterkere prioritering av etter- og videreutdanningstilbud. Fagprofilen vil fortsatt være styrende for høgskolens videre aktivitet.

Styret for Høgskolen i Bodø har videreført arbeidet med å legge grunnlaget for utvikling av Høgskolen i Bodø til universitet. Det er derfor vedtatt en universitetsstrategi med mål, strategier og tiltak for å understøtte utviklingen av Høgskolen i Bodø til et kommende universitet. Høgskolen i Bodø skal utvikles til å bli et spesialisert og moderne universitet ved

at det bygges på den faglige plattform som særpreger høgskolens faglige virksomhet. Med basis i grunn- og profesjonsutdanninger skal det gis utvalgte master- og doktorgradsutdanninger. Dette kan best skje ved at universitetet bygges og utvikles gjennom et gjensidig og forpliktende samarbeid med arbeids- og næringsliv, forvaltning og eieren, dvs. de politiske myndighetene. Det har i 2008 vært avholdt en rekke møter med interkommunale/regionale myndigheter og nærings- og arbeidsliv for å styrke samarbeidet og forankre satsingen videre. Dette har også utløst økonomiske bidrag for å sikre utviklingen videre (f.eks. gjennom DA Utviklingsprogram).

Hovedutfordringene som kunnskapssamfunnet stiller til utdannings- og forskningsinstitusjonene generelt, er at de må være nytenkende og omstillingsvillige. Høgskolen i Bodø vil bruke faglig kraft og ressurser for å sikre faglig kvalitet, og forventer at nasjonale myndigheter gir høgskolen rammebetingelser og faglig ansvar som gjør at den kan gi enda betydeligere bidrag innen utdanning og forskning, både regionalt og nasjonalt.

Til tross for at vi i Nordland har tre høgskoler og Nordlandsforskning, samt Forskningsparken i Narvik og Kunnskapsparken i Bodø og på Mo, er forskningsinnsatsen i vårt fylke meget beskjeden – faktisk så lav at vi ligger langt, langt under det som er gjennomsnittet i landet. Etableringen og utviklingen av Universitetet i Nordland vil opplagt kunne bidra sterkt til å endre denne situasjonen!

I løpet av 2008 har det vært tatt flere initiativ i forhold til de øvrige høgskolene i fylket (Nesna og Narvik), samt i forhold til Høgskolen i Harstad, hvor samhandling og samarbeid har vært satt på dagsorden. Dette har ført til flere konkrete tiltak hvor det er et tett og nært samarbeid mellom Høgskolen i Bodø og en eller flere av disse høgskolene, både når det gjelder fagtilbud og innenfor det administrative/infrastrukturmessige området. Eksempler her er samarbeid med Høgskolen i Nesna omkring infrastruktur, administrasjon og fagtilbud på Helgeland - og da spesielt i Mo i Rana. I forhold til Narvik og Harstad har vi samarbeid om fagtilbud (MBA- program, Ingeniørutdanning og Vernepleierutdanning). Høgskolen i Bodø har også tatt initiativ til et nært samarbeid med de øvrige institusjonene i Nord- Norge som også skal gå over fra MSTAS til FS som studie- og studentadministrativt system. I tillegg til Høgskolen i Bodø, inngår både Høgskolen i Finnmark, Samisk Høgskole, Høgskolen i Harstad, Høgskolen i Narvik og Høgskolen i Nesna i dette samarbeidet.

Høgskolen i Bodø følger utviklingen i Nordland og i Nord-Norge nøye, m.h.t. organiseringen av høgre utdanning i landsdelen. Universitetet i Tromsø og Høgskolen i Tromsø fusjonerte pr. 1.1.09. Det ligger øvrige utfordringer i landsdelen, og da spesielt i Nordland, som vi mener vil kreve fortsatt oppmerksomhet i 2009 - både fra Kunnskapsdepartementet, og fra de statlige høgskolene i fylket. Høgskolen i Bodø er beredt til å videreføre et konstruktivt og forpliktende samarbeid, for å sikre en utvikling som gir et best mulig grunnlag for å imøtekomme utfordringene innenfor høgre utdanning og forskning i landsdelen.

1.1.4 Utviklingen av Universitetet i Nordland.

Universitetsetablering i Bodø vil innebære at det i fylket bygges ut flere forskerutdanninger og på den måten stimuleres det også til bygging av forskningsmiljøer og til økt forskningsinnsats. Dette vil i seg selv bidra til at det åpnes for nye muligheter når det gjelder tilgang på forskningsmidler. Universitetsetableringen vil følgelig bidra til en nødvendig og betydelig økt forskningsinnsats i Nordland og landsdelen, noe som er høyst nødvendig ut fra det faktum at forskningsinnsatsen i Nordland er svært lav – sammenlignet med landet for øvrig.

Etablering av Universitetet i Nordland vil også ha betydelige effekter for utvikling i den regionen hvor forskningen pågår og institusjonen ligger. Universitetet i Nordland vil derfor ha stor betydning for verdiskapingen i regionen. Den valgte fagprofilen sikrer også relevanskriteriet (for å oppnå universitetsstatus) i forhold til regionalt næringsliv.

Høgskolen i Bodø har et svært godt grunnlag for videre satsning, og da spesielt med utgangspunkt i sin faglige styrke, og den rekrutterings- og omstillingsevnen som er dokumentert.

Styret for HBO, ledelsen, personalet og studentene, har de siste årene hatt stor fokus på høgskolens framtid, og utviklingen av nye mål og ambisjoner basert på det fundamentet som tidligere er skapt. Dette arbeidet pågår fortsatt med full styrke, og har så langt utkrystallisert seg i ny fagprofil og en klar målsetting om å utvikle institusjonen til et universitet, basert på de kriterier Stortinget har vedtatt gjennom behandlingen av Stortingsmelding nr. 27 (2000/2001): Gjør din plikt – Krev din rett. Kvalitetsreform av høgre utdanning.

Utviklingen av bachelor-, master og Ph.D.- program, som universitetsprofilen innebærer, vil i stor grad resultere i unike og komplementære tilbud til Universitetet i Tromsø, og i forhold til statlige høgskoler i landsdelen. Dette er også bakgrunnen for at universitetsstrategien har bred oppslutning i landsdelen.

Utviklingen av Universitetet i Nordland vil både imøtekomme et nasjonalt forskningsbehov innenfor viktige fagområder, og særegne behov for kompetanseutvikling og samfunnsutvikling innenfor regionen. Ifølge evalueringen av norsk forskerutdanning er det også et nasjonalt behov for å øke tilbøyeligheten til å gjennomføre doktorgradsstudier innenfor de fleste fagområder, dersom vi for eksempel sammenligner med de andre nordiske land. Disse landene har et betydelig større antall utdanningsinstitusjoner som tilbyr forskerutdanning. Det er derfor rimelig å anta at en økning av antallet forskerutdanningstilbud er nødvendig for å øke tilbøyeligheten til å gjennomføre doktorgradsstudier. HBO har på denne bakgrunn arbeidet videre med helt sentrale problemstillinger knyttet til organisering av forskningsaktiviteten i regionen. Dette har resultert i videreutviklingen i Mørkvedbukta og etableringen av Kunnskapsparken i Bodø, noe som i stor grad har bidratt til et bedre samarbeid mellom forsknings- og utdanningsmiljøet og det regionale næringslivet. Arbeidet med å videreutvikle randsonen, bl.a. den fremtidige tilknytningsformen for Nordlandsforskning, har hatt høy prioritet også det siste året.

Ved inngangen til 2009 har høgskolen inne til sluttbehandling i NOKUT søknader om akkreditering av PhD i akvakultur og PhD i studier av profesjonspraksis (tidligere benevnt PhD i praktisk kunnskap). Vi mener å ha god grunn til å tro at disse siste to doktorgradene som må på plass for å kunne søke universitetsstatus (i tillegg til de to allerede etablerte PhD'ene i bedriftsøkonomi og sosiologi), vil bli godkjent akkreditert og etablert i løpet av vårsemesteret 2009. Høgskolen arbeider allerede med selve universitetssøknaden, og håper å kunne sende søknad til NOKUT om akkreditering som universitet i løpet av mai/juni 2009.

1.2 Styrets arbeid.

Styret ved Høgskolen i Bodø har i løpet av 2008 til sammen avviklet 8 møter og har behandlet i alt 112 saker. I løpet av året har styret i tillegg vært samlet til et styreseminar i Bodø i juni, der temaet hovedsakelig var høgskolens overordnede strategi. Styret har også gjennomført 2 reiser, en til høgskolens studiested i Mo i Rana i april og en til høgskolens studiested på Stokmarknes i Vesterålen i oktober, der det ble avholdt møter med høgskolens ansatte på studiestedene og lokale interessenter for høgskolens desentraliserte virksomhet på disse stedene.

Styret har i 2008 behandlet og fattet beslutninger i saker som angår høgskolens strategi, høgskolens faglige virksomheter innenfor studie- og forskningsområdene, tilsetting av personale, samt innenfor økonomiområdet (regnskap/budsjett). Styret har i forkant av møtene fått seg forelagt saksdokumenter fra høgskolens daglige ledelse, med innstilling til vedtak i de ulike sakene, og har behandlet sakene og fattet vedtak. Dialogen innad mellom styrets medlemmer på styremøtene har vært preget av åpenhet og konstruktive debatter. Videre har forståelsen mellom styret og høgskolens daglige ledelse vært god. Til sammen har dette bidratt til at sakene har fått en grundig belysning i forkant av de vedtak som har blitt truffet av styret. Styret gjennomførte i sak 105/08 en egevaluering av styrearbeidet i 2007/08, der daglig ledelse var til stede i møtet. En viktig konklusjon fra evalueringen er at styret mener at det ansvaret som styret er pålagt gjennom Universitets- og høgskoleloven, er tilfredsstillende ivaretatt gjennom det arbeidet styret har nedlagt i 2008.

Styret har lagt ned et betydelig arbeid i strategisk viktige spørsmål for høgskolens virksomhet, ikke minst utviklingen av høgskolen i retning av Universitetet i Nordland. Mål- og resultatstyringen av virksomheten på kort og lang sikt, med risikovurderinger knyttet til de ulike mål, har vært gjenstand for behandling gjennom hele 2008. Det har ikke vært nødvendig for styret å følge opp bemerkninger fra Riksrevisjonen i 2008.

1.3 Forvaltning av fullmakter.

Ved utgangen av 2008 har Høgskolen i Bodø eierskap i 6 aksjeselskap. Aksjene i Barentsinstituttet AS ble høsten 2008 vedtatt overført til Universitetet i Tromsø etter ønske fra Kunnskapsdepartementet. For Norkveite AS og SIB AS gir Høgskolen i Bodø innspill til statsrådets rapportering til Riksrevisjon.

Styret vedtok i sak 15/08 reviderte hovedregler for økonomiforvaltningen og reviderte interne retningslinjer for forpliktende samarbeid og erverv av aksjer. I interne rutiner er forvaltningen av HBO's eierskap fulgt opp m.h.t. krav til rapportering og utøvelse av statlig eierskap.

Det pågår et utredningsarbeid med formål gjennom forpliktende samarbeid å styrke det samlede forskningsmiljøet i Bodø og Nordland. Styret gav i sak 46/08 sin prinsipielle tilslutning til omdanning av Nordlandsforskning til aksjeselskap, med Høgskolen i Bodø som majoritetsaksjonær. Arbeidet med fremtidig omorganisering av Nordlandsforskning er også fulgt opp i styremøte den 25.2.09. Det forventes endelig avklaring rundt fremtidig eierskap i Nordlandsforskning AS i løpet av 2009. Forholdet til øvrige randsoneselskaper er også under vurdering, og da ikke bare knyttet til eierskap. Dette gjelder eksempelvis Kunnskapsparkene.

2 RESULTATRAPPORTERING for 2008.

2.1 Utdanning.

Høgskolene skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap (KD)

2.1.1 Høgskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov. (KD)

2.1.1.1 Kvantitative styringsparametre.

2.1.1.1.1 Antall primærøkere per studieplass. (KD)

Styringsparameter	Resultat – Nasjonalt opptak				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	2009
Antall primærøkere per studieplass (KD)					
Høgskolen i Bodø	1,31	1,05	1,15	1,21	1,5
Fakultet for biovitenskap og akvakultur	0,45	0,54	0,6	0,79	
Fakultet for samfunnsvitenskap	1,62	0,97	1,25	1,11	
Handelshøgskolen i Bodø	0,99	0,87	0,87	1,36	
Profesjonshøgskolen	1,61	1,43	1,41	1,27	

Styringsparameter	Resultat – Lokalt opptak				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	2009
Antall primærøkere per studieplass (KD)					
Høgskolen i Bodø	6,93	3,51	2,15	2,87	2,8
Fakultet for biovitenskap og akvakultur	4,9	4,6	3,95	2,62	
Fakultet for samfunnsvitenskap	10,2	3,47	3,16	3,01	
Handelshøgskolen i Bodø	2,39	1,53	2,15	3,68	
Profesjonshøgskolen	8,88	4,09	1,3	1,84	

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av KD.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Resultatmål definert for 2008 var 1,5 søkere pr. studieplass i Nasjonalt opptak (NOM), og 2,5 søkere pr. studieplass i lokalt opptak (LOK).

I 2008 ble det registrert 1,21 primærsøkere i NOM, og 2,87 primærsøkere i LOK. På tross av økning i søkertall er resultatmål for 2008 ikke oppnådd for NOM.

Søkningen til nasjonalt opptak har de senere årene vært synkende, med 2008 som første år der trenden ser ut til å ha snudd. HBO har dermed fått sin del av økning nasjonalt sett. Det er forventet at denne trenden vil vedvare også i 2009, og HBO opprettholder derfor et resultatmål på 1,5 søkere pr. studieplass i 2009.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Høgskolen har primært en utfordring i å øke søkertallene i NOM, noe som også indikeres i registrerte resultatmål (1,5) for både 2008 og 2009, sammenlignet med registrert resultat (1,15 og 1,21).

2.1.1.1.2 Antall uteksaminerte kandidater fordelt på utvalgte områder. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	2009
Antall uteksaminerte kandidater fordelt på utvalgte områder (KD)					
Sykepleierutdanning			113	152	150
ABIOK			0	38	32

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Departementet angir årlig enkelte utdanninger som skal rapporteres og vurderes spesielt. For 2008 (i tildelingsbrevet) har HBO fått definert aktivitetskrav for både sykepleierutdanningen og ABIOK- utdanningene, med h.h.v. 125 og 23 "60-studiepoengsenheter" på første årstrinn (Tabellen ovenfor viser uteksaminerte kandidater). Jfr. også særskilt rapportering under "Øvrig rapporteringer for 2008". Styringsparameteren er fastsatt av KD.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Resultatmål for 2008 tilsier at HBO er nær måloppnåelse for perioden.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Den største utfordringen m.h.t. 2009 ligger i å øke fullføringsgraden i sykepleierutdanningen. Her kan flere tiltak være aktuelle; Tettere oppfølging og veiledning av studentene, motivere studenter til å fortsette på sine studier m.v.

2.1.1.1.3 Antall etablerte Ph.D.-studier. (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Antall etablerte PhD-studier (HBO)	1				2

Fikk etablert PhD i bedriftsøkonomi før 2005, slik at vi pr. 2008 har 2 godkjente doktorgradsstudier.

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Dette er en "kritisk" styringsparameter/suksessfaktor for HBO, med tanke på universitetsutviklingen og høgskolens muligheter for å imøtekomme behov for kompetanse og FoU-innsats i landsdelen. Styringsparameter fastsatt av HBO.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Høgskolen har forutsatt tidligere akkreditering av doktorgradene i Profesjonspraksis og Akvakultur, enn det som har vist seg å bli resultatet gjennom behandlingen i NOKUT. Vi fikk ikke disse to akkreditert og godkjent etablert i 2008, men har stor tro på at akkreditering vil foreligge i løpet av vårsemesteret 2009. Høgskolens mål om totalt 4 doktorgrader er knyttet til krav for å oppnå universitetsstatus. Høgskolen har p.t. ikke konkrete planer om å søke akkreditert og godkjent flere doktorgrader.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Den største utfordringen m.h.t. målsettingen for 2009, ligger i at NOKUT ivaretar en rask og konsistent sluttbehandling av de to søknadene om akkreditering, som er under behandling. For øvrig har høgskolen et meget godt faglig, organisatorisk og infrastrukturmessig fundament - for å kunne tilby 2 nye (til sammen 4) doktorgrader.

2.1.1.1.4 Frafall i opptaket. (HBO)

Styringsparameter	Resultat (Høst 2008)				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	2009
Frafall i opptaket (NOM)					
Høgskolen i Bodø				17,8 %	< 15 %
Fakultet for biovitenskap og akvakultur				5,4 %	
Fakultet for samfunnsvitenskap				19,8 %	
Handelshøgskolen i Bodø				19,0 %	
Profesjonshøgskolen				16,3 %	

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Andel førsteprioritetssøkere som har fått tilbud og som ikke er studenter første semester. Styringsparameter fastsatt av HBO.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Dette er en styringsparameter under utvikling. Vi har derfor for 2008 valgt kun å se på Nasjonalt opptak (NOM). Resultatmål for Høgskolen i Bodø i 2008 var et frafall på

mindre enn 25 %. Registrert frafall i NOM opptaket 2008 var 17,8 %. Resultatmål for 2009 er satt til mindre enn 15 %. Det forventes at styringsparameteren vil være fullstendig utviklet i løpet av 2009.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Det er behov en betydelig tettere oppfølging av søkere fra registrert ja-svar på tilbud om studieplass til de er på plass som studenter.

2.1.1.2 Kritiske suksessfaktorer og risikovurdering.

2.1.1.2.1 Akkreditert og godkjent etablert nye doktorgrader. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Høgskolens målsetting om å oppnå universitetsstatus i løpet av 2009 forutsetter etablering av minst 2 nye doktorgrader. Dette har direkte sammenheng med institusjonens evne og muligheter til å betjene landsdelens/regionens behov for FoU-innsats og kompetanse.

RISIKO: Negativ konklusjon på søknad om akkreditering og/eller godkjenning av nye Ph.D.- studier.

Konsekvens: Svært alvorlig.

Sannsynlighet: Liten.

Tiltak:

- Aktiv dialog med NOKUT/komiteen i forbindelse med slutføringen av arbeidet med å få akkreditert Ph.D. i praktisk kunnskap (profesjonspraksis) og Ph.D. i akvakultur.
- Imøtekomme eventuelle merknader og spørsmål fra komiteen/NOKUT, slik at akkreditering og etablering av nye doktorgrader kan konstateres i løpet av 2008.
- Fortsette arbeidet med å utvikle og rekruttere høy faglig kompetanse innenfor doktorgradsområdene ved HBO.
- Utarbeide grunnlaget for en søknad om akkreditering/etablering av Ph.D. i entreprenørskap i løpet av våren 2008.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Høgskolen har hatt en intensiv oppfølging av denne risikofaktoren i 2008. Alle tiltakene som ble planlagt for 2008 (se ovenfor) har hatt stor fokus:

- Vi har ivaretatt en tett og konstruktiv dialog med NOKUT omkring behandlingen av både PhD i akvakultur og PhD i studier av profesjonspraksis.
- Høgskolen har imøtekommet merknader og spørsmål fra komiteene/NOKUT. Sommeren 2007 ble det sendt inn ytterligere dokumentasjon og presiseringer i forhold til søknad om akkreditering av PhD i akvakultur, og den sakkyndige komiteen avla institusjonsbesøk i desember 2008. Endelig rapport fra sakkyndig komité forelå i februar 2009, med positiv innstilling m.h.t. akkreditering, overfor styret i NOKUT.
- Den sakkyndige komiteen innenfor PhD i studier av profesjonspraksis (tidligere benevnt PhD i praktisk kunnskap) avga positiv flertallsinnstilling overfor styret i NOKUT, m.h.t. akkreditering. Styret for NOKUT behandlet akkrediteringen i styremøte i november 2008. Her ble det fattet negativt vedtak om akkreditering, til

tross for at et klart flertall i den sakkyndige komiteen hadde tilrådd akkreditering. Høgskolen oppfattet det slik at styret ønsket mer informasjon og nærmere redegjørelse omkring de anbefalingene komiteen ga m.h.t. videre utvikling av PhD- studiet. Slik redegjørelse/orientering er sendt NOKUT, og vi forventer at dette vil resultere i et positivt akkrediteringsvedtak i løpet av våren 2009.

- I løpet av 2008 har det særlig vært arbeidet med å øke den faglige toppkompetansen innenfor høgskolens eksisterende og planlagte doktorgradsområder. Dette har medført en betydelig økning i antall førstekompetente og professorer.
- I planene for 2008 ble det forutsatt å utarbeide søknad om akkreditering av PhD i entreprenørskap. Dette for å stå bedre rustet i forhold til søknad om akkreditering som universitet. I løpet av våren 2008 ble det imidlertid bestemt at dette arbeidet skulle "legges på is" - og at innsatsen skulle konsentreres om å sikre utviklingen av de eksisterende doktorgradene (bedriftsøkonomi og sosiologi) samt etableringen av de to øvrige doktorgradene, som har vært planlagt over lang tid; PhD i akvakultur og PhD i praktisk kunnskap (profesjonspraksis).

Etter høgskolens vurdering har den innsatsen som har vært lagt ned i 2008 økt sannsynligheten for å få akkreditert de to doktorgradene vi har inne til behandling. Vi forventer at slik akkreditering foreligger i løpet av vårsemesteret 2009 - og at vi dermed har på plass en av de viktigste forutsetningene for å kunne søke akkreditering som universitet (minimum 4 doktorgrader).

2.1.1.2.2 Forutsetningen for å kunne gi desentraliserte og/eller fleksibelt organiserte studietilbud. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Høgskolen har over mange år hatt stor suksess i å tilby utdanninger desentralisert og/eller fleksibelt organisert. Utdanningsbehovet i Nordland krever videreutvikling av grunnlaget for å tilby slike utdanninger.

RISIKO: Dårlig tilrettelagte forhold for å kunne gi utdanningstilbud utenfor Bodø - og da spesielt ved studiestedene Mo i Rana, i Brønnøysund og i Stokmarknes/Vesterålen.

Konsekvens: Alvorlig.

Sannsynlighet: Moderat.

Tiltak:

- Vurdere/prioritere behov for ytterligere desentraliserte og/eller fleksibelt organiserte studier, i forbindelse med styrets vedtak om studietilbud for 2009/2010.
- Samarbeid med Rana kommune, og øvrige høgskoler i landsdelen, om utviklingen av et nytt kultur- og kompetansesenter på Mo.
- Aktiv påvirkning overfor departementet m.h.t. å få budsjettmessig dekning for økt husleiebehov på Mo.
- Egen sak til styret for HBO i løpet av våren/sommeren 2008, som omhandler høgskolens videre strategiske satsning på studiesteder og utdanningstilbud utenfor Bodø - og da spesielt Mo i Rana, Brønnøysund og Stokmarknes/Vesterålen.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Høgskolen har fulgt opp de tiltakene som var planlagt for 2008 (se ovenfor). Styret behandlet i junimøtet 2008 en egen sak om videre satsning på desentraliserte studier og studiesteder, hvor det bl.a. fremgår av vedtaket at høgskolen fortsatt skal satse på, og legge til rette for, videreutviklingen av både faglige, infrastrukturmessige og organisatoriske desentraliserte løsninger, og da spesielt i Mo i Rana og på Stokmarknes. I forbindelse med styrets behandling og vedtak omkring studieprogrammet for 2009/2010 (i desember 2008), er det tatt høyde for både videreføringen av eksisterende - og etablering av nye desentraliserte tilbud.

I løpet av 2008 har HBO fulgt opp samarbeidet med Rana kommune og Høgskolen i Nesna om videreutviklingen av infrastruktur på Mo i forhold til den faglige aktiviteten som både HBO og HiNe har/planlegger på Mo. Kunnskapsdepartementet har gitt lovnad om midler til den desentraliserte virksomheten ved Kunnskaps- og kultursenteret i Mo i Rana – som grunnlag for at både HBO og HiNe skal kunne tre inn i det nye Kunnskaps- og kultursenteret som planlegges på Mo ("KuLt i Rana").

HBO vurderer det slik at den innsatsen som har vært lagt ned i 2008 har bidratt til å redusere risikoen for at ikke høgskolen skal være i stand til å videreutvikle sin desentraliserte virksomhet i tråd med styrets ambisjoner og planer, men at dette er et område som fortsatt må ha stor oppmerksomhet.

2.1.1.2.3 Utviklingen i søkningen. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Høgskolens rekrutteringsevne de siste årene har ikke vært så god som ønskelig, særlig i det nasjonalt samordna opptaket (NOM). Det er svært viktig at HBO makter å øke rekrutteringen til mange av de mest sentrale utdanningene ved institusjonen.

RISIKO: Dårlig/negativ utvikling i søkningen i 2008, sammenlignet med 2007.

Konsekvens: Alvorlig.

Sannsynlighet: Moderat.

Tiltak:

- Utarbeide og iverksette rekrutteringstiltak, som skal sikre god rekruttering helt fram til studiestart høsten 2008.
- Utvikle nye studietilbud.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Dette risiko-området har hatt stor fokus i 2008. Det har vært iverksatt tiltak i tråd med planene for 2008 (se ovenfor), hvor det både har vært satset på nye og flere rekrutteringstiltak, samt etablering av nye tilbud (f.eks. eiendomsmegling). Den innsatsen som har vært lagt ned i denne sammenhengen har resultert i en markert økning i søkningen fra 2007 til 2008, både i NOM-opptaket og i det lokale opptaket.

Selv om risikoen for dårlig utvikling i søkningen ble redusert fra 2007 til 2008, må vi fortsatt ha dette definert som et viktig risiko-område. Høgskolen bør ha ambisjoner om fortsatt økning i søkningen - både relativt og i faktisk antall søkere.

2.1.1.2.4 Studiekvalitet. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Utviklingen av studiekvaliteten ved HBO, generelt sett, er avgjørende viktig for en videre positiv utvikling av høgskolen.

RISIKO: Dårlig/negativ utvikling i studiekvaliteten ved HBO.

Konsekvens: Alvorlig.

Sannsynlighet: Liten.

Tiltak:

- Fortsatt aktivt arbeid i både det sentrale og de lokale studiekvalitetsutvalgene for å videreutvikle studiekvalitet i vid forstand ved HBO.
- Ivareta et aktivt forhold til Læringsmiljøutvalget.
- Revidere og videreutvikle kvalitetssikringssystemet ved HBO.
- Revidere og videreutvikle studietilbudet ved HBO, både når det gjelder tilbudet i seg selv, faglig innhold, samt undervisnings- og evalueringsformer.
- Fortsatt aktiv samhandling med Studentsamskipnaden i Bodø og Studenttinget i Bodø m.h.t. velferdstilbud, velkomstordning, fadder- og mentorordning samt øvrige tiltak som kan forbedre studentmiljøet ved HBO.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Oppfølgingen av de tiltakene som ble planlagt for 2008 (se ovenfor) har vært meget god, både m.h.t. arbeidet i Studiekvalitetsutvalget og i Læringsmiljøutvalget, samt samhandlingen generelt med Studentsamskipnaden i Bodø og Studenttinget i Bodø. Arbeidet med videreutviklingen av fagtilbudet, både m.h.t. studieporteføljen, faglig innhold, samt undervisnings- og evalueringsformer, har gjennomgående blitt godt ivarettatt ved fakultetene og i det sentrale studiekvalitetsutvalget. Når det gjelder revidering og videreutviklingen av kvalitetssikringssystemet, så henvises det til egen omtale under de kvalitative styringsparametrene.

Selv om vi vurderer sannsynligheten for en dårlig/negativ utvikling i studiekvaliteten ved HBO som liten, så er dette et område som er så viktig, og kan få så alvorlige konsekvenser for høgskolen - dersom utviklingen "snur", at vi fortsatt velger å definere dette som et prioritert risiko-område.

Utviklingen innenfor dette risiko-området vurderes som positiv i løpet av 2008.

2.1.1.2.5 Andelen av søkere som faktisk registrerer seg som student. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Det viser seg ofte at en del av de som får tilbud om studieplass, likevel ikke registrerer seg som student ved høgskolen. Vi har også erfaringer som tilsier at det gis for få tilbud om opptak til studier (spesielt v/første gangs opptak) - sett i forhold til opptakskapasiteten.

RISIKO: En relativt stor andel av søkere, som har fått tilbud om studieplass, velger likevel ikke å starte på sitt studium.

Konsekvens: Alvorlig.

Sannsynlighet: Moderat.

Tiltak:

- Utarbeide og iverksette tiltak som motiverer de som har fått tilbud om studieplass til faktisk å starte på sitt studium.
- Vurdere å øke opptakskapasiteten til studier som har konkurranse om studieplassene.
- I forbindelse med fastsetting av antall tilbud som skal gis på det enkelte studium, må HBO være "tøffere" når det gjelder "overbooking".

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Innenfor dette risiko-området har høgskolen fulgt opp de tiltakene som ble planlagt for 2008 på en offensiv og god måte, noe som har gitt synlige resultater - både målt i antall registrerte studenter samt i utviklingen i produksjon av avlagte studiepoeng. Høsten 2007 utarbeidet høgskolen en egen omfattende handlingsplan for å "gjenskape handlingsrommet", som bl.a. hadde fokus på å få søkere til faktisk å starte sitt studium, økt opptakskapasitet samt å sikre godt opptak til studier med god søkning.

Dette risiko-området har hatt en positiv utvikling i 2008, men situasjonen er fortsatt slik at mange søkere som takker ja til studieplass, likevel ikke møter til studiestart - noe som sannsynligvis bl.a. har sin årsak i et godt arbeidsmarked (i 2008). Høgskolen må fortsatt arbeide for å redusere risikoen innenfor dette området.

2.1.2 Høgskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning. (KD)

2.1.2.1 Kvantitative styringsparametre.

2.1.2.1.1 Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år (KD)					2009
Høgskolen i Bodø	43	43,5	41,2	36,4	45

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av KD.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Resultatmålet for 2008 var 45 nye studiepoeng pr. egenfinansiert student. Primær årsak til nedgang i produksjon pr. student ligger i at opptaket på en rekke mindre studieprogram (mindre enn 60 studiepoeng pr. år) i lokalopptaket ikke får produksjonsuttelling før i seinere semestre. Den store økningen i studenttallet i 2008 bidro sterkt til at nye studiepoeng pr. egenfinansiert student ble lavt. Videre er en rekke studenter i realiteten deltidsstudenter, som planlegger sitt studieløp over lengre enn normert tid.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

HBO opprettholder styringsparameter til 45 også i 2009. Den største utfordringen ligger i å iverksette tiltak som skal få studentene til å gjennomføre studiene bedre i samsvar med planlagt studieløp.

2.1.2.1.2 Studenter pr undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Studenter per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (KD)	16,3	14,9	15,0	16,2	17

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av KD.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Oversikt over hvor mange studenter pr. fagstilling. Tabellen viser en økning på i overkant av 1 student pr. fagansatt fra 2007 til 2008. Gjennomsnittet for de statlige høyskolene ligger for 2008 på 16,5.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Resultatmålingene for denne styringsparameteren har ligget relativt stabilt rundt registrert resultatmål i perioden 2005 – 2008. Dette er for øvrig på nivå med gjennomsnittet for andre statlige høyskoler i samme periode.

2.1.2.1.3 Gjennomstrømning i forhold til normert studieplan (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Gjennomstrømning i forhold til normert studieplan (HBO)					2009
Høgskolen i Bodø				63 %	70 %

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Studiepoengproduksjon i forhold til den produksjonen som standard studieplan foreskriver. Styringsparameter fastsatt av HBO.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Denne styringsparameteren har ikke vært i bruk tidligere, og det eksisterer dermed lite sammenligningsgrunnlag m.h.t. resultatmåloppnåelse.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Registrert resultat for 2008 tilsier at en rekke av studentene i realiteten er å betrakte som deltidsstudenter. Det er dog relativt store forskjeller mellom studieprogrammene. Største utfordring blir å "gjenskape" heltidsstudenten.

2.1.2.1.4 Gjennomstrømning i forhold til planlagt studieløp (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	2009
Gjennomstrømning i forhold til planlagt studieløp (HBO)					
Høgskolen i Bodø	65,5 %	62,5 %	66,4 %	69,4 %	80 %

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Studiepoengproduksjon i forhold til den produksjonen som studenten har planlagt, angitt i den individuelle utdanningsplanen. Styringsparameter er fastsatt av HBO.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Studentenes forhold til individuell utdanningsplan har vært i fokus i 2008. Dette arbeidet vil videreføres, og vi regner med resultatmåloppnåelse for 2009.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Gjennomgang/revisjon av rutiner for registrering og oppfølging av studentens individuelle løp, samt i større grad åpne for at studenten selv kan definere sin individuelle plan nettbasert, gitt kriterier definert i standard studieplan.

2.1.2.1.5 Frafall fra studier (HBO)

Denne egendefinerte styringsparameteren har det ikke vært kapasitet til å få endelig på plass i løpet av 2008. Vi mener imidlertid at dette er et så viktig forhold, som høgskolen må ha god oversikt over, at parameteren vil bli prioritert videreutviklet i 2009. Vi gjør analyser på kull/studienivå, men har ennå ikke fått på plass en tilfredsstillende oversikt på institusjonsnivå.

2.1.2.1.6 Egenproduserte studiepoeng (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	2009
Egenproduserte studiepoeng (HBO)					
Høgskolen i Bodø (Ekvivalenter)	2885,7	2808,6	2634,7	2850,9	2916
Høgskolen i Bodø (Studiepoeng)	173142	168516	158082	171054	175000

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Antall egenfinansierte studiepoeng/ekvivalenter.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Resultatmål for 2008 var satt til 175 000. Årsaken til at resultatmålet ble satt så høyt, sammenlignet med 2007, hadde sin årsak i grundige interne tiltaksplaner som skulle resultere i en betydelig høyere produksjon i 2008, enn 2007. Selv med et negativt avvik på 3946 studiepoeng (65 "ekvivalenter") i forhold til målsettingen, har HBO langt på vei klart å gjenskape en studiepoengproduksjon tilsvarende 2005-nivå, og dermed snudd en negativ utvikling de siste 2-3 årene.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Opprettholde fokus på interne tiltaksplaner for videre økt poengproduksjonen i 2009.

2.1.2.1.7 Total studiepoengproduksjon (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	2009
Total studiepoengproduksjon (HBO)					
Høgskolen i Bodø (Ekvivalenter)	3105,2	3101,4	2788,2	3027,6	3166,67
Høgskolen i Bodø (Studiepoeng)	186312	186084	167292	181656	190000

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Antall produserte studiepoeng/ekvivalenter totalt, inklusive eksternt finansierte tilbud.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

J.fr forrige punkt. (Egenproduserte studiepoeng).

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

J.fr forrige punkt. (Egenproduserte studiepoeng).

2.1.2.2 Kritiske suksessfaktorer og risikovurdering.

2.1.2.2.1 Studiepoengproduksjon. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Studiepoengproduksjonen gikk betydelig ned fra 2006 til 2007. Dette har mange forklaringsårsaker, bl.a. reduksjon av produksjon innenfor flere av profesjonsutdanningene som følge av mindre kull og liten eller ingen konkurranse ved opptak. Et godt arbeidsmarked antas også å spille inn, gjennom at mange studenter prioriterer jobb samtidig med at de studerer.

RISIKO: Fortsatt lav/fallende studiepoengproduksjon.

Konsekvens: Stor.

Sannsynlighet: Moderat.

Tiltak:

- Det er allerede utarbeidet omfattende tiltaksplaner ved hver av avdelingene, som har fokus på tiltak som skal bidra til å hindre frafall og å øke studiepoengproduksjonen og gjennomstrømmningen. Disse tiltaksplanene skal i 2008 følges nøye opp, bl.a. gjennom at styret for HBO får jevnlig tilbakemelding om utviklingen. Styret fikk tiltaksplanene til behandling sammen med budsjettbehandlingen for 2008.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Tiltaksplanene som ble utarbeidet høsten 2007 ("Gjenskape handlingsrommet") har hatt en tett og aktiv oppfølging i løpet av 2008. Dette har resultert i en betydelig økning i studiepoengproduksjonen i 2008, sammenlignet med 2007. Høgskolen har klart å snu en negativ utvikling i studiepoengproduksjonen fra 2005 til 2007, hvor vi i 2008 nesten er oppe på det produksjonsnivået som vi hadde i ("rekordåret") 2005.

Selv om risikoen innenfor dette området er betydelig redusert i 2008, så er dette et så viktig og avgjørende område (bl.a. m.h.t. finansieringen til høgskolen), at det fortsatt må være definert som et viktig risiko-område ved HBO.

2.1.2.2.2 Fullføring av studieløp. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Vi kan konstatere at en del studenter som har startet et studieløp ved HBO, slutter før de har gjort seg ferdig med hele studiet.

RISIKO: Frafall av studenter som er inne i et studieløp ved HBO.

Konsekvens: Alvorlig.

Sannsynlighet: Stor.

Tiltak:

- Det er allerede utarbeidet omfattende tiltaksplaner ved hver av avdelingene, som har fokus på tiltak som skal bidra til å hindre frafall og å øke studiepoengproduksjonen og gjennomstrømmningen. Disse tiltaksplanene skal i 2008 følges nøye opp, bl.a. gjennom at styret for HBO får jevnlig tilbakemelding om utviklingen. Styret fikk tiltaksplanene til behandling sammen med budsjettbehandlingen for 2008.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Også innenfor dette risiko-området har høgskolen iverksatt tiltak (jfr. "Gjenskape handlingsrommet") som i løpet av 2008 har gitt positive effekter. Vi registrerer likevel at en del studenter "dropper ut" før de gjør seg ferdig med sitt studium. Dette innebærer at risiko-området fortsatt må ha stor oppmerksomhet, selv om utviklingen i 2008 har vært positiv sammenlignet med tidligere år.

2.1.2.2.3 Reakkreditering av sykepleierutdanningen. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: NOKUT gjennomfører en nasjonal reakkreditering av sykepleierutdanningene. Dette er en prosess som er i ferd med å avsluttes, og det antas å foreligge et resultat av denne prosessen i løpet av første kvartal 2008.

RISIKO: Negativ konklusjon på reakkrediteringen av sykepleierutdanningen ved Høgskolen i Bodø.

Konsekvens: Svært alvorlig.

Sannsynlighet: Meget liten.

Tiltak:

- Profesjonshøgskolen har utarbeidet og iverksatt tiltak for å imøtekomme de forhold som ble påpekt av den sakkyndige komiteen, som har vurdert HBO's forutsetninger for fortsatt å kunne tilby sykepleierutdanning. Det er grunn til å anta som sikkert at den endelige konklusjonen fra NOKUTs side vil være at HBO fortsatt vil ha en akkreditert og godkjent sykepleierutdanning. Høgskolens styre vil få seg forelagt den endelige vurdering og vedtak fra NOKUT, når dette foreligger.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Høgskolen i Bodø fikk i 2008 reakkreditert sykepleierutdanningene, både i Bodø og i Mo i Rana. Dette risiko-området er dermed ivaretatt - og vil ikke bli videreført.

2.1.2.2.4 Den nasjonale evalueringen av allmennlærerutdanningen. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Departementet tok i 2006/2007 initiativ til en nasjonal evaluering av allmennlærerutdanningene i Norge. Det foreligger rapporter fra denne evalueringen, både på institusjonsnivå og på helhetlig nasjonalt nivå. Det som fremkommer i disse rapportene er forutsatt å legges til grunn både for den institusjonelle og nasjonale/politiske videreutviklingen av allmennlærerutdanningen.

RISIKO: Allmennlærerutdanningen ved Høgskolen i Bodø videreutvikles ikke i tråd med de utfordringene som fremkommer gjennom den nasjonale evalueringen som er foretatt.

Konsekvens: Alvorlig.

Sannsynlighet: Liten.

Tiltak:

- Profesjonshøgskolen har bidratt til gjennomføringen av evalueringen, og oppfølging av denne, på en svært god måte. Styret har ved flere anledninger fått informasjon om resultatet av den nasjonale evalueringen samt de tiltak/grep som Profesjonshøgskolen

har iverksatt - eller har planer om å iverksette. De planene/tiltakene som Profesjonshøgskolen allerede har iverksatt, imøtekommer på en god måte de utfordringene som er kommet fram gjennom den nasjonale evalueringen.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Høgskolen i Bodø har, v/Profesjonshøgskolen, arbeidet meget godt og aktivt for å imøtekomme de utfordringene som ligger i den nasjonale evalueringen av allmennlærerutdanningen. Dette har departementet bekreftet i de siste etatstyringsmøtene, i og med at dette har vært fokusert på i høgskolens risikostyring, og i forhold til de kvalitative styringsparametrene som departementet har fastsatt.

Høgskolen mener å stå godt rustet i forhold til å imøtekomme det som framgår av den nye Stortingsmeldingen om lærerutdanning, som ble framlagt i februar 2009.

2.1.2.2.5 Kvalitetssikringssystemet. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Kvalitetssikringssystemet ved HBO ble godkjent av NOKUT våren 2005. Erfaringene siden systemet faktisk ble tatt i bruk, tilsier at systemet bør revideres og videreutvikles på enkelte områder.

RISIKO: Kvalitetssikringssystemet blir mangelfullt videreutviklet og fulgt opp i institusjonen.

Konsekvens: Alvorlig.

Sannsynlighet: Moderat.

Tiltak:

- Utarbeide egen sak i 2008 til høgskolens studiekvalitetsutvalg, med tilrådinger om revisjon og videreutvikling av eksisterende kvalitetssikringssystem.
- Utarbeide egen sak i løpet av vårsemesteret 2008 til styret for HBO, med forslag om revidert kvalitetssikringssystem.
- Utarbeide en egen plan for informasjon om -og forankring av kvalitetssikringsarbeidet, både blant ansatte og studenter.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Kvalitetsarbeidet ved HBO er fulgt opp i 2008, i henhold til det kvalitetssikringssystemet som vi fikk godkjent i 2005. Dette gjelder både avvikshåndtering, emne-evaluering, internevisjoner, analyse-/prognosearbeid samt utarbeidelse av kvalitetsrapport. I tillegg startet vi høsten 2008 arbeidet med en total gjennomgang og revisjon av det eksisterende systemet. Dette arbeidet vil bl.a. basere seg på det nye kriteriesettet som NOKUT har fastsatt, m.h.t. akkreditering av kvalitetssikringssystemer.

Høgskolen har fortsatt en utfordring i å få et kvalitetssikringssystem som både framstår som mer formålstjenlig og forenklet, samtidig som det får en bedre forankring både i fagmiljøene og hos studentene. Dette er noe som har stor oppmerksomhet i det arbeidet som nå pågår m.h.t. revisjon av kvalitetssikringssystemet. Styret for HBO vil i juni-møtet 2009 få seg forelagt forslag til nytt/revidert kvalitetssikringssystem ved HBO.

Utviklingen innenfor dette risiko-området har vært positiv i 2008, men den risikovurderingen som ble foretatt for 2008 må fortsatt opprettholdes for 2009.

2.1.3 Høgskolene skal ha et internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv. (KD)

2.1.3.1 Kvantitative styringsparametre.

2.1.3.1.1 Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende). (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	2009
Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende) (KD)	158	126	123	144	150

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Antall studenter ved HBO som tar deler av sin utdanning i utlandet, samt utenlandske studenter ved HBO registrert innenfor samarbeidsavtaler med utenlandske institusjoner.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

I 2008 registrerte vi 73 utreisende og 71 innreisende, totalt 144. Gjelder opphold på mer enn 3 mnd. (Jfr. krav definert i DBH).

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Høgskolen har fortsatt en utfordring i å motivere egne studenter til å ta deler av sin utdanning i utlandet, samt å få flere studenter fra samarbeidende institusjoner i utlandet til å ta deler av sin utdanning ved HBO. Høgskolen har imidlertid en demografisk sammensetning av studentmassen, samt ofte en organisering av studier (f.eks. desentralisert/fleksibelt organisert), som gjør det krevende å få innpasset utveksling.

2.1.3.1.2 Antall fremmedspråklige utdanningstilbud. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	2009
Antall fremmedspråklige utdanningstilbud (KD)		1400	1034	1388	1400

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av KD.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

HBO satte et relativt ambisiøst mål om fremmedspråklige tilbud tilsvarende 1400 studiepoeng i 2008. Arbeidet med å videreutvikle/øke dette tilbudet vil fortsette inn i 2009.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Høgskolen har en utfordring i å utvikle flere fremmedspråklige tilbud, for å underbygge mulighetene for utenlandske/fremmedspråklige studenter til å ta utdanning ved HBO.

2.1.3.1.3 Andel studenter rekruttert utenfor Norge. (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	2009
Antall studenter rekruttert utenfor Norge (HBO)			275 ca 8%	281 ca 8%	10 %

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Andelen av studentene i Bodø som er rekruttert utenfor Norge. Styringsparameter fastsatt av HBO.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Definert resultatmål for 2008 var 9 % av studenter i Bodø. Resultatet i 2007 og 2008 er nært opp mot målsettingen.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Sette i gang tiltak som skal øke den internasjonale andelen, da f.eks. via våre partnerinstitusjoner Tilby/videreutvikle studieprogram som er attraktive m.h.t. internasjonale søkere (f.eks. Internasjonal bachelor i biologi og bachelor i High North perspectives).

2.1.3.1.4 Andel norske studenter ved HBO som tar deler av sin utdanning i utlandet. (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	2009
Andel norske studenter ved HBO som tar deler av sin utdanning i utlandet (HBO)		2,6 % (131)	2,2 % (108)	3,2 % (160)	5 %

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Andelen av studentene ved HBO som tar deler av sin utdanning i utlandet (i forhold til totalt antall studenter).

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Disse tallene inkluderer studenter som registreres som utvekslingsstudenter, samt studenter på kortere studieopphold i utlandet. Resultatmål for 2008 var 5 %, noe som utgjorde om lag 175 studenter.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

På lang sikt har HBO som målsetting at 10 % av studentene i Bodø skal ta deler av sin utdanning i utlandet. For 2009 finner vi det realistisk å sette samme mål som for 2008, 5 %, basert på at dette er et utviklingsområde som vil ha fokus i risikostyring ved HBO.

2.1.3.2 Kritiske suksessfaktorer og risikovurdering.

2.1.3.2.1 Fremmedspråklige tilbud. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Skal HBO nå sine målsettinger om antall/andel utenlandske studenter, er omfang og relevans på fremmedspråklige tilbud (engelsk) kritisk viktig.

RISIKO: Få og lite relevante fremmedspråklige tilbud ved HBO.

Konsekvens: Moderat.

Sannsynlighet: Stor.

Tiltak:

- Det er gjennom Internasjonalt Utvalg (IU) allerede utarbeidet planer for å styrke høgskolens fremmedspråklige tilbud. IU sørger for fortsatt fokus på denne utfordringen, og tar også i 2008 initiativ til å iverksette tiltak som skal videreutvikle fremmedspråklige tilbud ved HBO.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Vi har etablert 2 joint master degrees, Energy og Sustainability. Vi venter på den nye stortingsmeldingen om internasjonalisering, men trenden er opprettelser av fellesgrader. Master of Comparative Social Work In the Arctic og European Master in Social Work er kommet til via Fakultet for samfunnsvitenskap (FSV). Fakultet for biovitenskap og akvakultur (FBA) tilbyr nå en bachelor, og en master på engelsk.

Det er etablert semesterpakker på engelsk, bachelor og masternivå. Disse er spesielt designet for studenter som ønsker å komme hit på et semester eller to.

Profesjonshøgskolen (PHS) har en pakke, FBA har tre, HHB (Handelshøgskolen i Bodø) har en og FSV har to. Dette er svært heldig for rekrutteringen.

Det er utviklet to nye Bachelor på engelsk; en innenfor Biologi og en tverrfaglig innenfor High North perspectives. Disse vil bli startet opp i 2009.

Utfordringer er å markedsføre HBO på en riktig måte, i forhold til en internasjonal rekrutteringsstrategi, markedsførings- og informasjonsstrategi. Vi må få tak i de riktige studentene, i forhold til nasjonal og institusjonell strategi, og det må sikres tilstrekkelig antall boliger for å imøtekomme disse behovene, samt at det må tilbys norskkurs til alle.

2.1.3.2.2 Studenter fra HBO som tar deler av sin utdanning i utlandet. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: HBO har fortsatt en utfordring i å nå målet om at 10% av norske (grads)studenter ved institusjonen skal ta deler av sin utdanning i utlandet.

RISIKO: Få norske (grads)studenter ved HBO tar deler av sin utdanning i utlandet.

Konsekvens: Moderat.

Sannsynlighet: Stor.

Tiltak:

- Intensivere og videreutvikle veilednings- og rådgivingstjenesten, både fra Internasjonalt Kontor og ved den enkelte avdeling, overfor norske (grads)studenter ved institusjonen. Internasjonalt Kontor tar ansvaret for å følge dette opp i 2008.

- Fortsatt utvikling av gode og relevante samarbeidsavtaler med utenlandske høyskoler og universitet, som gir god innpassing i forhold til gradsstudier ved HBO. Internasjonalt Kontor følger dette opp i 2008, i nært samarbeid med avdelingene.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Internasjonalt Kontor har ryddet i avtaleporteføljen og innført en mer kontrollert inngåelse av avtaler, i og med at alle skal være faglig forankret. Utviklingen har vært å utvide samarbeidet; altså med flere fakulteter innenfor hver avtale, og knytte avtaleinngåelser til strategiske områder - både på nasjonalt og institusjonelt nivå. Utfordringen er å motivere til student- og ansattmobilitet innenfor avtaler. Når Internasjonalt Kontor slås sammen med forskningsadministrasjonen, vil arbeidet med partnerporteføljen få større fokus på forskningsaspektet.

Det registreres en stagnasjon når det gjelder UT-studenter, særlig de som ikke er tatt opp til joint degrees, der en obligatorisk utreisekomponent er inkludert. Studentenes preferanser skifter til stadighet, og at de er mer strategisk i sitt valg av reisemål. Det må sikres attraktive partnere innenfor alle fagområder. Studenter velger studiested i sterkere grad enn før, og da etter utvekslingsmuligheter og annet helhetlig tilbud ved institusjonen.

2.1.4 Kvalitative styringsparametre. (KD)

2.1.4.1 Vise videreutviklingen av kvalitetssikringssystemene, herunder hvordan systemene blir forankret i fagmiljøene. (KD)

Kvalitetssikringssystemet ved HBO er "utprøvd" i om lag 5 år, og vi har i dag et godt grunnlag for å gjennomgå og vurdere videreutviklingen av systemet, basert på den erfaringen vi har så langt.

Kvalitetssikringssystemet ved HBO er et relativt omfattende og ambisiøst system. Den grunnleggende erfaringen vi har høstet så langt tilsier at systemet bør forenkles og tilpasses noe bedre til den "virkeligheten" vi opplever i institusjonen. Dette innebærer å tilpasse systemet bedre til primæraktiviteten, slik at systemet blir et bedre integrert system i den naturlige aktiviteten i institusjonen. Dette er viktig for også å sikre en god forankring av systemet både i ledelsen, fagmiljøet, administrasjonen og blant studentene. Dette er nok en "konstant" utfordring i forhold til et slikt system, som vi alltid må ha fokus på.

De mest sentrale "hovedkomponentene" i kvalitetssikringssystemet ved HBO er:

- **Evalueringer.** Emneevalueringer, brukerundersøkelser, program- og systemevalueringer etc.
- **Nøkkellindikatorer/Analyser/Rapporter.** Systematisk framstilling av viktige utviklingstrekk i institusjonen, gjennom analyser/rapporter og nøkkellindikatorer (KPI'er).
- **Kvalitetshåndboka.** Beskrivelse av kritiske prosesser i institusjonen.

- **Avvikssystemet.** Tilbakemeldinger fra studenter og ansatte om sviktende kvalitet.
- **Revisjoner.** Gjennomgang av praksis i institusjonen vurder opp mot fastsatte prosedyrer.
- **Kvalitetsrapporten.** Årlig rapport til styret om kvalitetsarbeidet i institusjonen.

Et godkjent, formålstjenlig og ”levende” kvalitetssikringssystem er svært viktig for HBO. Vi må ha et godkjent system for å kunne opprettholde status som høgskole – og ikke minst etter hvert som universitet. Vi får forhåpentligvis en komité på besøk i løpet av 2009 som skal vurdere om vi er skikket til å få universitetsstatus, basert på en helhetlig vurdering av høgskolens forutsetninger. Da vil kvalitetssikringssystemet være et av de viktigste områdene som vi må være sikker på at vi ivaretar på en god og formålstjenlig måte i institusjonen.

Det kvalitetssikringssystemet vi har pr. i dag er basert på den vurderingen som ble lagt til grunn i 2003, da systemet ble utredet og vedtatt. Etter hvert har vi fått erfaringer som tilsier at vi bør foreta en revurdering av hele konseptet. Dette er vi godt i gang med, og i løpet av våren 2009 vil det foreligge et revidert kvalitetssikringssystem ved HBO - bl.a. basert på de nye kriteriene som NOKUT nå har utarbeidet m.h.t. akkreditering av kvalitetssikringssystem ved høgre utdanningsinstitusjoner.

I løpet av 2008 har vi videreutviklet og forbedret bl.a. emneundersøkelsen (enklere og mer formålstjenlig metode). Videre har vi lagt noe om arbeidet med kvalitetsrapporten, hvor vi nå ser denne mer i sammenheng med dette dokumentet (Rapport og planer). Dette innebærer at vi har gått over fra å rapportere omkring kvalitetsarbeidet, fra studieår til kalenderår. Det har også i 2008 vært arbeidet med å videreutvikle nøkkelindikatorer/analyser/rapporter samt at vi har startet arbeidet med å videreutvikle "kvalitetshåndboka" (beskrivelse av kritiske prosesser i institusjonen). Det har også vært gjennomført internrevisjon i forhold til prosessen omkring timeplanlegging, samt at avvikssystemet har vært fulgt opp gjennom hele året.

Kvalitetssikringssystemets forankring i fagmiljøene ivaretas først og fremst gjennom det sentrale og de lokale studiekvalitetsutvalgene, samt i Læringsmiljøutvalget. Her deltar faglig ansvarlige i institusjonen, sammen med representanter fra studentene, administrasjonen og Studentsamskipnaden i Bodø. Styret for HBO har også et forhold til kvalitetsarbeidet, bl.a. gjennom behandlingen av kvalitetsrapporten samt orienteringssak om internrevisjoner.

Det sentrale studiekvalitetsutvalget, samt styret for HBO, vil i løpet av våren 2009 få seg forelagt forslag til et helhetlig revurdert kvalitetssikringssystem, hvor arbeidet med informasjon om- og videre forankring av systemet vil få spesiell oppmerksomhet.

2.1.4.2 Vise hvordan kvalitetssikringssystemene blir brukt strategisk i arbeidet med å øke kvaliteten i utdanningen. (KD)

Kvalitetssikringssystemet ved HBO påvirker det strategiske arbeidet med å øke kvaliteten i utdanningene på flere måter:

- Emne-evalueringene og midtveiseevalueringer blir aktivt brukt som grunnlag for videreutviklingen av fagtilbudet.
- Avviksmeldinger blir ivaretatt på en aktiv og konstruktiv måte, som også har positiv påvirkning i forhold til utdanningskvaliteten.
- Analyser og prognoser innenfor flere viktige områder (f.eks. studiepoengproduksjon, gjennomstrømning, frafall, rekrutteringsevne m.v.) blir aktivt brukt i vurderingen av utviklingen innenfor de enkelte studiene - som bl.a. medfører innsats og tiltak som skal imøtekomme utfordringer som avdekkes (f.eks. lav studiepoengproduksjon, stort frafall, dårlig rekrutteringsevne etc.). Den handlingsplanen som ble utarbeidet høsten 2007

("Gjenskape handlingsrommet") er et godt eksempel på hvordan kvalitetsarbeidet ved HBO har en positiv effekt på kvaliteten i utdanningene, og dermed strategisk betydning for videreutviklingen av studietilbudet og kvaliteten i utdanningene ved institusjonen.

- Revisjon av kritiske prosesser i institusjonen blir gjennomført med jevne mellomrom, og fører i enkelte tilfeller til endret og forbedret praksis i ordninger omkring opplegg og gjennomføringen av studier.

Det er spesielt det 1. og 3. punktet ovenfor som har hatt stor strategisk innvirkning på arbeidet i institusjonen, m.h.t. å øke kvaliteten, i videste forstand, innenfor utdanningene. Dette er et arbeid som har hatt stor oppmerksomhet - både i styret, studiekvalitetsutvalget, i ledelsen og ved det enkelte fakultet.

2.1.4.3 Omtale strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil, herunder vise avveiningene som gjøres når det gjelder bredde versus dybde, hensynet til små og utsatte fag, relevans etc. (KD)

Høgskolen i Bodø har arbeidet strategisk for å legge grunnlaget for Universitetet i Nordland som et profilert og anerkjent universitet. Med utgangspunkt i dagens fagprofil søker vi å utvikle en studieportefølje av høy faglig og pedagogisk kvalitet og med høy relevans for samfunnets kompetansebehov.

Studietilbudet må kontinuerlig vurderes og videreutvikles for å sikre at det til enhver tid kan tilbys et relevant og kvalitativt godt studietilbud som grunnlag for god studentrekruttering. Høgskolen har en klar strategi som er fulgt opp i 2008 når det gjelder faglig dybdesatsing. Denne er knyttet til universitetsstrategiens fire PhD-søyler i bedriftsøkonomi, sosiologi, akvakultur og studier av profesjonspraksis. Samtidig arbeides det for å styrke kvaliteten og relevansen i de studietilbudene på bachelor- og masternivå. Høgskolen vil bl.a. utvide tilbudet av mastergrader noe for i større grad å kunne møte kompetansebehov i samfunnet, bl.a. gjennom erfaringsbaserte mastergrader på 90 studiepoeng. Ved forslag om etablering av nye studietilbud foretas det en grundig vurdering om høgskolen har tilstrekkelig faglige og andre ressurser til å bære fram det nye tilbudet, uten at en svekker kvaliteten i det eksisterende studietilbudet, eller setter en balansen mellom bredde og dybde i høgskolens fagportefølje i fare. Når det gjelder små og utsatte fag søker høgskolen å sikre grunnlaget for disse gjennom bedre sambruk av faglige ressurser og målrettede tiltak for rekruttering av studenter.

I 2008 har særlig arbeidet med å ferdigstille søknader til NOKUT om godkjenning av de to siste doktorgradene vært prioritert. Porteføljen av mastergrader er utvidet med master i historie, samtidig som det er gitt mastertilbud i økonomi og ledelse for ikke-økonomer (MBA) flere steder i Nord-Norge, delvis i samarbeid med Høgskolen i Harstad.

Høgskolen har arbeidet med å videreutvikle kvaliteten i egne profesjonsutdanninger, inkludert å vurdere tiltak for å øke søkningen der det er rekrutteringsproblemer. Høgskolen har i 2008 også utarbeidet en strategi for langsiktig utvikling av studietilbudet ved de to studiestedene utenfor Bodø, i Mo i Rana og Stokmarknes.

2.1.4.4 Omtale strategi for arbeidet med internasjonalisering, og vise hvordan dette bidrar til utviklingen av den faglige virksomheten. (KD)

Høgskolen i Bodøs internasjonale orienteringen skal ha en historisk forankring i handelsforbindelser både mot skandinaviske naboland og Russland i øst og europeiske

markeder i sør. Den internasjonale orienteringen har særlig fokus på samarbeid med Russland, samt økt satsing på deltakelse i EU-programmer.

Høgskolen i Bodø er trolig det fremste lærestedet i Norge når det gjelder utdannings- og forskningssamarbeid med Russland, der innsatsen til Nordområdesenteret ved høgskolen er av stor betydning. Høgskolens nordområdesatsing har også framgått av deltakelse i samarbeid innenfor University of the Arctic og det spesielle ansvaret Høgskolen i Bodø har for Bachelor of Cirkumpolar Studies innenfor UArctic-samarbeidet. I 2008 har Høgskolen i Bodø arbeidet med å utvikle planer for en helhetlig engelskspråklig bachelorgrad i "High North Perspectives" og en engelskspråklig bachelorgrad i biologi. Foreløpig har satsingen på EU-samarbeid fra Høgskolen i Bodøs side vært svakere enn nordområdesamarbeid og samarbeid med Russland.

Høgskolen vil søke å endre på dette, og tilsatte i 2008 to personer ("EU-kontoret") innenfor høgskolens forskningsadministrative enhet som primært skal arbeide i forhold til EUs 7. rammeprogram. Særlig med hensyn til satsing på de fire PhD-søylene er det meget viktig at høgskolen samarbeider med gode utenlandske læresteder, samt at studenter og fagpersonalet deltar i internasjonalt studie- og forskningssamarbeid. Høgskolen i Bodø har i tillegg satset på å rekruttere gode utenlandske forskere, spesielt innenfor akvakultur. Høgskolen har i 2008 vedtatt en ny internasjonal strategi (på engelsk) med følgende hovedinnhold:

Research

- encourage Faculties to focus on developing new partnerships in the High North and to strengthen existing agreements in this region.
- encourage Faculties to develop new partnerships in Europe and other prioritized countries (USA, Canada) and to strengthen existing agreements in these countries.
- stimulate research which is aimed towards High North issues.
- stimulate faculty to publish internationally in recognized journals.
- emphasize participation in research networks with internationally recognized institutions.
- encourage staff to attend international conferences.
- encourage staff to participate in mobility programs, hold guest lectures and spend sabbaticals at recognized universities abroad.
- make it attractive for academic staff from international partner universities to give guest lectures and attend mobility programs at our university.
- through the internal EU-office, encourage and supervise researchers to increase participation in EU- financed research programs.
- participate in national programs with the Southern perspective (NUFU projects).
- seek to achieve international accreditation.

Teaching

- emphasize having strategic agreements with international recognized partners in all parts of the world that include student and staff mobility as well as research cooperation.
- encourage Faculties to create joint degree programs with partner universities abroad.

- stimulate and arrange for students to spend parts of their program at partner universities with the aim that this will enhance the student's total learning outcome.
- increase the number of courses and programs taught in English, especially at the bachelor level.
- encourage all Faculties to offer at least one Master's program in English.
- offer a variety of semester packages in English to attract semester students.
- be an attractive university for both full degree and semester international students through having good facilities and service.
- seek to expand the selection of language courses offered for both international and Norwegian students and staff.

Regional and local cooperation

- a meeting point for different cultures and arrange activities which include the local community.
- seek to cooperate with local and regional institutions and businesses to increase internationalization in the region.

2.1.4.5 Redegjøre for utviklingen av bindende samarbeid med institusjoner i spesialist- og primærhelsetjenesten der studentene har praksis, også innbefattet kvalitetssikringen av studentenes praksis. (KD)

Høgskolen i Bodø har samarbeidsavtaler med Helse Nord (for tiden pågår det revidering av avtalene). Dette arbeidet skjer gjennom Høgskolesamarbeidet. Vi har også avtaler med flere kommuner i Nordland, hvor vi har studenter i praksis i kommunehelsetjenesten. Ved Sykepleie og helsefag har vi et organ "Praksisrådet", som er et samarbeidsorgan mellom de ulike praksisstedene og fakultetet vårt. Her diskuteres antall praksisplasser, veiledningsmetoder, samarbeidsprosjekter m.m. Studentene er også representert i dette rådet. Vi har hatt flere samarbeidsprosjekter både med spesialist- og kommunehelsetjenesten initiert ut fra samarbeidsmidlene. Eksempler på prosjekter:

- "Sammen blir vi bedre", hvor formålet er å bedre veiledningstilbudet til studentene. I tillegg arbeides det med forbedringskunnskap i sykehjemmet.
- "Student-tett praksis i hjemmesykepleien" hvor formålet er å teste ut nye former for veiledning i hjemmesykepleien.
- "Veiledningskurs for kontaktsykepleier" hvor formålet er å øke veiledningskompetansen i allmenpsykiatriske avdelinger.
- "Ny organisering av studentpraksis ved Nordlandssykehuset" hvor det prøves ut alternative veiledningsmodeller.
- "Hvordan stimulere pleiepersonalet på sykehjem til å ivareta hygieniske tiltak ved økt bruk av stellefrakk." Prosjektet utføres i samarbeid med sykehjem og sykehus, og det er utviklet en ny type stellefrakk til prosjektet.
- "Å bevisstgjøre seg i forhold til kunnskapsbasert praksis i psykisk helsevern. Hvordan utvikle en kunnskapsbasert psykiatri?"

- ”Kompetanseheving av helsepersonell med opplæringsansvar for sykepleierstudenter i praksis”.

Når det gjelder kvalitetssikring av studentenes praksis kan følgende sies: Praksisplasser kvalitetssikres gjennom vårt samarbeid med praksisfeltet (praksisråd og gjennom kontakten høgskolens lærere har med praksisfeltet). I tillegg evaluerer studentene praksisperiodene. Samarbeidsprosjektene mellom høgskolen og de ulike praksisarenaene omhandler i stor grad økt kvalitet på veiledning av studenter. For å få god kvalitet på utdanningen og praksisstudiene er finansieringssystemet for sykepleierutdanningen ikke godt nok. Det koster å ha lærere ”jevnlign tilstede i praksisfeltet”, som det står i Rammeplanen. I tillegg er forberedende studier i klinikklaboratorier svært dyrt og tidkrevende. Det er et paradoks at høgskolene får 38 000 kr for en sykepleierstudent, mens bioingeniør-, ergoterapi- og radiografstudenter belønnes med 44 000 kr. Alle er treårige bachelorutdanninger som har innslag av både teori og praksis.

2.1.4.6 Rapportere for gjennomføring av plan for oppfølging av NOKUTs evaluering av allmennlærerutdanningen, jf brev 11. desember 2006. (KD)

Følgende områder ble rapportert særskilt for 2007 i forrige års plandokument, og ble fulgt opp videre i 2008:

1. Profilerings: En praksisnær allmennlærerutdanning: Det har høsten 2008 vært jobbet med en delvis implementering av den nye lærerutdanningen med tanke på oppstart høst 2009. I den nye utredningen som tar for seg et utvidet pedagogikkfag i lærerutdanningen er det satt fokus på praksisnærhet i studiet. Dette skal implementeres i den nye planen for pedagogikk i vår allmennlærerutdanning, dog uten at faget utvides før den nye lærerutdanningen gjøres gjeldende fra 2010. Blant annet vil tida i praksis utvides med en lengre observasjonsperiode 1. studieårs første semester.
2. Prosjektet ”Samarbeidsformer mellom universitets- og høgskolesektoren og skole-/barnehageeier” har vært videreført i 2008, hvor man er i nær dialog med praksisfeltet.
3. Fokus på rammeplanens kompetanseområder: Det har vært foretatt en revisjon av studieplanene for studieåret 2008/09, med klare kompetansemål i de enkelte fagene. I ny studieplan for pedagogikk, gjeldende fra 2009 vil forskeropplæringen tydeliggjøres med innføring av kurs i vitenskapelig metode for 1. semesterstudenter.
4. Økt vekt på koblingen mellom fag, fagdidaktikk og pedagogikk i teori og praksis: Temaet har vært belyst i møte mellom fagdekan for lærerutdanning i kunst- og kulturfag, studieleder i allmennlærerutdanningen og seksjonsledere i de enkelte fagene i lærerutdanningen og i personalseminarer med alle faglig tilsatte i lærerutdanningene. I prosjektet ”Samarbeidsformer mellom universitets- og høgskolesektoren og skole-/barnehageeier” har det vært gjennomført en større workshop, samt en konferanse med bred deltakelse fra praksisfeltet. Det kan også nevnes at Høgskolen i Bodø har tatt initiativet til og gjennomført konferansen ”Entreprenørskap og innovasjon i den nordiske skolen” i samarbeid med Utdanningsdirektoratet og Nordland fylkeskommune.
5. Når det gjelder regionalt samarbeid, så er vi i dialog om økt samarbeid innenfor lærerutdanning med Høgskolen i Nesna, på dekannivå. Dette vil styrke det samlede miljøet med større faglig bredde, særlig innen fagområder som på den enkelte høgskole er små. Utveksling og samarbeid vil styrke både forskning og undervisning ved de to institusjonene.

2.2 Forskning.

Høgskolene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid. Høgskolene har ansvar for utvikling av praktisk rettet forskning og utviklingsarbeid på sine fagområder. Høgskoler som kan tildele doktorgrad, har et særskilt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning innen de fagområder de tildeler doktorgrad (KD).

2.2.1 Høgskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene. (KD)

2.2.1.1 Kvantitative styringsparametre.

2.2.1.1.1 Publiseringspoeng per undervisnings-, forsker og formidlingsstilling (årsverk). (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (KD)	94,48/ 286,8 årsverk	118,24/ 289,1 årsverk	88,48/ 287,3 årsverk	96,2 / 312,3 årsverk	125 publiseringspoeng/ 320 årsverk
	=0,33	=0,41	=0,31	=0,31	= 0,39

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av KD.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Det har vært stort fokus på å øke antallet publiseringspoeng pr ansatt i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling ved Høgskolen i Bodø. Resultatet for 2007 var ikke i tråd med målsettingen. Det er derfor gledelig å se at resultatet for 2008 er på nivå med det som ble produsert i 2006, som var et tilfredsstillende år. Det er fortsatt en målsetting om å øke antallet publiseringspoeng, noe som medfører økt produksjon pr. fagansatt og pr fakultet. Målet for institusjonen er 200 publiseringspoeng ved utgangen av strategiperioden (2008-2011). Dette medfører at utviklingen i 2008 er positiv, men at det er svært viktig å fortsette prioriteringer som legger til rette for høy forskningsproduksjon i form av vitenskapelig publisering.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Utfordringene knyttet til måloppnåelse er knyttet i større eller mindre grad til alle fakultetene. Profesjonshøgskolen ved HBO har gjennomgått en svært positiv utvikling hva kompetanse angår, men fortsatt vil det være svært viktig å øke antallet ansatte med doktorgrad. Dette vil på sikt gi positive utslag i antall publiseringspoeng. Ved de øvrige 3 fakultetene har man også sett at publiseringsaktiviteten har økt ettersom flere førsteamanuenser og professorer har kommet til. Dette antas dermed å ha

grunnleggende effekt på produksjonen også ved Profesjonshøgskolen. 3 av 4 fakulteter ved HBO kan vise til positiv utvikling hva publiseringspoeng angår. For det fjerde vil det være viktig å få jevnhet i produksjon slik at høgskolen totalt øker sin forskningsproduksjon i form av publisering i forhold til forventningene.

2.2.1.1.2 NFR-tildeling per undervisnings-, forsker og formidlingsstilling (årsverk). (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (KD)	NOK 3906000/ 286,8 årsverk = NOK 13 619,-	NOK 7056000/ 289,1 årsverk = NOK 24 407,-	NOK 11670000/ 287,3 årsverk = NOK 40 620,-	NOK 10687000/ 312,3 årsverk = NOK 34 220,-	NOK 15000000/ 320 årsverk = NOK 46 875,-

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av KD.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Utviklingen innenfor denne styringsparameteren har uten tvil vært svært positiv de siste årene. Samtidig har Høgskolen i Bodø et mål om å øke omfanget av forskning finansiert av Norges forskningsråd ytterligere i tiden som kommer. Institusjonen sett under ett har hatt en betydelig økning de siste årene i inntjening fra NFR, hvor mye av dette henger sammen med strukturert og målrettet arbeid ved Fakultet for Biovitenskap og Akvakultur. Institusjonen har et stort urealisert potensial for prosjektinntekter også ved de øvrige tre fakultetene.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Utfordringene for måloppnåelse er, som indikert under forrige punkt, største ved de tre øvrige fakultetene ved Høgskolen i Bodø (Fakultet for Samfunnsvitenskap, Handelshøgskolen i Bodø og Profesjonshøgskolen). De to førstnevnte fakultetene har også doktorgradsutdanning, og besitter dermed fagmiljøer som burde være svært konkurransedyktige i nasjonale forskningskonkurranser. Høgskolen er klar over denne utfordringen, og er bevisst behovet for å øke antallet NFR- finansierte prosjekter i tiden som kommer. De fleste fagmiljøene har i løpet av et år tilgang på relevante utlysninger fra programmer i Norges forskningsråd.

2.2.1.1.3 Utleksling av ansatte via programavtaler. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Utleksling av ansatte via programavtaler (KD)	Inn: 32 Ut: 61 Tot: 93	Inn: 30 Ut: 68 Tot: 98	Inn: 42 Ut: 55 Tot: 97	Inn: 27 Ut: 57 Tot: 84	Inn: 45 Ut: 50 Tot: 90

DBH-tall Internasjonal mobilitet blant vitenskapelig tilsatte/"gjesteforelesere"

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av KD.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Utviklingen av denne styringsparameteren har holdt seg relativt stabil med finansiering fra blant annet NordPlus, Erasmus, NUFU, Barentsplus og så videre. Man ser en liten nedgang fra 2007 til 2008. Målet for 2009 vil dermed være å øke antallet utvekslinger til knappe 100. Etter at EU-kontoret ble etablert, har man økt satsingen på mobilitet via EUs rammeprogrammer (Marie Curie), uten at man så langt har oppnådd resultater i form av konkrete prosjekter.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Generelt er det viktig å få flere fra alle fagmiljøer til å gjennomføre utveksling i regi av ulike programavtaler. Samtidig er en viktig utfordring å få flere til å dra ut gjennom EU-finansierte mobilitetsordninger som Marie Curie. Gjennom sammenslåingen av Forskningsadministrasjonen og Internasjonalt Kontor ønsker man å styrke dette arbeidet.

2.2.1.1.4 EU-tildeling per undervisnings-, forsker og formidlingsstilling (årsverk). (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
EU-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (KD)	NOK 579000/ 286,8 årsverk = NOK 2018,83	NOK 1202000/ 289,1 årsverk = NOK 4157,73	NOK 182000 / 287,3 årsverk = NOK 633,48	NOK 696000/ 312,3 årsverk = NOK 2228,60	NOK 700000/ ca 320 årsverk = NOK 2187,50 (Ca 320 årsverk lagt til grunn)

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av KD.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Måloppnåelsen for 2008 er ikke nådd. Høgskolen har per i dag ett EU-finansiert forskningsprosjekt som har vart siden 2007. Dette prosjektet har imidlertid fått inn en større utbetaling i 2008 enn i 2007, men antallet prosjekter har ikke økt. Høsten 2008 ble det startet opp en egen EU-enhet ved forskningsadministrasjonen, og antall EU-prosjekter antas å øke etter denne ressursøkningen. Målbare resultater av ressursøkningen vil imidlertid ikke synes før i 2010. Vi har for øvrig merket en økning i interessen for EU-finansierte forskningsprosjekter etter EU-kontoret startet opp. Institusjonen har satt seg en ambisiøs målsetting om at hvert av de 4 fakultetene skal ha 1 til 3 EU-finansierte prosjekter.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Vi har utfordringer knyttet til det å gjøre søkning om ekstern finansiering gjennom EU til en del av forskningsmiljøenes strategier.

2.2.1.2 Kritiske suksessfaktorer og risikovurdering.**2.2.1.2.1 Fremme søknader om FOU-midler. (HBO)****Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).**

Beskrivelse: Arbeidet med å utarbeide gode søknader om eksternt finansierte FOU-prosjekt er krevende og ofte avgjørende. Dette gjelder f.eks. både EU- prosjekt, NFR-prosjekt og prosjektsøknader til arbeids- og næringslivet. Fokus er også rettet inn på å få gjennomslag for søknadene som utarbeides.

RISIKO: Dårlig kompetanse i institusjonen til å fremme gode søknader om eksternt finansierte FOU-prosjekt.

Konsekvens: Alvorlig.

Sannsynlighet: Moderat.

Tiltak:

- Øke kapasitet og kompetanse i institusjonen for å sikre en god søknadsprosess i institusjonen, samt gode søknader til eksterne finansieringskilder.
- Etablere en egen forskningsadministrativ støttefunksjon direkte underlagt rektor/høgskoledirektør.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Arbeidet med å fremme søknader om FoU-midler har jevnt over vært godt ved Høgskolen i Bodø. Dette gjelder spesielt arbeidet med EUs 7. rammeprogram. Etablering av eget EU-kontor, med to ansatte, i august 2008 - har hatt en positiv effekt. Det har blitt mer fokus på EU-finansiert forskning. Når det gjelder søknader til Norges forskningsråd, så har antallet søknader sendt til NFR gått ned i 2008, sammenlignet med 2007. Dette er ikke tilfredsstillende, og tiltak har blitt iverksatt gjennom blant annet Forskningsutvalget for å endre dette. Hva søknader til arbeids- og næringslivet angår, så er det spesiell grunn til å nevne at Nordland fylkeskommune i 2008 etablerte sin nye stimuleringsordning for forskning. Gjennom denne ordningen deles ca 16

millioner kroner ut til en rekke ulike formål. Høgskolen i Bodø har utarbeidet en rekke prosjektsøknader med tanke på forskningsfinansiering i løpet av 2008.

2.2.1.2.2 Ekstern finansiering av FOU-virksomhet, herunder samarbeid med arbeids- og næringsliv. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Høgskolens evne til å skaffe FOU- midler, utenom tildelingen av midler fra KD, er en viktig forutsetning og et vesentlig grunnlag for å kunne videreutvikle institusjonen i retning av den fagprofilen som er vedtatt (Universitetet i Nordland). Dette innebærer bl.a. et aktivt samarbeid med arbeids- og næringslivet.

RISIKO: Dårlig/negativ utvikling i ekstern finansiering av FOU- virksomheten ved HBO.

Konsekvens: Alvorlig.

Sannsynlighet: Moderat.

Tiltak:

- Utarbeide og iverksette forskningsstrategisk plan for HBO som helhet.
- Utarbeide og iverksette forskningsstrategisk plan ved det enkelte fakultet/avdeling, basert på institusjonens overordnede forskningsstrategiske plan.
- Utarbeide prioriterte tiltaksplaner, både på institusjons- og fakultets- /avdelingsnivå, som identifiserer muligheter for å videreutvikle samarbeidet med arbeids- og næringslivet, samt å skaffe eksternt finansierte FOU- prosjekt - både fra NFR, EU og arbeids- og næringslivet.
- Følge opp interne rutiner for kvalitetssikring av arbeidsprosessene rundt oppstart, gjennomføring og rapportering av eksternt finansierte virksomhet.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Utviklingen i 2008 har vært positiv. Den eksternt finansierte FoU-virksomheten har økt i omfang fra kroner 38 446 000,- i 2007 til kroner 40 429 000,- i 2008. Høgskolen i Bodø har over lengre tid innhentet en relativt stor andel av sin totale omsetning fra eksterne finansieringskilder for FoU. I slutten av mai 2008 vedtok fylkesrådet i Nordland en egen stimuleringsordning for forskning. Målsettingen bak denne nyetableringen er å øke FoU-andelen i fylket gjennom økonomisk støtte til en rekke ulike tiltak. Det totale årsbudsjettet for ordningen er ca 16 MNOK.

Stimuleringsordningen har en viktig rolle og har bidratt til at utviklingen med tanke på eksternt finansierte virksomhet ved HBO har hatt en positiv utvikling. Dette er for øvrig et område der Høgskolen i Bodø i flere år har vist gode resultater. Vi har således en godt innarbeidet kultur med tanke på å innhente eksterne inntekter fra ulike finansieringskilder i samarbeid med regionalt arbeids- og næringsliv.

2.2.1.2.3 Forskningsproduksjon hos ansatte i forskerstillinger. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Høgskolen disponerer et betydelig forskningspotensiale gjennom mange ansatte i forskerstillinger. Det ligger en utfordring i å legge bedre til rette for å "hente ut" resultater av dette potensialet.

RISIKO: Dårlig effekt av høgskolens egne forskningsressurser.

Konsekvens: Alvorlig.

Sannsynlighet: Moderat.

Tiltak:

- Videreutvikle og iverksette incentiver som resulterer i at forskningsinnsatsen hos eget fagpersonale gir stadig bedre resultater og positive faglige effekter.
- Det enkelte fakultet/avdeling må sørge for en arbeidsplanlegging som tar spesielt hensyn til de i fagmiljøet som viser evne og vilje til forskningsinnsats.
- Omfordeling av FoU-tid, jfr. vedtak i styret for HBO. I april 2008 kommer styret for HBO til å behandle en sak som gir klare retningslinjer for fordeling av FoU-ressurs til de fagansatte ved Høgskolen i Bodø. Dette antas å bli et godt styringsverktøy. Slik retningslinjene er foreslått, vil alle ledd i organisasjonen (styret – rektor – dekan – forsker) alle ha ansvar for oppfølging og rapportering.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Antallet publiseringspoeng nærmer seg, pr. medio januar 2009, 110 for hele institusjonen. Dette er en oppløftende utvikling sammenlignet med 2008. Samtidig arbeider institusjonen aktivt for å komme på et høyere nivå enn før, bl.a. gjennom at kompetanseprofilen styrkes og antall tilsatte fagpersoner økes. Høgskolen forventer derfor en ytterligere økning i forskningsproduksjonen i løpet av 2009. Inntjeningen fra Norges forskningsråd har totalt sett vært for lav i 2008 og høgskolen arbeider for å få opp høgskolens aktivitet innenfor NFR-støttede forskningsprosjekter. Mulighetene for økning i antall prosjekter finansiert ved NFR er stort. Fakultet for Biovitenskap og Akvakultur må sies å være i nærheten av å ta ut sitt potensiale, mens de øvrige tre fakultetene arbeider aktivt for i 2009 å styrke sin innsats når det gjelder ekstern prosjektfinansiering. Fokuset på finansiering fra EUs rammeprogrammer har fram til nylig ikke vært tydelig nok ved Høgskolen i Bodø og det er derfor tatt grep for å styrke høgskolens virksomhet i forhold til EUs forskningsprogram. I august 2008 ble to personer ansatt for å følge opp høgskoleledelsens strategiske satsing på EU-finansiert forskning. De siste månedene av 2008 har vist at dette var en riktig strategi. Vi ser allerede en økt bevissthet og langt mer systematisk oppfølging i fagmiljøene. Mange forskningsmiljøer ved HBO har store potensialer for å komme i posisjon med tanke på rammeprogrammene. Antallet disputaser på seks ved HHB er tilfredsstillende, og det arbeides godt og aktivt for å øke antall disputaser ved FSV. Faglig ledelse ved institusjonen fokuserer fortløpende på forskningsproduksjonen. I Forskningsutvalget diskuteres hele tiden eventuelle tiltak dersom avvik avdekkes. Dette gjelder alle områdene som inngår i forskningskomponenten. Blant annet ser en allerede i februar 2009 en styrket satsing mot Norges forskningsråd.

2.2.2 Høgskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig. Høgskoler som tildeles stipendiatstillinger skal sørge for god gjennomføring av forskerutdanningen. (KD)

2.2.2.1 Kvantitative styringsparametre.

2.2.2.1.1 Antall uteksaminerte doktorgradskandidater per vitenskapelig årsverk (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Antall uteksaminerte doktorgradskandidater per vitenskapelig årsverk (KD)	4 disputaser / 286,8 årsverk = 0,014	3 disputaser / 289,1 årsverk = 0,010	5 disputaser / 287,3 årsverk = 0,017	6 disputaser / 312,3 årsverk = 0,019	8 disputaser/ 320 årsverk = 0,025

Tallene baserer seg på doktorgradskandidater fra egne doktorgradsprogrammer per vitenskapelig årsverk

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av KD.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Handelshøgskolen i Bodø og Fakultet for Samfunnsvitenskap har rett til å tildele doktorgrad ved Høgskolen i Bodø. Førstnevnte fakultet har de siste årene hatt en jevn produksjon av kandidater. I 2008 disputerte fem personer. Fakultet for Samfunnsvitenskap fikk samme rettigheter i 2005. Den første kandidaten disputerte i mai 2008. Det er forventet at produksjonen ved dette fakultetet vil øke i tiden som kommer og etter hvert vil legge seg på samme nivå som ved Handelshøgskolen i Bodø. Totalt sett må man kunne karakterisere antallet disputaser ved Høgskolen i Bodø som tilfredsstillende.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Det er ved Fakultet for samfunnsvitenskap etablert et omfattende opplegg for oppfølging av doktorandene for å sikre studiekvalitet og gjennomstrømning. Et antall av sykepermisjoner og svangerskapsavbrudd har ført til noen utsettelse. For øvrig er måloppnåelse innen produksjon av PhD- kandidater nært knyttet til etablering av doktorgradsutdanninger ved Profesjonshøgskolen og Fakultet for Biovitenskap og Akvakultur.

2.2.2.1.2 Antall aktive avtaler om forskningssamarbeid (HBO)

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av HBO.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

I henhold til målsetning for 2008 om utvikling av styringsparameter med hensyn til rapportering og målsetning, så er dette ikke prioritert i 2008. Det er grunn til å stille spørsmålstegn ved om antallet aktive avtaler om forskningssamarbeid er et relevant og treffende mål på fakultetenes samarbeid med nasjonale og internasjonale forskningsmiljøer. EU-kontoret har gjennom sitt arbeid kartlagt en rekke samarbeidsrelasjoner i inn- og utland. Høgskolen i Bodø har aktive samarbeidsavtaler knyttet til blant annet stipendiater som er tatt opp til doktorgradsprogrammer ved andre institusjoner, professor II – stillinger (her og ved andre institusjoner) og prosjektrettede forskningssamarbeid. Dette innebærer avtaler mellom aktører ved HBO og andre institusjoner, enkeltforskere eller organisasjoner på individ-, fakultets- og institusjonsnivå.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Dette kartlegges fortløpende i samarbeid med fakultetene. Gode oversikter over institusjonens forskningssamarbeid er et viktig redskap for EU-kontoret i arbeidet med å øke inntjeningen fra EUs rammeprogrammer.

2.2.2.1.3 Doktorgradkurs og konferanser (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Doktorgradkurs og konferanser (HBO)				8	10, i tillegg til 1 kurs pr nyetablert doktorgradsutdanning(?)

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av HBO.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Fagmiljøer ved Høgskolen i Bodø arrangerte gjennom 2008 flere doktorgradkurs. Fakultet for Samfunnsvitenskap arrangerte 3 doktorgradkurs mens HHB i 2008 gjennomførte 5 doktorgradkurs. På fire av disse kursene deltok personer fra andre norske institusjoner enn Høgskolen i Bodø (HBO), og på ett kurs deltok 8 utenlandske doktorgradstudenter. To kurs hadde interne deltakere fra andre fakultet ved HBO. Utenlandske professorer fra USA, Sverige, Skottland, UK og Nederland var en del av fagstaben på fire av de fem doktorgradkursene som HHB gjennomførte i 2008. Antallet doktorgradkurs ved de to fakultetene må kunne karakteriseres som absolutt tilfredsstillende. Når PHS og FBA får godkjent sine doktorgradssøknader (forhåpentligvis våren 2009), er målet at også disse fakultetene skal arrangere doktorgradkurs i løpet av høsten 2009.

Utenom dette arrangerte Høgskolen i Bodø i 2008 en rekke konferanser innenfor ulike fagområder. Blant disse var:

Leverandørkonferansen for olje- og gassindustrien på høgskolen tirsdag 29. april

- "Inside Russia"-konferansen i regi av Nordområdesenteret ved HHB 16. – 20. juni
- Europeisk sommeruniversitet i entreprenørskap 22. – 26. august
- Konferansen "Reflection and Practice" 6. – 7. september

Dette er et utvalg av de konferansene som ble arrangert ved Høgskolen i Bodø i 2008. Når det ikke er oppgitt historiske tall, har dette med å gjøre at man ikke har gjort registreringer for perioden 2005-2007. I 2009 vil parameteren "doktorgradskurs og konferanser" bli revurdert. Grunnen til dette er at man bør sette klarere skiller mellom vitenskapelige arrangementer som doktorgradskurs og vitenskapelige konferanser på den ene siden og mer generelle konferanser og seminarer på den andre siden. Bevissthet rundt dette vil bli innarbeidet til rapporteringen for 2009.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Det er viktig å få opp antallet doktorgradskurs ved de nye doktorgradsprogrammene så snart disse er godkjent av NOKUT.

2.2.2.2 Kritiske suksessfaktorer og risikovurdering.

2.2.2.2.1 Kompetansen i institusjonen, herunder rekruttering og likestilling. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Kompetanseutviklingen i institusjonen er den viktigste faktoren som skal sikre at HBO videreutvikler sin rolle og når sine overordnede mål. Dette gjelder både generelt, men spesielt m.h.t. doktorgrad- /førstekompetansenivået i institusjonen.

RISIKO: Dårlig utvikling av kompetansenivået i institusjonen.

Konsekvens: Alvorlig.

Sannsynlighet: Moderat.

Tiltak:

- Utarbeide kompetanseutviklingsplaner for egne ansatte.
- Kreve primært førstekompetanse ved tilsetting i ledige fagstillinger.
- Rullerende rekrutteringsplaner ved fakultetene/avdelingene, for å rekruttere i forkant av avgang.
- Utarbeide og iverksette tiltak som skal bidra til rekruttering av nye medarbeidere, samt forbedre kjønnsfordelingen blant ansatte i institusjonen.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Det har skjedd en positiv utvikling av den faglige kompetanse ved institusjonen i tråd med universitetssatsinga. Denne utviklingen har vært knyttet til interne

kompetanseopprykk, men institusjonen har også i større grad enn tidligere rekruttert faglig toppkompetanse eksternt. Det har vært utviklet både interne kompetanseutviklingsplaner ved fakultetene, samt iverksatt tiltak både for å rekruttere nye medarbeidere samt forbedre kjønnsbalansen blant ansatte i institusjonen.

Samlet sett utgjør kvinneandelen om lag 50 %, som har vært stabilt over år.

2.2.2.2 Samarbeidsavtaler med andre institusjoner som gir doktorgradsutdanning. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Videreutviklingen av eksisterende doktorgradsprogram, samt oppbyggingen av nye, krever utvikling og tett oppfølging av relevante faglige nettverk samt samarbeidsavtaler med andre utdannings- og forskningsinstitusjoner.

RISIKO: Få relevante nettverk og samarbeidsinstitusjoner innenfor våre doktorgradsområder.

Konsekvens: Moderat.

Sannsynlighet: Moderat.

Tiltak:

- Det enkelte fakultet, som har doktorgradsprogram, foretar en gjennomgang og vurdering av eksisterende nettverk og samarbeidsavtaler. Basert på dette utarbeides det en strategisk plan ved respektive fakultet for videre utvikling av nettverkssamarbeid og avtaler med andre institusjoner.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Høgskolen i Bodø har samarbeid med en rekke institusjoner som gir doktorgradsutdanning. Dette gjelder både de fakultetene ved Høgskolen i Bodø som allerede selv har rett til å gi doktorgradsutdanning og de som ikke har det. Handelshøgskolen i Bodø inngår i et nasjonalt nettverk som er finansiert av Norges forskningsråd og ledet av Norges Handelshøgskole. Profesjonshøgskolen har tett samarbeid med Högskolan i Södertörn og Universitetet i Århus. Som del av et tett samarbeid med St. Andrews i Skottland avla nettopp en av de ansatte ved Fakultet for Biovitenskap og Akvakultur sin doktorgrad der. Dette er bare noen av de nettverkene Høgskolen i Bodø inngår i som del av arbeidet med doktorgradsutdanning.

2.2.2.3 Opptak og gjennomstrømning av stipendiater og doktorgradskandidater. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Høgskolen må sikre tilsetting av stipendiater i tråd med tildelte stipendiatstillinger, samt sørge for øvrig opptak til doktorgradsprogram ved HBO. Det bør minimum være 15 doktorgradsstudenter tilknyttet hvert doktorgradsprogram til enhver tid (minimum opptak på 5 pr. år pr. program). Høgskolen må også ha stor fokus på å sørge for at doktorgradsstudentene gjennomfører på noenlunde normert/planlagt tid.

RISIKO: Dårlig opptak og dårlig gjennomstrømning av doktorgradsstudenter.

Konsekvens: Alvorlig.

Sannsynlighet: Moderat.

Tiltak:

- Aktivt arbeid fra fakultetenes/avdelingenes side m.h.t. å rekruttere doktorgradsstudenter, både i stipendiatstillinger og som "reine" studenter. Dette inkluderer også motivasjon og iverksetting av doktorgradsløp for egne ansatte.
- Fakultetene/avdelingene må sørge for en aktiv veiledning og ivaretagelse av den enkelte doktorgradsstudent, som sikrer god framdrift i studiet.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Ansvaret for opptak og gjennomstrømming av stipendiater ivaretas av doktorgradsutvalgene ved de fakultetene som har doktorgradsrett, det vil si Handelshøgskolen i Bodø og Fakultet for Samfunnsvitenskap. Dette har fungert godt. Utdanningen ved HHB har vært lengre i funksjon og kan vise til jevn produksjon av kandidater (ca 5 pr år) mens FSV har færre år bak seg og ennå ikke har kommet fullt så langt som HHB. Forskningsutvalget har for øvrig bedt om en sak som tar for seg ansvarsfordelingen mellom lokalt og sentralt nivå i institusjonen.

2.2.3 Kvalitative styringsparametre. (KD)**2.2.3.1 Omtale arbeidet med å konsentrere innsatsen og utvikle fagmiljøene gjennom samarbeid i egen institusjon eller mellom institusjoner. (KD)**

Fakultet for biovitenskap og akvakultur (FBA) har i 2008 fortsatt arbeidet for etablering av egen forskerutdanning. I 2008 har 15 PhD-studenter vært knyttet til og finansiert av fakultetet, for å sikre en positiv utvikling av forskningen innen det planlagte doktorgradsprogrammet i akvakultur. Fakultetet samarbeider bredt både nasjonalt og internasjonalt i forbindelse med forskerutdanningen. Nasjonale samarbeidspartnere er primært Universitetet i Bergen og Universitetet i Tromsø. Internasjonalt har fakultetet PhD-studenter formelt knyttet til programmer eller i samarbeid med institusjoner i Skottland (University of Sterling og University of St Andrews) og Nederland (University of Wageningen).

Forskingsfaglig samarbeider fakultetet med alle de nevnte institusjonene, samt med Havforskningsinstituttet og Universitetet for miljø og biovitenskap i konkrete forskningsprosjekter. Dette er med å sikre gode faglige utfordringer for fakultetets doktorgradsstudenter.

Ved Fakultet for samfunnsvitenskap (FSV) utgjør et oppstartsseminar, et midtveisseminar og et sluttseminar viktige elementer i oppfølgingen av den enkelte doktorand. På oppstartsseminaret legger doktoranden fram sin problemstilling og planen for hvordan denne kan belyses. På midtveisseminaret presenteres de delene av avhandlingen som er gjennomført. På sluttseminaret presenteres den nesten ferdige avhandling. Fakultetet arrangerer egne metodekurs og substanskurs. Samtidig oppfordres doktorandene til å ta enkelte kurs ved andre læresteder, og da gjerne kurs ved læresteder i utlandet. Det er her trukket veksler på en internasjonal forskerskole fakultetet har tilknytning til. Tre studenter har i 2008 deltatt på kurs i denne skolen. Høsten 2008 arrangerte fakultetet substanskurs i medisinsk sosiologi med forelesere fra engelske universiteter. Fakultet har knyttet til seg et antall eksterne veiledere, to av disse i toerstilling. I løpet av 2008 har fakultetet arrangert to PhD- kurs som en del av et NUFU-prosjekt. I denne forbindelse har fakultetet samarbeidet med læresteder i Afrika.

I 2008 fikk Norges Handelshøyskolen innvilget støtte fra Norges forskningsråd til å etablere en nasjonal forskerskole innen bedriftsøkonomi. Handelshøgskolen i Bodø (HHB) deltar som

en av 12 samarbeidende institusjoner i denne forskerskolen. Prodekan ved HHB er medlem av styringsgruppen for forskerskolen. I tillegg er to professorer fra HHB oppnevnt som medlemmer i to av forskerskolens faggrupper. Formålet med forskerskolen er å øke kvaliteten på forskerutdanningen i økonomiske/administrative fag i Norge, få studentene gjennom utdanningen på normert tid og å øke antall studenter i doktorgradsutdanningen. Den nasjonale forskerskolen skal bidra til nasjonalt og internasjonalt samarbeid om kurs, seminarer og veiledning, slik at forskerutdanningen foregår i faglige miljøer og nettverk av høy internasjonal kvalitet. HHB har i 2008 gjennomført 5 doktorgradskurs. På fire av disse kursene deltok personer fra andre norske institusjoner, og på ett kurs deltok 8 utenlandske doktorgradsstudenter. To kurs hadde interne deltakere fra andre fakultet ved HBO. Utenlandske professorer fra USA, Sverige, Skottland, UK og Nederland var en del av fagstaben på fire av de fem doktorgradskursene som HHB gjennomførte i 2008. Innen doktorgradsutdanningen samarbeider HHB nært med både norske og utenlandske institusjoner i forbindelse med veiledning og bedømming (disputaser) av doktorander.

Ved Profesjonshøgskolen (PHS) har en i 2008 videreført arbeidet for å etablere en egen forskerutdanning. Flertallet i NOKUTs sakkyndige komité anbefalte i august 2008 akkreditering av forskerutdanningen PhD i praktisk kunnskap (nå benevnt PhD i studier av profesjonspraksis), mens NOKUTs styre avslø søknaden. Etter dette har Høgskolen i Bodø vært igjennom en prosess for å utdype søknaden til NOKUT. NOKUTs styre ventes å behandle denne søknaden i løpet av kort tid. I den utdypingen som er gjort har forskerutdanningen fått betegnelsen PhD i studier av profesjonspraksis. Den planlagte forskerutdanningen vil innebære samarbeid med andre fakulteter ved Høgskolen i Bodø og med både nasjonale og internasjonale institusjoner og nettverk. Internt ved høgskolen kan det eksempelvis pekes på samarbeid med Fakultet for samfunnsvitenskap når det gjelder doktorgradskurs i vitenskapsteori med etikk, og på deltakelse i høgskolens etikknettverk og stipendiatnettverk. Viktige internasjonale samarbeidspartnere er Aarhus universitet (Danmark) og Södertörn högskola (Sverige). Samarbeidet med Aarhus universitet og Södertörn högskola vil også åpne for et utvidet internasjonalt samarbeid med institusjoner og forskere som er opptatt av refleksiv analyse. Det er allerede kontakt med slike miljøer som ventes å materialisere seg i formelle samarbeidsavtaler. Også andre samarbeidsavtaler er under utvikling. Et viktig nasjonalt samarbeid er etablert gjennom en samarbeidsavtale med Forskningsavdelingen ved Nordlandssykehuset om undervisning og veiledning innen kognisjons- og evidensbasert forskning. Den planlagte forskerutdanningen i Ph.D. i studier av profesjonspraksis vil være lokalisert til Senter for praktisk kunnskap ved Profesjonshøgskolen. I 2008 har 13 stipendiater vært knyttet til senteret, i tillegg til det etablerte forskningsmiljøet. Forskningsmiljøet har et bredt nasjonalt og internasjonalt nettverk, og senteret er godt synlig i forskningsverdenen.

2.2.3.2 Omtale tiltak for å øke gjennomstrømmingen i forskerutdanningen. (KD)

Forskningsutvalget har bedt om en sak som tar for seg ansvarsfordelingen mellom lokalt og sentralt nivå i institusjonen med tanke på doktorgradsutdanning generelt og gjennomstrømming/kvalitetssikring spesielt. Deretter vil nødvendige tiltak bli iverksatt. Man vurderer også å tilsette egen ressurs tilknyttet Forskningsadministrasjonen som skal fokusere på kvalitetssikring og gjennomstrømming i forskerutdanning. Dette vil være viktig for å sikre den helhetlige kvaliteten og dermed også gjennomstrømmingen i forskerutdanning. Doktorgradsrepresentantene i Forskningsutvalget har også tatt initiativ til å etablere en felles arena for alle som er tilknyttet doktorgradsutdanning ved Høgskolen i Bodø. Dette må ses som et klart tiltak for å fokusere på gjennomstrømming i doktorgradsutdanningen.

2.2.3.3 Omtale tiltak for å øke forskningsmidlene fra NFR. (KD)

Inntjeningen fra NFR holdt seg på et relativt stabilt nivå. Tiltak har blitt iverksatt gjennom blant annet Forskningsutvalget for å øke antallet søknader. Allerede ved første store NFR-frist i 2009 ble flere søknader (13) sendt inn enn i hele 2008 (12). Etablering av forskningsgrupper ved de ulike fakultetene er også et av flere tiltak som nå iverksettes. I tillegg vil Forskningsadministrasjonen gå enda mer aktivt ut mot både enkeltforskere og ulike forskningsgrupper med tanke på søkning til utlysninger i Norges forskningsråd. Dekanene vil på sin side øke fokus på å skaffe forskningsmidler fra Norges forskningsråd.

2.2.3.4 Omtale hvordan institusjonen bedrer samarbeidet med internasjonal utdannings- og forskningsvirksomhet. (KD)

Ved Høgskolen i Bodø har man i dag et Internasjonalt Kontor som tar seg av den internasjonale delen av utdanningsvirksomheten i tillegg til et eget EU-kontor (organisert som del av Forskningsadministrasjonen) som fokuserer på den internasjonale delen av forskningsvirksomheten, og da først og fremst EUs rammeprogrammer. Fra mars 2009 vil også Internasjonalt kontor og Forskningsadministrasjonen bli slått sammen for å styrke den totale internasjonale satsingen ved institusjonen.

Arbeidet med internasjonalisering innen utdanning og forskning er for øvrig forankret både på lokalt og sentralt nivå, og gjennom egne utvalg. Hvert fakultet har egne internasjonale koordinatorene og fagansvarlige på dette området. Det samme har man fra studentenes side. Høgskolen i Bodø har et eget Internasjonalt Utvalg ledet av rektor som ellers består av dekaner, dekanrepresentanter og studenter. Fakultetene har også egne internasjonale utvalg. Disse utvalgene er koordinert gjennom felles handlingsplaner og strategier. Institusjonen har gått gjennom alle samarbeidsavtalene vedrørende internasjonal studentutveksling for å se hvilke som er aktive og hvilke som ikke lenger er relevante. Dette gjøres for å øke fokus på institusjonene man allerede har gode utvekslingsavtaler med. Parallelt med dette har EU-kontoret kartlagt store deler av høgskolens internasjonale forskningsnettverk gjennom sitt arbeid og har god oversikt over både en del individuelle nettverk og alle de sentrale på fakultets- og institusjonsnivå. Institusjonen jobber ellers bevisst med å styrke internasjonal utdannings- og forskningsvirksomhet gjennom tilstedeværelse i aktuelle fora og møteplasser der disse spørsmålene er på dagsorden.

2.3 Formidling.

Høgskolene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning, faglig og kunsterisk utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskaping basert på disse resultatene. Høgskolene skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten (KD).

2.3.1 Høgskolene skal gjennom formidling og deltakelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten. (KD)

2.3.1.1 Kvantitative styringsparametre.

I Rapport og planer (2007-2008) hadde høgskolen definert følgende 3 kvantitative styringsparametre:

- Mediadekning.
- Populærvitenskapelige arrangement/formidling.
- Konferanser/seminar.

Vi har ikke hatt muligheter til, i 2008, å få på plass systemer og rutiner som kan identifisere disse kvantitative styringsparametrene. Vi har derfor (se nedenfor) slått sammen disse tre til en nytt kvantitativt styringsparameter: Forskningsformidling.

2.3.1.1.1 Forskningsformidling (HBO)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Formidlingsaktiviteter som er registrert i Bibsys	345	448	308	392	420

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Den allmennrettede forskningsformidlingen har stor betydning for å skape bredere forståelse for den samfunnsmessige betydningen og næringsøkonomiske verdien av økt forskningsinnsats i Norge. Høgskolen i Bodø ser forskningsformidling som en viktig del av institusjonens samfunnsrolle og høgskolen har lagt ned et betydelig arbeid for å opprettholde og styrke denne delen av virksomheten.

Med formidling menes at vitenskapelige ansatte

1. kommuniserer vitenskapelige resultater, arbeidsmåter og holdninger til allmennheten.
2. kommuniserer vitenskapelige resultater, arbeidsmåter og holdninger til brukere. Med "brukere" menes i denne sammenhengen avgrensede grupper som har bruk for FoU-basert kunnskap og teknologi i utøvelsen av sitt yrke eller profesjon, samt andre institusjoner, organisasjoner og øvrige interessenter som kan likestilles med disse.

3. deltar i samfunnsdebatten med FoU-basert argumentasjon.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

HBO har hatt en økning i antall publiseringer i 2008 i forhold til 2007. Det er fortsatt en målsetting for høgskolen å øke antall formidlingsaktiviteter. For å kunne gjøre det er det svært viktig for oss å bygge en infrastruktur som legger til rette for en bredere og hyppigere formidlingsaktivitet.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Den største utfordringen for høgskolen er å øke omfanget av den allmennrettede forskningsformidlingen og å sørge for at kunnskapsformidlingen er relevant for målgruppene, og at denne holder høy kvalitet. Det er også en hovedutfordring å styrke den positive oppfatningen av populærvitenskapelig virksomhet og allmennrettet formidlingsvirksomhet. Dette kan skje gjennom å stille faglige- vitenskapelige og pedagogiske krav til formidlingen, samt ved å stimulere formidlingsprosessen aktivt.

For å imøtekomme disse utfordringene, kan det være aktuelt:

- å trekke inn formidlingskompetanse som kriterium for ansettelse i fast stilling
- å lage flere kurstilbud til ansatte innen forskningsformidling

2.3.1.2 Kritiske suksessfaktorer og risikovurdering.

2.3.1.2.1 Faglige konferanser i regi av høgskolen. (HBO)

Risikovurdering for 2008. Jfr. Rapport og planer (2007-2008).

Beskrivelse: Høgskolens satsing på å arrangere faglige konferanser er et viktig ledd i å formidle resultater av virksomheten ved HBO.

RISIKO: Arrangement av få konferanser i regi av høgskolen.

Konsekvens: Lav.

Sannsynlighet: Liten.

Tiltak:

- Fakultetene planlegger og gjennomfører faglige konferanser, basert på sin faglige virksomhet.

- SEVU (Senter for etter- og videreutdanning) utvikles til i større grad å være pådriver i det å få arrangert konferanser - samt å bistå i å ivareta det praktiske arbeidet med forberedelse og gjennomføringen av konferanser.

- Høgskolen planlegger å utrede de generelle mulighetene for bedre tilrettelegging og gjennomføring av konferanser m.v., både i intern regi og eksternt gjennom mulighetene for utleie til eksterne aktører.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Fakultetene har gjennomført flere vellykkede faglige konferanser i løpet av 2008. I tillegg ble det opprettet en egen kurs- og konferansestilling ved SEVU. Stillingen skal være pådriver og katalysator for å få arrangert konferanser, både internt og eksternt.

2.3.1.2.2 Artikler og innlegg i media. (HBO)

Risikovurdering for 2008. Jfr. Rapport og planer (2007-2008).

Beskrivelse: Artikler og innlegg i media er viktige elementer i det å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid.

RISIKO: Få artikler eller innlegg i media.

Konsekvens: Moderat.

Sannsynlighet: Liten.

Tiltak:

- Det utvikles en plan for "produksjon" av artikler og innlegg i media, som gjennomføres i løpet av 2008.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Det er ikke utviklet en helhetlig plan for formidling av artikler og innlegg i media i løpet av 2008. Vi vil allikevel si at det har vært en positiv utvikling. Høgskolen i Bodø har bevisst satset på å ha en god dialog med lokale medier. Dette ga blant annet utslag i en ukentlig kåseriserie i samarbeid med NRK Nordland ("Nordlandsakademiet"). I tillegg har vi gitt ut egen forskningsavis, som ble fulldistribuert i Nordland og Sør-Troms i september 2008, samt avholdt kurs for forskere/faglige ansatte innen forskningsformidling. Vi har også brukt våre nettsider aktivt til å publisere saker innen forskningsfeltene, og publisere spesifikke saker til forskning.no.

2.3.1.2.3 Publikasjon av fagbøker og artikler i vitenskapelige tidsskrift. (HBO)

Risikovurdering for 2008. Jfr. Rapport og planer (2007-2008).

Beskrivelse: Publiseringer basert på høgskolens FoU-arbeid er viktig, både for å formidle resultater fra høgskolens faglige virksomhet, men også for å sikre finansieringen til høgskolen (uttelling i finansieringssystemet).

RISIKO: Lite publiseringsomfang og/eller nedgang i publiseringen fra 2007 til 2008.

Konsekvens: Alvorlig.

Sannsynlighet: Moderat.

Tiltak:

- Fakultetene/avdelingene sørger for at all aktuell og relevant publisering fra fagmiljøene blir ivaretatt og registrert på en god måte i 2008.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Publikasjoner er med på å gjøre Høgskolen i Bodø synlig som en viktig utdanningsaktør. Årets publiseringstall er positive, og HBO fastholder målsettingen om å øke produksjonen pr. fagansatt og pr. fakultet. Et av virkemidlene for å øke antall publisert artikler har vært å avholde formidlingsseminar for forskere/faglige ansatte ved høgskolen.

2.3.2 Høgskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning. (KD)

2.3.2.1 Kvantitative styringsparametre.

2.3.2.1.1 Omfang av eksternt finansiert virksomhet (EFV). (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Omfang av eksternt finansiert virksomhet (EFV) (KD)	50,351 mill kr	61,178 mill kr	44,788 mill kr	60.994 mill kr	65,568 mill kr (7,5% økning)

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av KD. Her er ikke tildeling knyttet til NFR og andre salgs- og leieinntekter inkludert.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Etter et svakt år i 2007 hadde Høgskolen i Bodø en økning på 37% i eksternt finansiert virksomhet fra 2007 til 2008.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Høgskolen i Bodø har generelt styrket sin faglige posisjon, og har dermed økt potensialet for gjennomslag på søknader knyttet til eksterne prosjekter. I arbeidet med budsjettet for 2009 er det stilt særskilte krav til arbeidet med å fremskaffe eksterne prosjekter. Internt er det også sterk fokus på prosjektstyring, slik at det sikres at prosjektene bidrar til dekning av infrastruktur og felleskostnader, samt belastning av lønnsmidler på eksterne prosjekter.

Målsetting om en økning på 7,5% vurderes som realistisk knyttet til økt satsing både på faglig utvikling og administrative støttefunksjoner for etter- og videreutdanning og forskning. For deler av aktiviteten rundt Fakultet for biovitenskap og akvakultur vil imidlertid konjunktorene kunne utfordre tilgangen av prosjekter fra fiskeri – og havbruksnæringen. Dette forventes imidlertid oppveid av styrket konkurransemessig posisjon særlig i forhold til NFR og EU.

2.3.2.1.2 Mottatte forretningsideer. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Mottatte forretningsideer (KD)	Ikke kartlagt	Ikke kartlagt	Ikke kartlagt	8 kjente gjennom SPIR Idelab	Anslag på 30 inklusive 25 ved SPIR Idelab

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av KD.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

I løpet av 2008 har det vært fremmet 8 forretningsideer ovenfor SPIR Idelab. Av disse er det 1 som fysisk har hatt kontor plass på SPIR og som har etablert selskap. Fra øvrige miljø er det ikke formelt etablert rapportering på antall, men det er kjent at det jobbes med ideer blant annet på Fakultet for biovitenskap og akvakultur.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Høgskolen har et miljø gjennom SPIR Idelab som kan benyttes for nye forretningsideer. Det vurderes derfor ikke å eksistere særskilte utfordringer med å få frem ideer, men det er behov for tydeligere målsettinger med etablering av rapportering av denne aktiviteten for HBO totalt sett.

2.3.2.1.3 Nyopprettede selskaper basert på mottatte forretningsideer. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Nyopprettede selskaper basert på mottatte forretningsideer (KD)	Ikke kartlagt	Ikke kartlagt	Ikke kartlagt	1 kjent	Anslag på 2 selskaper

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av KD.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Jf. punkt foran (Mottatte forretningsideer), med at det er etablert et selskap i løpet av 2008. Dette er et område hvor det er krevende å sikre fullstendig rapportering, ut fra at det ikke er etablert et gjennomgående rapporteringssystem. Det vurderes som tilfredsstillende med et etablert selskap, selv om potensialet må vurderes som betydelig i forhold til det samlede miljø ved HBO.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Jfr. punkt foran.

2.3.2.2 Kritiske suksessfaktorer og risikovurdering.

2.3.2.2.1 Samarbeid med arbeids- og næringslivet om FoU-virksomhet. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Høgskolen har en lang og god tradisjon i å samarbeide godt med arbeids- og næringslivet om FoU-virksomhet.

RISIKO: Dårlig utvikling i det videre samarbeidet med arbeids- og næringslivet om FoU- virksomhet.

Konsekvens: Moderat.

Sannsynlighet: Moderat.

Tiltak:

- Følge opp og videreutvikle de samarbeidstiltakene og samarbeidsområdene som høgskolen allerede har med arbeids- og næringslivet.

- Deltakelse på flere "møteplasser" hvor næringslivet er representert.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Utviklingen på dette området har vært som forventet. Høgskolen i Bodø har et jevnt og godt engasjement med tanke på samarbeid med arbeids- og næringslivet. Gode eksempler på denne typen samarbeid finner man blant annet i FBAs samarbeid med havbruksnæringen, Nordområdesenterets (ved HHB) generelle og svært brede samarbeid med offentlige og private institusjoner og Profesjonshøgskolens samarbeid med praksisfeltet. Gjennom Nordland fylkeskommunes stimuleringsordning for forskning har samarbeidet blitt ytterligere styrket.

2.3.2.2.2 Inkubatorvirksomhet. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Høgskolens evne til å medvirke til innovasjon og verdiskaping i samfunnet er avhengig av et godt samarbeid spesielt med "randsonen".

RISIKO: Dårlig utvikling i organiseringen av- og samarbeidet med "randsonen".

Konsekvens: Moderat.

Sannsynlighet: Moderat.

Tiltak:

- Videreutvikle samarbeidet med bl.a. Kunnskapsparken i Bodø, Nordlandsforskning samt næringsaktører i Mørkvedbukta.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Inkubatorvirksomheten ved Høgskolen og dens randsoner er ikke vesentlig endret fra tidligere. Internt har SPIR Idelab Bodø videreført aktiviteten med å legge til rette for, inspirere og stimulere til økt nyskaping og bedriftsetablering blant ansatte og studenter ved studiestedet.

Forholdet til Nordlandsforskning er videreutviklet i løpet av 2008, og HBO tar sikte på å gå inn som hovedaksjonær i Nordlandsforskning A.s. Dagens drift i Stiftelsen forutsettes overført til aksjeselskapet.

2.3.2.2.3 DA utviklingsprogram. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: DA utviklingsprogram har over 7 år (2008-2013) til disposisjon omtrent 1 milliard kroner, som skal benyttes som grunnlag for utviklingen av Bodø kommune og Bodø by, i vid forstand. Universitetssatsingen er en betydelig del av dette programmet.

RISIKO: Dårlig utnyttelse av de mulighetene DA utviklingsprogram gir for videre utvikling av høgskolen/Universitetet i Nordland.

Konsekvens: Alvorlig.

Sannsynlighet: Liten.

Tiltak:

- Aktiv stimulering for å få ulike miljø ved HBO å vurdere potensialet for prosjekter i samarbeid med andre aktører
- Etablert aktiv oppfølging av de gitte tildelinger med ansvarlige. Dette for å sikre god prosjektstyring og sikre at tiltakene gjennomføres iht. vedtatte målsettinger fra DA- utviklingsprogram, og at tiltakene har en positiv og god effekt på høgskolens videre utvikling, både faglig og ressursmessig.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Pr 31.12.2008 har Høgskolen i Bodø 10 aktive prosjekter basert på tildeling fra DA. Frem mot 2013 forventes tildelt kr 50,4 mill kr til høgskolen. I tillegg er det aktuelt med samarbeidsprosjekter med næringsliv og andre organisasjoner der høgskolen vil kunne være leverandør av tjenester til særskilte prosjekter.

DA-midlene bidrar til finansiell styrking av PhD'en i profesjonspraksis og PhD'en i akvakultur. DA- midlene har også vært vesentlig for etableringen av Senter for prestasjonsutvikling og Senter for virksomhetsarkitektur og informasjonssystemer, og Senter for Eierskifte. Nordområdesenteret er gjenstand for videreutvikling basert på DA midler. Det er også bevilget midler til utvikling av Campusområdet og Mørkvedbukta. Utviklingen av Universitetet i Nordland har også fått særskilt midler for å fremme og profilere Bodø som universitetsby. Behovet for styrking av administrativ kapasitet og kompetanse rundt EU- prosjekter er finansiert av DA midler gjennom et 2-årig program.

Samlet sett gir DA- midlene en betydelig tilførsel til utviklingsarbeidet rundt Universitetet i Nordland, og muliggjør strategisk utvikling som ville vært meget krevende å løfte gjennom ordinær eller annen ekstern finansiering. De interne rutinene er gjennomgått for å sikre rapportering og oppfølging av de enkelte prosjekter. Dette for å unngå risiko rundt manglende oppfyllelse av formålene rundt tildelingene fra DA.

2.3.3 Kvalitative styringsparametre. (KD)

2.3.3.1 Omtale arbeidet for å styrke bidraget til regional utvikling og innovasjon. (KD)

Høgskolen har over flere år samarbeidet tett med Nordland fylkeskommune når det gjelder å legge til rette for gjennomføring av de regionale strategiene slik de er nedfelt i fylkesplanen. Høgskolen deltar også i partnerskap Nordland, samt regionale partnerskap som omfatter fylkeskommunen, LO, NHO, næringsaktører m.fl.

Til grunn for samarbeidet ligger rammeavtaler, med konkrete tiltaksplaner for hver av de høyere utdannings- og forskningsinstitusjonene i fylket. Planene omfatter bl.a. utdanningstiltak, Fou- program og stipendiatstillinger knyttet til innovasjon og entreprenørskap. Høgskolen er også representert i styret for Entreprenørskap Nordland. Vi deltar også i arbeidet med INNOVUS, den store landsdekkende konferansen som arrangeres hvert andre år i Bodø. Nordland fylke ble i 2008 tildelt prisen som det fylket som har kommet lengst og arbeidet mest målrettet med entreprenørskapsatsing.

I samarbeid med fylkeskommunen har Høgskolen i Bodø tatt et særlig ansvar innenfor følgende områder:

- Desentralisert utdanning
- Oppbygging av et tungt forskningsmiljø innenfor havbruk/akvakultur
- Innovasjon/entreprenørskap
- Utvikle kompetansearbeidsplasser

Alle helt sentrale strategier/tiltak for å videreutvikle Verdiskapingsfylket Nordland.

Høgskolen samarbeider med kunnskapsparkene i fylket, andre forskningsmiljø og nærings- og arbeidslivsaktører for å levere gode resultat på de prioriterte områdene.

Handelshøgskolens (HHB) faglige tyngde og mange publiseringer, bl.a. av doktorgradsavhandlinger gjennomført i 2008 og pågående avhandlingsarbeider innenfor entreprenørskap og innovasjon er av vital betydning for å få fram basal kunnskap om hva som skaper innovasjon og regional utvikling i nasjonen. Miljøet er et av Skandinavias ledende FOU-miljøer som studerer entreprenørskap og innovasjon systematisk. Et eksempel på løpende forskning er at vi er norsk hovedsamarbeidspartner i GEM- rapporten som overvåker utviklingen av bedriftsetableringer i en rekke land verden over. I fjor høst arrangerte fakultetet en internasjonal forskerkonferanse innenfor regional utvikling og innovasjon, med egen PhD-samling og kurs for egne og eksterne doktorgradsstudenter.

Forskerne ved HHB deltar aktivt i debatten i den nasjonale og regionale fag- og dagspressen omkring spørsmål relatert til innovasjon og regional utvikling. Forskerne samarbeider med andre regionale, nasjonale og internasjonale fagmiljø og bidrar på denne måten til oppdatert og relevant kunnskap om temaene i arbeids- og næringslivet, f.eks. gjennom utgivelsen av Indeks Nordland.

Skal en skape grunnlag for innovative løsninger trengs en videre utbygging av kunnskapsalmenningen. HHB gjennomfører f.eks. et executive MBA-program for omlag 30 HelseNord-ledere, og et MBA-program for etter- og videreutdanning av ledere i offentlige og private virksomheter med nedslagsfelt over store deler av Nord-Norge.

Fakultetet for biovitenskap og akvakultur (FBA) har over de siste årene bygd opp et fagmiljø innen grunnforskning innenfor biovitenskap og akvakultur til fremme for bedre drift av

havbruksnæringen som er stor og har stort utviklingspotensiale i Nord-Norge. Total eksportverdi av norsk sjømat er nå nesten 40 milliarder kr, og havbruk står for omtrent halvparten.

Fakultetet har en egen anvendt forskningsgruppe der ulike problemstillinger hos næringsaktører innenfor havbruk blir fokusert og mulige løsninger blir foreslått av våre forskere. Fakultetet er også knyttet til Norwegian Centre of Expertise in Aquaculture, hvor det er utviklet en god næringsdialog med store deler av havbruksnæringen med sikte på innovasjon i næringen. Fakultetet har også utviklet mange bedriftsinterne opplæringsmoduler med sikte på å formidle oppdatert faglig kunnskap til viktige næringsaktører.

Studieprogrammet er også endret for å sikre en bredest mulig rekrutteringsbase både nasjonalt og internasjonalt. Fakultetet rekrutterer svært bra på master- og PhD-nivå både nasjonalt og internasjonalt. I februar mottok høgskolen rapporten fra sakkyndig komité i NOKUT som konkluderte positivt når det gjaldt fakultetets faglige grunnlag for å kunne tilby en selvstendig PhD-grad.

Når høgskolen får retten til å tilby PhD studier i profesjonspraksis er det etablert et nasjonalt og internasjonalt fagmiljø som kan få stor betydning for kunnskapsutviklingen knyttet til praksis i profesjonsutøvelsen. Dette er et nasjonalt etterlenget forskningsfelt, som kan få stor betydning for kunnskapsoverføring, kunnskapsutvikling og organisering av arbeidslivet.

2.3.3.2 Omtale arbeidet med å øke de eksternfinansierte inntektene. (KD)

Arbeidet med å øke de eksternfinansierte inntektene skjer i forhold til alle virksomhetsområder ved institusjonen. Både forskningsaktiviteten, utdanningsfeltet og den generelle oppbygging av universitetet delfinansieres av eksterne midler. Den interne organiseringen er også innrettet mot støttefunksjoner for å bidra i søkeprosesser og håndteringen av den samlede prosjektportefølje. Tett kontakt mot eksterne aktører i privat og offentlig sektor med formål om gode samarbeidsprosjekter er utbredt for alle nivå i organisasjonen.

De viktigste kildene for eksterne inntekter er NFR, EU-prosjekt og DA utviklingsprogram. Øvrige offentlige aktører og næringsliv er også viktige inntektskilder.

2.3.3.3 Omtale arbeidet med å gjøre utdanningene tilgjengelige og fleksible for hele befolkningen, uavhengig av bosted og livssituasjon. (KD)

Høgskolen har ca. 1500 studenter på desentraliserte og fleksible tilbud. Foruten på studiestedene i Vesterålen og Mo i Rana, har høgskolen studenter i Brønnøysund, Tromsø, Harstad, Trondheim, Frøya, Hjelmeland, Bergen og Moskva. Vi har i tillegg mange enkeltstudenter fra hele landet og utlandet på nettbaserte tilbud, som for eksempel Master i sosialt arbeid, Årsstudium i historie, Multimedial nettjournalistikk, Northern Scandinavian Politics and Society, Praktisk-Pedagogisk utdanning og Videreutdanning i helsepedagogikk. Høgskolen har en sentral enhet, Senter for etter- og videreutdanning (SEVU), som sammen med fakultetene arbeider med å gjøre flere utdanninger mer tilgjengelige og fleksible. I løpet av 2008 har SEVU spesielt arbeidet med:

Profesjonshøgskolen:

- Videreføring av Nettbasert helsepedagogikk med teknisk støtte til opptak av forelesninger og tilrettelegging i fronter
- Bidratt på Praktisk- pedagogisk utdanning (PPU) opptak av forelesninger
- Tilrettelagt for digital innlevering av hjemmeeksamen ved Diabetesstudiet og Nettbasert helsepedagogikk
- Streaming av alle foredrag på konferansen Reflection & Practice (6.-7. september) for Senter for praktisk kunnskap

Fakultet for biovitenskap og akvakultur:

- Bidratt til etablering av samlingsbasert Master i akvakultur
- Streaming av forelesninger til desentraliserte studier i Havbruk med mer.

Fakultet for samfunnsvitenskap:

- Bidratt til utvikling av studiet Internasjonale relasjoner og konflikter med tilrettelegging av rom i fronter
- Bidratt med støtte til Master i sosialt arbeid (opptak av forelesninger for 5 emner – til sammen 60 studiepoeng)
- Bidratt til utvikling av Comparative social work (tilrettelegging av rom i Moodle)

Handelshøgskolen i Bodø:

- Tilrettelagt for digital innlevering av hjemmeeksamen ved flere MBA-studier
- Støtte til undervisning via videokonferanse med økonomistudenter i Bodø og Mo i Rana

2.3.3.4 Vise tiltak for å styrke publisering og formidling. (KD)

I mai 2008 ble institusjonens retningslinjer for tildeling av FoU-ressurs vedtatt av høgskolestyret. Dette var et prinsipielt viktig steg for å styrke og strukturere arbeidet med å øke all vitenskapelig produksjon ved Høgskolen i Bodø, herunder også formidlingen som skal komme ut av arbeidet. Et av de interessante tiltakene som har blitt iverksatt i løpet av 2008 er samarbeidet med NRK Nordland om en ukentlig kåseriserie. Det er også verdt å nevne at Høgskolen i Bodø som en av få institusjoner i Norge gav ut egen forskningsavis som ble fulldistribuert i Nordland og Sør-Troms i september 2008. Forskningsutvalget hadde i tillegg publisering på dagsorden på hvert av de 10 møtene sine i 2008.

2.4 Forvaltning.

Høgskolene skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnytting av ressursene (KD).

2.4.1 Høgskolene skal føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk som bidrar til å rekruttere og utvikle kompetanse som reflekterer institusjonens oppgaver og ansvarsområder. (KD)

2.4.1.1 Kvantitative styringsparametre.

2.4.1.1.1 Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker og formidlingsstillinger. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger (KD)	26,9	27,7	30,7	32,8	+ 2 %

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av KD.

Høgskolen i Bodø har under styringsparameter definert førstestillinger som førsteamanuensis, førstelektor og forskerstillinger. Vi registrerer at resultat fra tidligere år, avviker noe fra tidligere rapporteringer.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Høgskolen oppnådde resultatmålet for 2008 med 2,6 % økning i andel førstestillinger av det totale antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger.

Det er en positiv utvikling i andelen førstestillinger ved institusjonen og økningen fordeler seg jevnt mellom fakultetene. Et realistisk resultatmål for 2009 vil fortsatt være en økning på 2 %.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Det siste året har det vært en jevn utvikling i andelen førstestillinger ved de fleste fakultetene. Profesjonshøgskolen er det fakultetet hvor økningen i andelen førstestillinger fra 2007 til 2008 har vært størst, noe som er positivt all den tid fakultetet i utgangspunktet har den laveste andelen førstestillinger. Høgskolen har fokus på å øke andelen førstestillinger knyttet til de tradisjonelle profesjonsstudiene.

2.4.1.2 Kritiske suksessfaktorer og risikovurdering.

2.4.1.2.1 Kompetansenivået i institusjonen.

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Den viktigste ressursen i forhold til høgskolens primærvirksomhet er personalet. Høgskolens videre utvikling vil være avhengig av en fortsatt utvikling av kompetansenivået i institusjonen, både gjennom nytilsetninger og gjennom videreutdanning av egne ansatte.

RISIKO: Dårlig utvikling i kompetansenivået i institusjonen.

Konsekvens: Alvorlig.

Sannsynlighet: Liten.

Tiltak:

- Videreutvikle og følge opp den personalpolitiske planen ved HBO, som grunnlag for både videreutvikling av kompetansen hos personalet som allerede er tilsatt ved høgskolen - samt danne grunnlag for nytilsetninger som fører til økt kompetansenivå i institusjonen.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Det har vært en positiv utvikling av de ansattes kompetanse både gjennom nyrekruttering og videreutvikling av de som allerede er tilsatt. Foruten ansatte i doktorgradsløp, er det tilrettelagt for at flere administrativt ansatte på eget initiativ kan gjennomfører etter – og videreutdanning på masternivå.

2.4.1.2.2 Lønnspolitikk.

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Det er stor konkurranse om arbeidskraft. Høgskolen må ha en lønnspolitikk som tar høyde for dette, og som sikrer rekrutteringen av nytilsatte - spesielt innenfor "kritiske" områder i institusjonen.

RISIKO: Dårlig lønsmessig konkurranseevne i arbeidsmarkedet.

Konsekvens: Alvorlig.

Sannsynlighet: Moderat.

Tiltak:

- Utarbeide og iverksette en lønnspolitikk ved høgskolen, som sikrer at vi beholder og rekrutterer kritisk viktig kompetanse.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Det er utarbeidet en egen lønnspolitikk for planperioden 2008-2011 som grunnlag for å beholde og rekruttere kritisk kompetanse.

Institusjonen har gjennom ekstern rekruttering fått tilført kritisk kompetanse og er i stor grad konkurransedyktig på lønn.

2.4.2 Høgskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv. (KD)

2.4.2.1 Kvantitative styringsparametre.

2.4.2.1.1 Andel kvinner, totalt og per stillingskategori. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	Jevn kjønnsutvikling totalt sett
Stillingskategori	Kvinner %	Kvinner %	Kvinner %	Kvinner %	
Andre drifts- og vedlikeholdsstillinger	50	65,2	65,2	59,3	Øke kvinners andel av professor- og første-stillingene. Sikre begge kjønn lik andel av rektutteringsstillingene. Øke kvinners andel av leder- og mellomlederstillingene. Jf egen plan.
Andre stillinger	27,3	50	66,7	-	
Bibliotekstillinger	81	84,1	90,9	75,9	
Hjelpestillinger for undervisning, forskning og formidling	-	29,6	-	-	
Ingeniører	50	44,4	45,9	46,7	
Kontorstillinger	100	100	100	100	
Lederstillinger	22,2	33,3	20	14,3	
Mellomlederstillinger	45,5	39,7	42,4	54,1	
Professor II	21,1	14,5	-	-	
Rekrutteringsstillinger	43,1	43,1	44	48,1	
Renholdstillinger	91,6	100	90,9	90,9	
Saksbehandler-/utredersstillinger	63,1	61,7	68,7	72,4	
Tekniske stillinger for undervisning, forskning og formidling	7,4	10,5	40	-	
Undervisnings- og forskerstillinger	45,5	47,2	44,1	44,7	
Sum	49,9	51,1	50,5	51,5	
Professor	7,9	15,3	13,2	20,0	
Førstestillinger	33,4	36,3	36,2	40,5	

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av KD.

Høgskolen i Bodø har under denne styringsparameteren definert førstestillinger som førsteamanuensis, førstelektor og forskerstillinger. Vi registrerer at resultat fra tidligere år, avviker noe fra tidligere rapporteringer.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Det har vært en positiv utvikling av kvinners andel samlet sett ved institusjonen. Kvinners andel av professor- og førstestillinger har økt i tråd med målsettingen. Utviklingen er jevn mellom fakultetene. Det har også vært en positiv utvikling i rekrutteringsstillingene, hvor en nærmer seg resultatmålet.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Høgskolen i Bodø har fortsatt utfordringer med å øke kvinners andel av professor- og førstestillinger samt for lederstillinger.

2.4.2.2 Kritiske suksessfaktorer og risikovurdering.

2.4.2.2.1 Arbeidsmiljøet. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Arbeidsmiljøet i høgskolen generelt er en viktig faktor som grunnlag for positiv innsats og utvikling av høgskolens primærvirksomhet.

RISIKO: Dårlig arbeidsmiljø.

Konsekvens: Alvorlig.

Sannsynlighet: Liten.

Tiltak:

- Foreta undersøkelser og kartlegging av arbeidsmiljøforhold i høgskolen, som grunnlag for utarbeidelse av tiltaksplaner som skal forbedre arbeidsmiljøet i institusjonen.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

1: Arbeidsmiljøkartlegging.

Det ble i 2008 gjort en arbeidsmiljøkartlegging av samtlige avdelinger/fakulteter ved Høgskolen i Bodø. Dette i samarbeid med høgskolens bedriftshelsetjeneste HEMIS AS. Resultatet av kartleggingen viste at det var behov for å iverksette tiltak på en del områder for å skape et bedre arbeidsmiljø.

Et av tiltakene var å etablere en arbeidsmiljøgruppe bestående av faglige, tillitsvalgte og ledelsen ved fakultetet og HMS-leder.

Høgskolen vil i samråd med HEMIS AS foreta en mer ”spisset” arbeidsmiljøundersøkelse i løpet av 2009 – for å se om iverksatte tiltak har hatt den ønskede virkning.

2: Arbeidsplassvurdering og tiltak

Når det gjelder det fysiske arbeidsmiljø er det i 2008 gjort tilrettelegginger i hele 62 tilfeller, etter arbeidsplassvurderinger foretatt av høgskolens bedriftshelsetjeneste.

2.4.2.2.2 Kjønnbalansen i institusjonen. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Høgskolen har fortsatt utfordringer m.h.t. å sikre en bedre "kjønnbalanse" i institusjonen. Dette gjelder særlig i faglige toppstillinger og i lederstillinger.

RISIKO: Stor/ensidig representasjon av ett kjønn innenfor grupperinger av ansatte i institusjonen.

Konsekvens: Moderat.

Sannsynlighet: Moderat.

Tiltak:

- Videreutvikle og følge opp den personalpolitiske planen ved Høgskolen i Bodø.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

Handlingsplan for likestilling er under utarbeidelse med tiltaksplan for å bedre kjønnsbalansen ved institusjonen innenfor enkelte stillingskategorier.

2.4.3 Høgskolene skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen med fokus på god intern kontroll og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonens strategiske prioriteringer. (KD)

2.4.3.1 Kvantitative styringsparametre.

2.4.3.1.1 Resultat EFV. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Resultat EFV (KD)	101.000	328.000	1.030.000	2.616.000	2.616.000 (forutsettes samme resultat som for 2008)

Definisjon/beskrivelse av styringsparameter:

Styringsparameter fastsatt av KD.

Vurdering av måloppnåelse og utviklingen av styringsparameter:

Resultat knyttet til ekstern finansiert virksomhet viser en jevn positiv utvikling de senere årene. Resultatet for 2008 vurderes som tilfredsstillende, mens det internt er ulikheter mellom fakultetene knyttet til grad av oppdragsprosjekt.

Redegjørelse for områder hvor utfordringer knyttet til måloppfyllelse er størst:

Organiseringen av oppdragsprosjekter fremover vil påvirke mulighetene for å få fortjeneste på prosjektene. Det vil kunne bli relativt sett færre oppdragsprosjekt som kjøres i egen regi, jfr. arbeidet med omdanning av Nordlandsforskning AS til et aksjeselskap majoritetseid av HBO. Videre tolker HBO regelverket som strengere m.h.t. klassifisering av h.h.v. oppdrags- og bidragsprosjekt. Dette vil også påvirke muligheten til å oppnå økt virksomhetskapital.

2.4.3.2 Kritiske suksessfaktorer og risikovurdering.

2.4.3.2.1 Administrasjonsordningen. (HBO)

Risikovurdering for 2008 (jfr. Rapport og planer 2007-2008).

Beskrivelse: Utviklingen av kapasitet, kompetanse og organisering innenfor høgskolens administrasjon er avgjørende viktig som grunnlag for å underbygge den faglige virksomheten, samt at vi sikrer god kontroll med forvaltningen av de ressursene som høgskolen disponerer.

RISIKO: Dårlig organisering, kompetanse og ressurser - som skal sikre en formålstjenlig, effektiv og rasjonell administrasjon/forvaltning av høgskolen.

Konsekvens: Alvorlig.

Sannsynlighet: Moderat.

Tiltak:

- Videreføre arbeidet med å revurdere administrasjonsordningen, med fokus på kompetanse, arbeidsdeling, rasjonalitet, effektivitet og prioriteringer.
- Ta i bruk nye, integrerte IKT-verktøy.

Vurdering av tiltak/utvikling/resultat i løpet av 2008.

I løpet av 2008 ble arbeidet med administrasjonsordningen videreført med konklusjon om endrede ansvarsforhold og organisering av fellesadministrasjonen. Det ble også fastlagt prinsipper for arbeidsdeling og samarbeid mellom fakultetsadministrasjonene og fellesadministrasjon. Arbeidet har hatt som formål å bedre kvalitet og rasjonalitet i administrative funksjoner, men også fokus på å sikre tilstrekkelige ressurser til strategi og utvikling.

Arbeidet med velfungerende faglige fora på tvers av organisasjonen er videreutviklet på flere fagområder, mens andre er under utvikling. HBO har tatt i bruk nye IKT verktøy for administrative prosesser og nye er under innføring. Dette gjelder særlig for økonomifeltet og for det studieadministrative området. Representanter for ledelsen har deltatt i nasjonale utredningsarbeid innenfor administrasjon og IKT feltet. Dette arbeidet har vært i regi av h.h.v. Høgskolen i Oslo og UHR.

Kompetanseutvikling og bevist rekrutteringspolitikk, også for administrative stillinger, har vært med på å videreutvikle kvaliteten på administrative funksjoner. Dette også for å tilpasse seg en mer kompleks og krevende organisasjon, med endrede rammebetingelser.

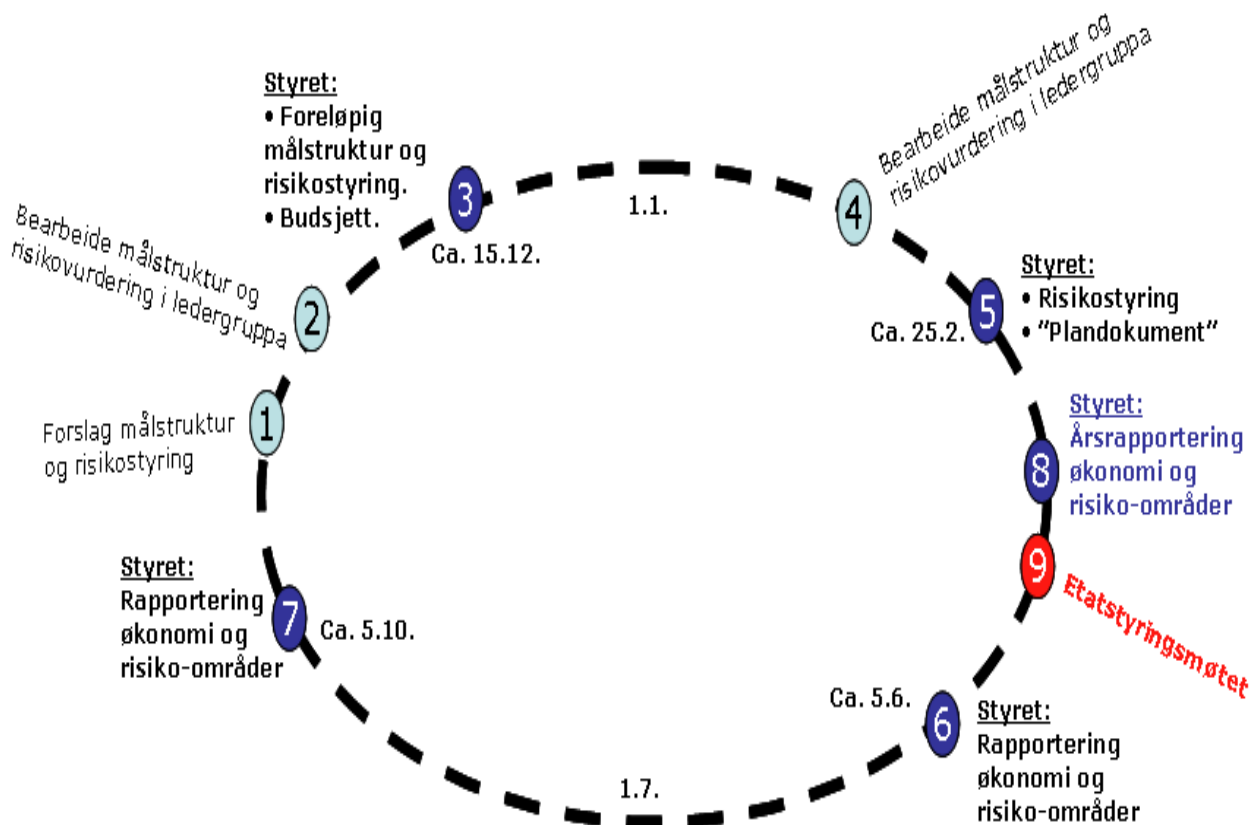
2.4.4 Kvalitative styringsparametre. (KD)

2.4.4.1 Vise hvordan styret vurderer sitt ansvar for måloppfølging. (KD)

Styret for HBO er "tett på" måloppfølgingen i institusjonen. Dette dokumenteres gjennom de sakene som styret behandler i løpet av året, og som har med målstruktur, risikostyring og måloppfølging å gjøre:

- Styret får i desembermøtet seg forelagt forslag til målstruktur og risiko- områder for kommende kalenderår. Eksempelvis behandlet styret for HBO målstruktur og risiko-områder for 2009 i desembermøtet 2008, hvor styrets vedtak legges til grunn for arbeidet med Rapport og planer (2008-2009).
- I styrets februar møte legges dokumentet "Rapport og planer" fram for helhetlig behandling, implisitt behandling og vedtak omkring risikostyring.
- Styret får i 3 styremøter i løpet av året seg forelagt vurdering av utviklingen innenfor de prioriterte/viktigste risiko-områdene ved HBO. Dette skjer i forbindelse med årsrapportering til styret, samt i forbindelse med tertialrapporteringen.

Følgende oversikt viser prosessen i institusjonen knyttet til mål- og resultatstyring:

Denne prosessbeskrivelsen innebærer følgende:

- Administrasjonen utarbeider forslag til risiko-områder (oktober/november)
- Gjennomgang/justering i ledergruppa (november)

- Forslag til målstruktur og risiko-områder behandles (første gang) i styret i desember (samtidig med budsjettet for neste år). Her legges bl.a. tildelingsbrevet til grunn.
- Målstruktur og risiko-områder bearbeides av administrasjonen etter styrebehandlingen.
- Ny gjennomgang i ledergruppa. (Januar)
- Styret behandler risikostyring som egen sak i februar. Her er fokus prioritering og tiltak.
- Det hele bearbeides inn i ”Rapport og planer xxxx – xxxx, som styret også behandler i februarmøtet.
- Fakultetene rapporterer hvert tertial i forhold til de risiko-områdene styret har prioritert, i forbindelse med den jevnlige økonomirapporteringen til styret. Her kan styret ”gripe inn” dersom utviklingen på enkelte risiko-områder ikke er tilfredsstillende.
- Arbeidet med målstruktur og risikostyring er på institusjonsnivå forankret i Plan- og utviklingsavdelingen.

2.4.4.2 Vise om institusjonen har etablert etiske retningslinjer som dekker både den faglige og den administrative siden. (KD)

De etiske retningslinjer for staten er lagt til grunn ved Høgskolen i Bodø, både for den faglige og administrative siden. Videre legges også de etiske retningslinjene til grunn som finnes i forskjellige nasjonale faglige fora. Ved revidering av den personalpolitiske plan vil etiske retningslinjer bli videre innarbeidet og tilpasset.

2.4.4.3 Omtale oppfølging av at institusjonen fullt ut følger det til enhver tid gjeldende regelverk for anskaffelser og forvaltning av bidragsprosjekter og oppdragsprosjekter. (KD)

HBO har gjennom vedtatt innkjøpsstrategi fastsatt overordnede krav til korrekt håndtering av anskaffelsesprosesser. Høgskolen har en egen rådgiver som brukes som faglig ressurs i innkjøpsprosesser. Ut over dette har HBO samarbeidsavtale med Nordland fylkeskommune som sikrer tilgang på kompetanse ved krevende innkjøpsprosesser, samt bruk av felles forhandlede innkjøpsavtaler. Inngåtte innkjøpsavtaler innenfor IKT området, gjennom Uninett, benyttes også. HBO har deltatt i arbeidet med pilotering av konkurransegjennomføringsverktøy nasjonalt, og vil innføre systemet fra 2009.

Reviderte interne retningslinjer for BOV er vedtatt og rutine for prosjektstyring er gjennomgått. HBO har deltatt i nasjonalt arbeid med pilotering av eget prosjektstyringsverktøy, og vil innføre systemet fra 2009 - forutsatt akseptanse av systemet. En egen rådgiver har særskilt ansvar for oppfølging av prosjektporteføljen, men det interne fullmaktssystemet bygger på at prosjektansvaret og prosjekteierskapet er lagt til det enkelte fakultet.

Samlet sett er rutine knyttet til innkjøp og prosjektområdet gode, men området er krevende å håndtere i forhold til kompliserte og dels revidert regelverk.

2.4.4.4 Omtale institusjonens oppfølging av egen intern kontroll, ref. reglement for økonomistyring i staten §14 - relatert både til systemer og kvalitetssikringsrutiner. (KD)

Høgskolen har etablert gode interne styringssystemer som sikrer oppfølging og evaluering av resultater og interne målsettinger. Fullmaktssystemet er gjennomgått og ajourføres løpende i forhold til organisatoriske og bemanningsmessige endringer. Det er behov for å videreutvikle controllerfunksjonen i institusjonen. Et videreutviklet internkontrollsystem vil både gi vurderinger av måloppfyllelse og vurdering rundt effekter av ressursbruk, samt sikre pålitelig og korrekt regnskap og økonomisk informasjon. Det interne hovedreglementet for økonomistyringa i institusjonen er revidert og justert i løpet av 2008.

2.5 Øvrige rapporteringer for 2008.

2.5.1 Aktivitetskrav. (KD)

I tabellen i avsnitt 2.4 i departementets tildelingsbrev for 2008 for Høgskolen i Bodø er følgende aktivitetskrav satt opp:

- Sykepleie: 125 "60-studiepoengenheter" skal avlegges første årstrinn
- ABIOK (samlet): 23 60-studiepoengenheter skal avlegges første årstrinn

Rapport

Sykepleie:

Bachelor i Sykepleie (Bodø og Mo i Rana 2008 kull) produksjon høst 2008 (42,7 + 14,3) = 57 ekvivalenter

Bachelor i Sykepleie (Bodø og Mo i Rana 2007 kull) produksjon vår 2008 (39,5 + 36,2) = 75,7 ekvivalenter

Til sammen: 132, 7 ekvivalenter.

ABIOK, ut fra "skjevdelt" modell skjer nesten ingen produksjon i løpet av de to første semester (alle programmene er 3 semesters program).

Det rapporteres derfor kun fra de program som har registrert produksjon i løpet av sine to første semester (i løpet av 2008):

Videreutdanning i anestesisykepleie: 3,8 + 2,2

Videreutdanning i intensivsykepleie: 2,4

Videreutdanning i operasjonssykepleie: 9

Til sammen: 17,4 ekvivalenter.

2.5.2 Samarbeid med andre institusjoner om system for forskningsdokumentasjon. (KD)

I St.meld. 20 (2004—2005) Vilje til forskning vises det til det nære forskningssamarbeidet mellom universiteter og helseforetak. I tillegg til helseforetakene er det også andre institusjoner som har et nært forskningssamarbeid med universiteter og høyskoler, herunder instituttsektoren. Departementet har satt ned en bredt sammensatt arbeidsgruppe bestående av representanter fra universiteter og høyskoler, instituttsektorene og helseforetakene med mandat til å komme med forslag om et felles vitenskapelig forskningsdokumentasjonssystem. Det forventes at dette arbeidet slutføres sommeren 2008.

Høgskolen i Bodø benytter BIBSYS i forbindelse med registrering av forskningsdokumentasjon. De fleste av høgskolene og tre av universitetene bruker dette systemet til primærregistrering av publiseringsdata. BIBSYS driver også dokumentasjonssystemet ForschDok. BIBSYS ForschDok består av tre databaser, en for publikasjoner, en for prosjekter og en for kompetanse. ForschDok benyttes foruten til dokumentering og synliggjøring av forskings- og utviklingsarbeid også til å avlevere data om vitenskapelig publisering til Kunnskapsdepartementet. Søking i ForschDok-basene er fritt tilgjengelig via BIBSYS Ask. Registrering og annen bruk av innholdet i ForschDok-basene er forbeholdt institusjoner som bruker BIBSYS ForschDok. Ved registrering i databasene benyttes et personregister og et institusjonsregister som begge er spesielt utviklet for BIBSYS

ForskDok. I tillegg benyttes ITARs autoritetsregister over vitenskapelige publiseringskanaler og Universitets- og høskolerådets Norsk inndeling av vitenskapsdisipliner. BIBSYS organiserer et nettverk av "Forskdok-ansvarlige" ved høskolene og sikrer på den måten enhetlig registreringspraksis og en brukerorientert videreutvikling av systemet.

2.5.3 Rapportering på doktorgradsavtaler der annen institusjon er gradsgivende. (KD)

Høskoler som har fått stipendiatstillinger, uten å ha rett til å gi doktorgrad, skal rapportere følgende tabeller om doktorgradsavtalene i rapport og planer. Institusjoner som benytter stipendiatstillinger både til egne doktorgradsstudenter og til kompetanseutvikling, skal rapportere på avtaler for institusjonens egne doktorgradsutdanninger til DBH. Når det gjelder de avtalene som er inngått som ledd i kompetanseutvikling av eget personale (der annen institusjon er gradsgivende), skal det rapporteres på følgende tabeller i Rapport og planer.

2.5.3.1 Nye doktorgradsavtaler, hele 2008.

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Doktorgrad i sosiologi	6	5	0	0	4	3
Doktorgradsstudium i bedriftsøkonomi	5	1	0	0	5	3
Totalt	11	6	0	0	9	6

Merknad

Tabellen omfatter antall personer som har inngått nye doktorgradsavtaler (i organisert forskerutdanning) i løpet av 2008. Det kreves at personene er aktive i doktorgradsprogrammet og at de omfattes av en konkret doktorgradsavtale. Data rapporteres etter finansieringskilde.

2.5.3.2 Samtlige doktorgradsavtaler, høst 2008.

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Doktorgrad i sosiologi	15	12	3	3	6	5
Doktorgradsstudium i bedriftsøkonomi	12	5	0	0	19	10
Totalt	27	17	3	3	25	15

Merknad

Tabellen omfatter totalt antall personer med doktorgradsavtaler (i organisert forskerutdanning) høstsemesteret 2008. Det kreves at personene er aktive i doktorgradsprogrammet og at de omfattes av en konkret doktorgradsavtale. Data rapporteres etter finansieringskilde.

2.5.3.3 Avlagte doktorgrader, hele 2008.

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Doktorgrad i sosiologi	1	1	0	0	0	0
Doktorgradsstudium i bedriftsøkonomi	2	1	0	0	3	1
Totalt	3	2	0	0	3	1

Merknad

Tabellen omfatter avlagte doktorgrader, *inkludert* dr.philos. Det tas utgangspunkt i disputasdato for hvilket år/semester kandidat rapporteres. Data rapporteres etter finansieringskilde.

2.5.4 Tverrdepartementale fellesføringer. (KD)

Statstøtte etter EOS-avtalens artikkel 61, jf artikkel 59 nr. 2.

Ved etablering av forpliktende samarbeid med andre virksomheter, enten gjennom oppdragsprosjekter eller gjennom eierskap, har HBO oppmerksomheten rettet mot ansvaret om ikke å drive konkurransevridende aktivitet gjennom subsidiering. Dette gir seg utslag i konkrete vurdering rundt prissetting av kontrakter og tjenester som leveres.

Regelverket for statsstøtte etter EØS avtalen har ikke hittil vært særlig aktuelt for HBO, men det er behov for å gjennomgå det omfattende regelverket som eksisterer for å sikre at vi er tilstrekkelig oppmerksom på hvordan vi best kan sikre at hovedprinsippene blir etterlevd.

Miljøledelse i statlige virksomheter.

HBO ble våren 2008 Miljøfyrtårnsertifisert etter et godt forankret arbeid rundt miljøledelse ved høgskolen. Arbeidet startet med en egen styresak høsten 2008 der målsettinger rundt transport, innkjøp, avfall og energi ble vedtatt. Sertifiseringen ble gjennomført i et faglig samspill mellom ansatte, studenter og ikke minst høgskolens miljø innenfor økologisk økonomi og etikk.

HBO jobber videre med miljøledelse der det gjennomføres årlig rapportering av arbeidet og utarbeidelse av nye områder for oppfølging. En av de største utfordringene er energiforbruket som er ut over de normer som gjelder for tilsvarende virksomheter. For gjennomføring av ENØK-tiltak er HBO avhengig av et godt samspill med Statsbygg. Her er det etablert et ENØK prosjekt der målsettingen er å analysere og iverksette tiltak som reduserer energikostnadene for institusjonen.

Samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid.

HBO har over lengre tid hatt stor fokus på samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid. Vi har utarbeidet en omfattende og helhetlig dekkende beredskapsplan, som ble oppdatert i 2008, og høgskolen har opprettet et eget kriseteam. Det ble i 2008 gjennomført en større katastrofeøvelse i samarbeid med både Politihøgskolen, avd. Bodø, og lokale myndigheter. Slik øvelse gjennomføres jevnlig. Det gjennomføres også jevnlig brannøvelser.

Kunnskapsdepartementet var på institusjonsbesøk studieåret 07/08, for å gjennomgå samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet ved HBO. Her fikk vi særdeles god tilbakemelding på både opplegget og oppfølgingen innenfor dette området.

Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (HMS).

Arbeidsmiljøkartlegging.

I 2008 ble det gjennomført en Arbeidsmiljøkartlegging av samtlige avdelinger/ fakulteter ved Høgskolen i Bodø.

Arbeidsmiljøundersøkelsen ble gjennomført i samarbeid med høgskolens bedriftshelsetjeneste HEMIS AS.

Resultatet av kartleggingen viste at det var behov for å iverksette tiltak på en del områder for å skape et bedre arbeidsmiljø ved den enkelte avdelingen/fakultetet.

Et av tiltakene var å etablere en arbeidsmiljøgruppe bestående av faglige, tillitsvalgte og ledelsen ved fakultetet og HMS-leder.

Arbeidsmiljøgruppen jobber opp mot følgende områder og tiltak:

- Erkjenne forbedringsområdene

- Etablere en klar struktur og organisering av forbedringsprosessen
- Ledelsesforhold
- Organisatoriske forhold
- Intern kommunikasjon
- Rekrutterings- og seniorpolitikk
- Ta enkelthenvendelser alvorlig
- Teknisk utstyr

Høgskolen vil i samråd med HEMIS AS foreta en mer ”spisset” arbeidsmiljøundersøkelse i løpet av våren 2009. Formålet er å vurdere om iverksatte tiltak har hatt den ønskede virkning.

Arbeidsplassvurdering og tiltak

Når det gjelder det fysiske arbeidsmiljø er det i 2008, gjort tilrettelegginger i hele 62 tilfeller. Da etter arbeidsplassvurderinger foretatt av høgskolens bedriftshelsetjeneste.

Tilretteleggingene har en spennvidde fra total ombygging av kontorer; hev/senk bord, kontorstoler, lys og inneklime - til innkjøp av mousestrap (PC-utstyr), for å redusere og/eller fjerne muskel-skjelettplager hos den ansatte.

Sykefraværet ved Høgskolen i Bodø.

Tabellen viser sykefravær fordelt på ulike stillingskategorier samt fordelt på kvinner og menn i 2008. I h.h.t. IA-avtalen er sykefraværet også oppgitt i sykefraværsdagsverk og i prosent av avtalte dagsverk.

Sykefravær 2008								
Stillingskategori	Egenmeldt				Legemeldt			
	Sykefraværsdagsv.	Sykefraværspros.			Sykefraværsdagsv.		Sykefraværspros.	
		Menn	Kvinner	Menn	kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	72	76	0,13	0,13	1063	1644	1,95	2,84
Administrativt personale	82	315	0,15	0,54	264	1232	0,48	2,13
Teknisk/administrativt personale	50	167	0,09	0,29	277	333	0,51	0,57
Inngått avtale om inkluderende arbeidsliv								

Avtalte dagsverk		Fravær (sykem+egenm)	Fravær %
Menn	54502	1808	3,32
Kvinner	57937	3767	6,50
Totalt	112439	5575	4,96

Årsrapporten viser at **legemeldt sykefravær inklusiv egenmeldinger ved Høgskolen i Bodø er 4,96%! Dette er en nedgang fra årene 2006 og 2007 hvor sykefraværet var henholdsvis 6,3% og 5,5 % !**

Slike tall som høgskolen oppnår viser hvor viktig det er med tiltak som tett oppfølging av de ansatte og tidlig hjelp. Samtidig viser tallene at høgskolens fokus på trivselstiltak på arbeidsplassen gir positive resultater. Videre tror vi tallene også er et resultat av et tett samarbeid mellom høgskolen og NAV arbeidsliv, NAV trygd og bedriftshelsetjenesten. Et annet viktig tiltak er en Friskvernavtale med Friskhuset hvor ansatte legger ned ca 700 treningstimer månedlig.

Høgskolen i Bodø skal være en helsefremmende organisasjon der de overordnede mål med nærværarbeidet er å:

- ⇒ Forebygge sykefravær
- ⇒ Redusere langtidssykfraværet
- ⇒ Redusere korttidssykfraværet
- ⇒ Øke antallet langtidsfriske

Fokuset på alle nivå i en organisasjon skal være: "Hva kan vi gjøre for deg - og hvordan kan vi hjelpe deg tilbake?" Høgskolen i Bodø vil i 2009 fortsette å arbeide aktivt for å redusere sykefraværet!

Likestilling - aktivitets- og redegjørelsesplikten.

Samlet sett utgjør kvinners andel i 2008 51,5 %. Kvinneandelen ved de ulike fakultetene utgjør:

Profesjonshøgskolen	62,4 %
Fakultet for samfunnsvitenskap	46,8 %
Fakultet for biovitenskap	35,8 %
Handelshøgskolen i Bodø	26,2 %
Sentraladministrasjonen	68,2 %

Høgskolen i Bodø har under utarbeidelse handlingsplan for likestilling. Handlingsplanen tar sikte på å legge til rette for tiltak som kan bidra økt rekruttering av kvinner innenfor de stillingskategorier hvor andelen er lav.

Høgskolen i Bodø har en omforent lønnspolitikk som i størst mulig grad skal frembringe et balansert forhold mellom differensiering og likelønnsaspekter samt likestilling mellom kjønnene.

Gjennomsnittslønnen ved Høgskolen i Bodø er for kvinner kr. 382 056 pr år, mens den for menn utgjør kr. 408 871 pr. år.

Av de høyest lønte er det 16 kvinner og 62 menn. Det er 61 kvinner og 20 menn av de lavest lønte.

Det ble i 2008 foretatt totalt 72 nytilsetninger, herav 29 menn og 43 kvinner.

Høgskolen har totalt 452 heltidsansatte fordelt på 232 kvinner og 220 menn. Av de deltidsansatte er det 57 kvinner og 56 menn.

Systematiske brukerundersøkelser.

Høgskolen i Bodø gjennomfører eller kjøper inn systematiske undersøkelser blant institusjonens største brukergruppe - nemlig studentene. Her gjennomføres det både rekrutteringsundersøkelser, emneevalueringer, midtveisevalueringer samt øvrige undersøkelser (f.eks. m.h.t. studentvelferd og studentsosiale/praktiske forhold i institusjonen). Videre gjennomføres det enkelte kandidatundersøkelser ved de enkelte fakultetene, og høgskolen planlegger i løpet av 2009 å gjennomføre en større kandidatundersøkelse - overfor samtlige gradsstudenter de siste 5-10 årene.

Retningslinjer for lønn til ledende ansatte i statsaksjeselskap.

Under faste rutiner følges aksjeselskapene der HBO har eierinteresser opp. Dette gjelder utøvelse av eierskap gjennom deltakelse på generalforsamling, rapportering til statsrådets beretning og oppdatering av selskapsdatabasen. Som en del av oppfølgingen er lønn til daglig et tema. Det har ikke vært særskilte problemstillinger rundt lønnsfastsettelse.

Integrering og inkludering av personer med innvandrerbakgrunn.

- Antall og andel (i prosent) ansatte (faste og midlertidige) med innvandrerbakgrunn i virksomheten den 1.januar 2008
- Hvilket mål virksomheten har satt for rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn i 2008
- Antall og andel ansatte med innvandrerbakgrunn den 1. januar 2009

Med innvandrerbakgrunn menes personer med opprinnelse fra Afrika, tidligere Øst-Europa, Asia eller Latin-Amerika. Personene med innvandrerbakgrunn er definert som en person fast bosatt i Norge, som har utenlandskfødte foreldre, samt barn av innvandrere, født og oppvokst i Norge.

Kommentar:

Ved Høgskolen i Bodø var det 17 ansatte med innvandrerbakgrunn pr. 01.01.08. Andelen utgjorde 3,5 %. Virksomheten hadde som mål i 2008 å rekruttere ytterligere 10 ansatte med innvandrerbakgrunn. Pr. 01.01.09 var det 30 ansatte med innvandrerbakgrunn, dvs. en andel på 5,7 %.

Det har vært en positiv økning av antall ansatte med innvandrerbakgrunn og høgskolen har oppnådd resultatmålet for 2008.

2.5.5 Økonomirapportering. (KD)

Det foreløpige regnskapet med tilhørende spesifikasjoner for 2008 er oversendt i egen forsendelse til KD og Riksrevisjonen. Inkludert i dette er også en ledelseskommentar i henhold til malen. Årsregnskapet viser at HBO har et underforbruk på ordinær virksomhet på 16,1 mill kr og et årsresultat på kr 2,6 mill kr. Dette er en planlagt og tilfredsstillende situasjon sett i forhold til realnedgangen i rammene for 2009.

2.5.6 Rapportering til DBH. (KD)

Høgskolen i Bodø gjennomfører rapportering til DBH i henhold til krav som er gitt gjennom spesifikasjoner på: <http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/dokumentasjon/rapporteringskrav>. Dette innebærer rapporteringer pr. 15. oktober, 15. februar og pr. 15. mars.

Generelt sett har høgskolen gjennomført rapportering på foreskrevet måte, og det legges ned mye arbeid i å kvalitetssikre datagrunnlaget samt selve rapporteringen til DBH. Vi kjøper flere

alternative analyser av datagrunnlaget, for å vurdere dette opp mot resultatet av den rapporteringen som skjer direkte til DBH.

Departementet har foreskrevet følgende endringer i rapporteringen fra og med 2008:

Rapportering på etterutdanning - kostnader og inntekter utgår.

Institusjonene skal rapportere på følgende nye områder:

- Ophavsland for hvor utenlandske studenter har tatt videregående opplæring.
- Mer detaljert informasjon om fagbakgrunn for lærere.
- Mer detaljert informasjon om gjennomstrømning organisert doktorgradsutdanning.
- NUS-koder på emnenivå.

Dette er fulgt opp fra høgskolens side i rapporteringen for 2008.

2.5.7 Rapporteringskrav for Selskapsdatabasen. (KD)

Rapporteringskrav og oppfølgingen av høgskolens eierinteresser håndteres iht. de krav som er lagt. De interne fullmakter knyttet til vedtak rundt eierinteresser er revidert og tilpasset nytt regelverk.

2.5.8 Styreforankring av risikostyring. (KD)

Beslutning om innføring av system for risikostyring.

Styret for HBO behandlet allerede første utkast til målstruktur og risikostyring i møte den 25. april 2007. Her ble det vedtatt innført mål-, resultat- og risikostyring ved HBO - og det ble lagt til grunn (slik departementet også har presisert) at dette konseptet måtte utvikles over noe tid.

I desembermøtet 2007 vedtok styret for HBO målstruktur og risiko-områder for 2008. Basert på dette, behandlet og vedtok styret for HBO risikostyring og risikovurderinger for 2008, i februarmøtet i 2008. Tilsvarende prosess følges også for 2009 - hvor styret i desembermøtet 2008 behandlet målstruktur og risiko-områder for 2009, og vil i februarmøtet 2009 behandle og vedta risikostyring og risikovurderinger for 2009 (implisitt gjennom behandlingen av Rapport og planer (2008-2009)).

Hvordan institusjonen bruker risikovurderinger i sitt styrearbeid.

Styret får i 3 styremøter i løpet av året seg forelagt vurdering av utviklingen innenfor de prioriterte/viktigste risiko- områdene ved HBO. Dette skjer i forbindelse med årsrapportering til styret, samt i forbindelse med tertialrapporteringene.

Hvordan system for risikostyring er innført ved institusjonen med status i forhold til milepelsplan.

Høgskolen i Bodø har i løpet av 2007 og 2008 utviklet et konsept for risikostyring. Systemet er forankret både i høgskolens styre og i høgskolens faglige- og administrative ledelse. Oppfølgingen og utviklingen av system for risikostyring ivaretas av Plan- og utviklingsavdelingen.

Departementet har presisert at arbeidet med mål-, resultat- og risikostyring er noe som må utvikles over tid, i nær dialog mellom departementet og institusjonene. I de årlige etatstyringsmøtene har høgskolen hatt en god og konstruktiv dialog med departementet om høgskolens arbeid innenfor dette området. Vi har gjennomgående fått god tilbakemelding på

både konsept/system og innhold. Det kan jo nevnes at departementet oppfordret Høgskolen i Bodø om å delta på regionale økonomisamlinger i 2008 (Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø), for å orientere om vårt system og opplegg rundt risikostyring overfor de andre statlige høgre utdanningsinstitusjonene i Norge. Vi hadde innlegg på tre av disse samlingene (vi var forhindret fra å delta på den regionale samlingen i Oslo).

Høgskolen i Bodø vurderer det slik at vi har et tilnærmet fullverdig system for risikostyring (både metodisk, prosess- og innholdsmessig), ut fra det formålet og de intensjonene som departementet har satt innenfor dette området. Det må imidlertid presiseres at dette er et arbeid som konstant vil være i utvikling, både m.h.t. metode og innhold. Her ser HBO fram til fortsatt dialog med departementet om den videre utviklingen av risikostyringen i institusjonen.

2.5.9 Samlet rapportering/beskrivelse av Nordområdesatsningen. (HBO)

Høgskolen i Bodø har en rekke aktiviteter som retter seg mot, eller er relevant i forhold til Stortingets og Regjeringens nordområdesatsning. Dette gjelder f.eks. enkeltstående forskningsprosjekt, publiseringer, utdanningstiltak, samt samarbeidsrelasjoner til andre institusjoner i nordområdene, nasjonalt så vel som internasjonalt. Disse aktivitetene foregår ved alle de fire fakultetene ved Høgskolen i Bodø. Noen av aktivitetene er blitt skilt ut i en egen enhet med særlig fokus på næringslivets behov og muligheter i nordområdene.

Nordområdesenteret for Næringslivet ble etablert 15. mars 2007 sammen med partnere fra næringslivet og det offentlige. Ved etableringen av senteret var disse med: MGIMO universitetet i Moskva, Nordland fylkeskommune, Innovasjon Norge, Nordlandsbanken, DnBNOR, Statoil samt Norsk Hydro. I løpet av 2008 er det inngått ytterligere avtaler med selskaper innfor olje og gass- sektoren, samt innenfor miljø, fiskeri og urbefolkningsinteresser, bl.a. Oljedirektoratet, TOTAL E&P Norge, BP Norge, Norges Fiskerlag, Norsk Russisk Handelskammer, og en mengde andre bedrifter og institusjoner. De ulike samarbeidspartnerne bidrar både med forelesninger, forskningsprosjekter, veiledning av studenter samt med finansiell bistand. Senteret er eksternt finansiert.

Senteret har som et viktig mål å bidra til kunnskapsutvikling til nytte for verdiskapning i nordnorske og norske bedrifter og institusjoner som har fokus på nordområdene og/eller Russland. Dette skal skje med en forankring i og samarbeid med lokalt næringsliv i Nord-Norge og Norge. Med den stadig økende aktiviteten i nordområdene og den positive utviklingen i den russiske økonomien og i samarbeidet med Russland gis det nye muligheter for nordnorske, norske og internasjonale bedrifter og institusjoner. Nordnorske bedrifter og institusjoner samarbeider i stadig økende grad med andre bedrifter og institusjoner i Nord-Norge, i hele landet og internasjonalt. Dette medfører nye muligheter som innebærer nye utfordringer og behov for økt kompetanse. For at næringslivet i Nord-Norge og Norge skal få et best mulig utgangspunkt for å ta del i utviklingen i nordområdene og Russland, er samarbeid mellom bedrifter og mellom bedrifter og utdannings- og forskningsinstitusjoner av vesentlig betydning. Nordområdesenteret for næringslivet har som mål å være et naturlig kontaktpunkt og koordinator mellom ulike bedrifter, mellom akademiske institusjoner, mellom bedrifter og akademia, samt mellom bedrifter, akademia og ulike offentlige institusjoner. I tillegg vil senteret fokusere på samarbeid med internasjonale bedrifter, og akademiske og offentlige institusjoner. Nordområdesenteret for næringslivet skal bidra til kunnskapsutvikling, kompetanseheving og gjerne til samarbeide mellom bedrifter på tvers av

bransjer og geografi. Behovene og mulighetene til næringslivet i Nord-Norge samt norske bedrifter vil være styrende for mye av aktivitetene i senteret.

I 2008 er det etablert et ytterligere masterstudium i samarbeid med russiske undervisningsinstitusjoner, MSc in Sustainable Management, som ble startet opp høsten 2008 med 15 russiske og 15 norske studenter. For øvrig er det i 2008 etablert nye forskningsprosjekter innenfor økonomiske problemstillinger opp mot olje og gass sektoren, fiskerisektoren, risiko og omdømme samt nye prosjekter opp mot næringslivsutvikling og urbefolkningsinteresser. Vi har ansatt flere personer som har som fokus å få opp aktivitet inn mot nye bransjer. I tillegg er det i 2008 gjennomført flere seminarer og konferanser i Norge og Russland som har som mål å øke aktiviteten mellom norsk og russisk næringsliv. Vi har fått det faglige koordineringsansvaret for det nyetablerte Center for High North Logistics. I dette senteret arbeides det særlig med logistikk i nordområdene, og Tschudi Shipping har bidratt med 6 millioner til dette senteret, og utenriksdepartementet med ytterligere 6 millioner kroner. Statoil Hydro finansierer oppbyggingen av dette senteret på russisk side.

Nordområdesenteret for Næringslivet har som visjon å være det ledende senteret nasjonalt når det gjelder å utvikle kunnskap om næringslivets muligheter i nordområdene, og senteret arbeider for å være en attraktiv og foretrukket samarbeidspartner for internasjonale kunnskapsinstitusjoner. Nordområdesenteret for Næringslivet har også inngått en strategisk samarbeidsavtale med Norsk utenrikspolitisk institutt (NUPI).

Av aktiviteter utover de som foregår innenfor rammen av Nordområdesenteret for Næringslivet, vil vi spesielt fremheve utdannings- og forskningsnettverket University of the Arctic. Her har Høgskolen i Bodø ansvar for en bachelorutdanning med tittel "Bachelor of Circum Polar Studies". I denne utdanningen, som gjennomføres i samarbeid med blant annet russiske universitet, tilbyr Høgskolen i Bodø 90 studiepoeng i en kombinasjon av nettbasert og lokal undervisning. Samarbeidet gjennom University of Arctic har også ledet fram mot en engelskspråklig masterutdanning i sosialt arbeid, og det foreligger planer for utvikling av ytterligere utdanningstilbud.

University of the Arctic representerer også en ramme for forskningsmessig samarbeid, og Høgskolen i Bodø medvirker i to tematiske forskningsnettverk knyttet til hhv. utviklingen av reiseliv i nordområdene og ressursforvaltning.

3 PLANER for 2009.

3.1 Generelt.

Arbeidet med å utarbeide og behandle høgskolens målstruktur for 2009 innebærer i hovedsak å sette mål for hva institusjonen skal oppnå, som grunnlag for underveis og i ettertid å måle resultater og analysere disse i forhold til de fastsatte målene. Denne informasjonen vil være viktige elementer i den videre styringen og utviklingen av institusjonen.

Prosessen i forhold til arbeidet med målstruktur og risikostyring for 2009 er/vil bli gjennomført slik:

- 1: Gjennomgang av forslag til målstruktur og risiko-områder for 2009, i lederforum den 20.11.08.
- 2: Første gangs styrebehandling av målstrukturen og risiko-områder for 2009 i styremøtet den 10. desember 08.
- 3: Ny gjennomgang i ledelsen i januar/februar 09.
- 4: Sak til styret i februarmøtet 09, med forslag til rapportering for 2008 og endelig målstruktur og risikostyring for 2009.
- 5: "Rapport og planer 2008-2009" sendes departementet 1.3.09. Her skal både rapportering for 2008 samt målstruktur og risikostyring for 2009 presenteres.
- 6: Jevnlig gjennomgang i ledelsen i løpet av 2009 omkring utviklingen innenfor målsettinger og risiko- områder, inklusive gjennomgang i styret i forbindelse med tertialrapporteringen.

Følgende struktur er lagt som grunnlag for arbeidet:

- 1: **Sektormålene** er gitt av Kunnskapsdepartementet, likt for alle høgre utdanningsinstitusjoner i Norge. Sektormålene er basert på Lov om universiteter og høgskoler, og favner alle sider ved virksomheten.
- 2: **Virksomhetsmålene**. Her har Kunnskapsdepartementet fastsatt virksomhetsmål for det enkelte sektormål. Høgskolen kan også selv definere egne virksomhetsmål. Virksomhetsmålene er utarbeidet med sikte på å kunne være langsiktige. De er presise nok til å peke en retning videre fra sektormålet, men er samtidig åpne nok til at institusjonene har strategisk handlingsrom.
- 3: **Kvalitative styringsparametre**. Kunnskapsdepartementet har fastsatt disse. Innebærer kvalitative vurderinger som danner grunnlag for styringen av institusjonen på ulike nivåer. Skal beskrive, direkte eller indirekte, i hvilken grad institusjonen når sine overordnede mål i en gitt periode.
- 3: **Kvantitative styringsparametre**. Kunnskapsdepartementet har fastsatt kvantitative styringsparametre innenfor de fleste virksomhetsmålene. Høgskolen kan også selv definere egne kvantitative styringsparametre. Kvantitative styringsparametre er målemetoder som identifiserer i hvilken grad institusjonen når overordnede mål.
- 4: **Kritiske suksessfaktorer**. Her legger ikke departementet føringer. Alle kritiske suksessfaktorer defineres av oss selv. Kritiske suksessfaktorer (KSF) betegner forhold som vi må lykkes med for å nå målene.
- 5: **Risiko-områder**. Heller ikke her legger departementet føringer. Alle risiko- områdene defineres av høgskolen selv. En vurdering omkring risiko- områder skal identifisere de

viktigste hindrene for å nå målene. Risiko og KSF henger nøye sammen. De største risikoer vil normalt være knyttet til at vi ikke lykkes i forhold til de kritiske suksessfaktorene. Arbeidet med å definere risiko- områder innebærer 1) å beskrive risikoen, 2) vurdere konsekvens, 3) vurdere sannsynlighet, 4) vurdere vesentlighet, 5) vurdere toleranse, 6) vurdere aktuelle tiltak og kontrollaktiviteter, 7) vurdere kostnad i forhold til nytte av tiltak og kontrollaktiviteter samt 8) fastsette/velge tiltak og kontrollaktiviteter.

3.2 Føringer fra Kunnskapsdepartementet.

Departementet har i "*Orientering om forslag til statsbudsjettet 2009 for universiteter og høyskoler*" presentert målstrukturen for 2009. Her heter det bl.a.:

"Departementet forutsetter at institusjonene i god tid starter arbeidet med planleggingen av virksomheten for 2009, og at dette arbeidet har en tydelig forankring i institusjonens styre. Departementet forutsetter at den enkelte institusjon i sine planer for 2009 dekker hele målstrukturen slik den er fastsatt av departementet. Institusjonene må selv vurdere om de skal fastsette egne virksomhetsmål og styringsparametere tilpasset institusjonens egenart, prioriteringer og særskilte satsinger.

Departementet viser til at det har skjedd en klar forbedring i institusjonenes arbeid med integrering av risikostyring i mål- og planarbeidet. Departementet ser samtidig at flere institusjoner fremdeles har en vei å gå i dette arbeidet. Departementet understreker derfor viktigheten av at hver institusjon arbeider videre med å utvikle og få på plass tilfredsstillende systemer for risikostyring. Institusjonenes system for risikostyring skal presenteres i Rapport og planer for 2008/2009.

Departementet forventer at dokumentet Rapport og planer for 2009 viser en sammenheng mellom rapporterte resultater for 2008, institusjonens risikovurderinger og plan for neste år."

3.3 Risikostyring.

3.3.1 Styreforankring av risikostyring.

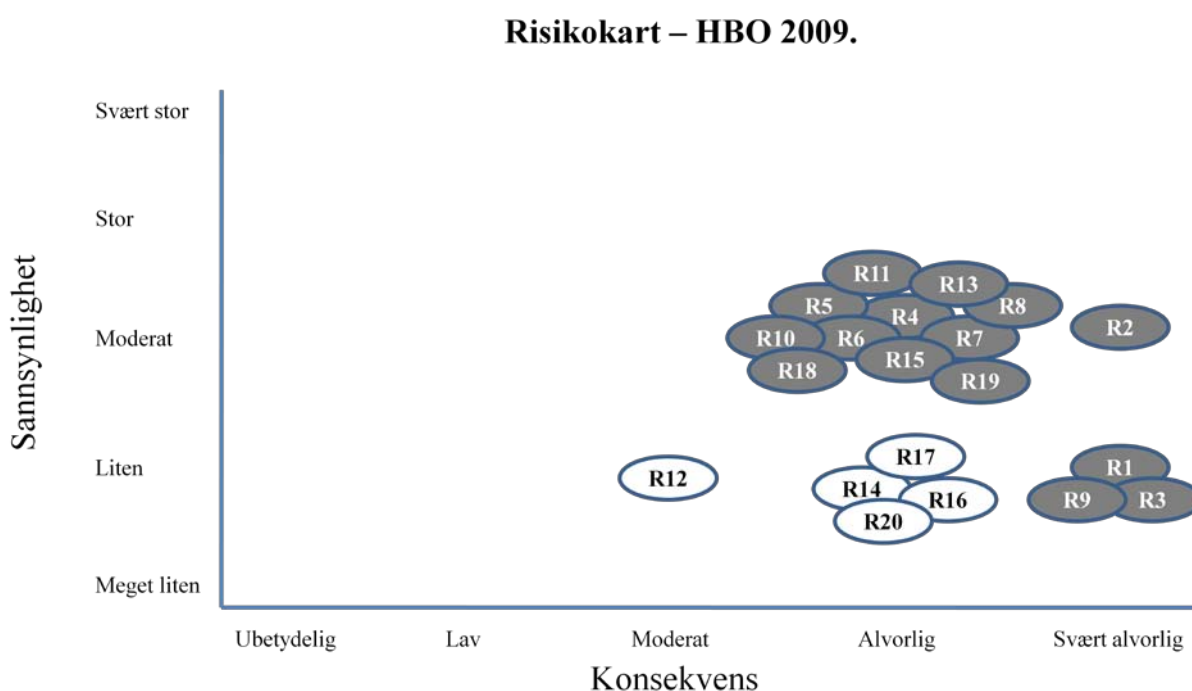
Styret for HBO behandlet "Risikostyring 2009" i forbindelse med behandlingen av Rapport og planer (2008- 2009), i styremøte den 25. februar 2009. Styret la da til grunn en kartlegging av totalt 20 risiko- områder (jfr. det etterfølgende). Som det fremgår av styrevedtaket har styret for HBO valgt å gi enkelte av de utredede risiko- områdene særskilt prioritet:

1. Styret for Høgskolen i Bodø ber om at risikostyringen i 2009 tar utgangspunkt i de risiko-områdene som er kartlagt og utredet i forslag til Rapport og planer (2008-2009), justert med de innspill som framkom under styrets behandling.
2. Styret for Høgskolen i Bodø ber om at oppmerksomheten omkring følgende risiko-områder får prioritet i 2009, og at aktivitet og utvikling spesielt innenfor disse områdene blir rapportert til styret en gang i halvåret, eller dersom det oppstår avvik.
 - Oppfylle de formelle kriterier for etablering av Universitetet i Nordland
 - Studietilbudets attraktivitet og relevans
 - Sikre faglig utvikling på høyeste nivå, gjennom rekruttering og kompetanseheving
 - Bærekraftig økonomi, herunder ekstern finansiering
 - Utvikling av studiepoengproduksjonen, herunder utvikling av studiekvaliteten

- Publiseringer, NFR/EU-prosjekter og PhD kandidater
3. Styret for Høgskolen i Bodø ber Kunnskapsdepartementet om å legge til rette rammebetingelser for høgskolen, slik at de bidrar til å redusere risiko ved høgskolen, og gir høgskolen videre utviklingsmuligheter.
 4. Styret for HBO gir rektor fullmakt til å ferdigstille Rapport og planer (2008-2009) før det oversendes Kunnskapsdepartementet pr. 1.3.09.

3.3.2 Risikokart 2009.

Basert på styrets gjennomgang- og prioriteringer m.h.t. risiko-områder ved HBO, kan følgende risikokart presenteres:

I arbeidet med utviklingen av risikostyring ved HBO, har vi ennå ikke hatt tid til å utarbeide sannsynlighetsvurderingene godt nok. Dette innebærer at det i dette dokumentet stort sett er konstatert sannsynlighet ut fra en skjønnsmessig vurdering – og ikke ut fra faktiske analyser og beregninger. Dette er et område som vil bli videreutviklet.

R1: Negativ konklusjon på søknad om akkreditering og/eller godkjenning av PhD i studier av profesjonspraksis samt PhD i akvakultur.

R2: Dårlig søkning til våre studietilbud, samt lite relevant tilbud i forhold til arbeids- og næringslivets behov.

R3: Dårlig/negativ utvikling i studiekvaliteten ved institusjonen.

R4: Reduksjon i studiepoengproduksjonen ved HBO, fra 2008 til 2009.

R5: Lite relevant eller få fremmedspråklige tilbud.

R6: Få relevante og aktive samarbeidsavtaler om studentutveksling.

R7: Dårlig/negativ utvikling i den eksternt finansierte FoU-virksomheten ved HBO.

R8: Dårlig/negativ utvikling i forskningsproduksjonen ved HBO.

R9: Lite formålstjenlig utvikling i kompetanse, rekruttering og likestilling.

R10: Dårlig opptak og gjennomstrømning av doktorgradskandidater.

- R11: Dårlig/reduisert publisering av fagbøker og artikler i vitenskapelige tidsskrift.
- R12: Lite formålstjenlig og/eller dårlig media- og formidlingsstrategi.
- R13: Dårlig utvikling i samarbeidet med arbeids- og næringslivet om FoU-virksomhet.
- R14: Dårlig utnytting av de mulighetene som ligger i DA Utviklingsprogrammet.
- R15: Dårlig organisering og gjennomføring av studier og undervisning.
- R16: Dårlig utvikling i premissene for forskningsinnsats i høgskolen.
- R17: Dårlig arbeidsmiljø, både fysisk og psykososialt.
- R18: Dårlig eller mangelfulle tilsetningsprosedyrer.
- R19: En lønnspolitikk som ikke fremmer kompetansebehovet i institusjonen.
- R20: Dårlig tilpasset administrasjonsordning, i forhold til høgskolens primærvirksomhet og målsettinger.

Styret for HBO har, gjennom behandling og vedtak omkring risikostyring ved HBO i 2009, valgt å prioritere de risiko-områdene som konstateres med moderat eller stor sannsynlighet og alvorlig konsekvens, samt de som konstateres med svært alvorlig konsekvens.

3.4 Nye studieplasser i 2009/2010.

Høgskolen i Bodø har vist stor evne m.h.t. å rekruttere studenter, både i det nasjonalt samordna opptaket - men ikke minst i det lokale opptaket. Dette tydeliggjøres gjennom en økning i studenttallet fra 2007 til 2008 på over **21%** (fra 4249 til 5147), noe som representerer (relativt sett) den største økningen blant de statlige høgre utdanningsinstitusjonene (både høgskoler, vitenskapelige høgskoler og universitet). På landsbasis ble det (i henhold til tall fra SSB) registrert en gjennomsnittlig økning i studenttallet fra 2007 til 2008 på knapt **3%**.

Den "finanskrise" som nå slår stadig sterkere inn, både internasjonalt og nasjonalt, resulterer i stadig flere tiltak fra Regjeringen - som skal motvirke negative samfunnsmessige konsekvenser (f.eks. økt arbeidsledighet). I denne sammenhengen regner Høgskolen i Bodø med at det også vil bli satt inn ekstra ressurser i å øke antall studieplasser nasjonalt - bl.a. som følge av forventet økt søkning i 2009 som følge av utviklingen i arbeidsledigheten, økning i ungdomskullene samt økt tilbøyelighet til å ta høgre utdanning.

Høgskolen i Bodø ønsker å ta et betydelig ansvar i denne forbindelse, og vi mener å kunne øke antall studieplasser ved institusjonen - både basert på vår rekrutteringsevne (se ovenfor), men også ut fra å øke kapasitet på fagtilbud hvor det er et regionalt og/eller et nasjonalt behov for økt kapasitet og kompetanse.

Med bakgrunn i dette, anmoder vi herved Kunnskapsdepartementet om å vurdere å øke antall studieplasser ved HBO fra høsten 2009 som grunnlag for å etablere og/eller øke utdanningskapasitet ved institusjonen, slik:

TOTALT for hele høgskolen:

632 nye studieplasser i 2009.

20 nye studieplasser fra 2010.

Begrunnet slik:

Internasjonal interfakultær bachelor – 30 nye studieplasser fra 2009.

Det henvises til vårt brev av 1.12.08 ("Budsjettforslag 2010 – forslag innenfor og utenfor rammen), hvor vi begrunner nye studieplasser til en internasjonal og interfakultær bachelor.

Dette dreier seg om en planlagt bachelor i "High North Perspectives" – hvor studiets kjæreområde er samfunnsmessige – herunder politiske, økonomiske og sosiale forhold i nordområdene, men studentene vil også bli kjent med naturmessige forhold i området. Denne satsningen må sees i sammenheng med den kompetansen Nordområdesenteret ved HBO innehar og den vedtatte satsningen på nordområdene fra Regjeringens side.

MBA ved Handelshøgskolen (HHB) – 100 nye studieplasser fra 2009.

Næringsliv og offentlig forvaltning står overfor en globalisert verden som preges av store endringer. Dette har for næringslivet ført til hardere konkurranse på så vel hjemmemarkedene som på de internasjonale markeder. Også offentlig forvaltning møter i økende grad utfordringer knyttet til effektivitet og omstilling. Innenfor dette bildet står virksomheter, ledere og ansatte overfor store utfordringer knyttet til hvordan fremtidens organisasjoner skal designes og ledes. For å møte disse utfordringene er det avgjørende å øke kompetansen innenfor ledelses- og økonomifag også for yrkesgrupper som ikke har en slik utdanningsmessig bakgrunn.

HHB har med bakgrunn i ovennevnte, og fordi utdanningsnivået blant ledere i nordnorsk næringsliv og offentlig forvaltning er gjennomgående lavere enn i landet for øvrig, utviklet et erfaringsbasert masterprogram med fokus på strategi og ledelse (Master of Business Administration). For at det skal passe for personer som er i jobb å ta denne utdanningen har vi laget et samlingsbasert program som gjennomføres på ulike steder i Nord-Norge. Den primære målgruppen for MBA HHB er "ikke-økonomer" med bachelorkompetanse innenfor andre fagområder enn økonomi og ledelse.

To års forsøk har vist at det er stor interesse for dette nye masterprogrammet, og det rekrutterer godt i hele landsdelen innenfor en ny målgruppe for Handelshøgskolen i Bodø.

MSc in Sustainable Management (HHB) – 20 nye studieplasser fra 2009.

I samarbeid med fem russiske universiteter i St. Petersburg, Arkhangelsk, Murmansk, Ukhta og Tyumen har Handelshøgskolen i Bodø etablert et nytt masterprogram i bærekraftig bedriftsledelse – Master of Science in Sustainable Management. Sustainable Management-studiet er basert på samme modell som det felles norsk-russiske masterstudiet i energiledelse (Master of Science in Energy Management), hvor fjerde kull ble tatt opp i fjor høst. Studentene tilbringer første semester ved sine respektive universiteter i hjemlandene, så møtes man til ett semesters fellesstudier i Bodø, så får alle ett semesters studieopphold i Russland, før siste semester - som i det vesentligste omfatter arbeid med masteroppgaver - igjen tilbringes ved "hjemmeuniversitetene".

Det grunnleggende temaet for det nye masterstudiet er hvordan man i dag kan lede kommersielle næringsvirksomhet og samtidig tilpasse seg dagens og fremtidens klima- og miljøkrav. Bedriftsøkonomi og ledelse er hovedfokus i studiet, men hele tiden sett i perspektiv av verdens klima- og miljøutfordringer.

Første års opptak høsten 2008 viser at det blant dagens ungdom i Norge og i Russland er stor interesse for det nye masterprogrammet i Sustainable Management.

Fellesgrad (Joint Degree): Bachelor i animal science (FBA) - 20 nye studieplasser fra 2010.

Fakultet for biovitenskap og akvakultur har behov for å styrke og sikre attraktive tilbud innenfor grunnleggende biologiske emner. Det har intern relevans for å underbygge og støtte under fakultetets høyere grads studier. Det viktigste er likevel er å stimulere til økt interesse

for spesielt biologiske studier, og naturfaglige studier generelt. Det er et tankekors at færre studenter enn tidligere velger å studere disse fagfeltene, og det vil på sikt medføre både regionale og nasjonale utfordringer. Videre har Nordland som region spesielle behov for biologisk og økologisk kompetanse. Dette med bakgrunn i Nordlands demografiske forhold, med en lang kystlinje. Det vil knytte seg en rekke fremtidige utfordringer spesielt til interessekonflikter langs kystsonen gjennom en stadig voksende havbruksnæring, turisme, olje- og gassvirksomhet, klimaendringer og andre miljø relaterte utfordringer. Dette vil kreve at vi makter å stimulere interessen og få flere ungdommer til å erverve seg slik kunnskap. En stadig lekkasje av studenter ut av landsdelen kan også motvirkes med å ha slike tilbud regionalt. Vi mener at en bachelor i animal science vil ha i seg disse mulighetene.

Ved å opprette en fellesgrad sammen med en europeisk institusjon, der studentene tar de 2 første årene ved HBO og det tredje året ved den europeiske samarbeidsinstitusjonen, imøtekommer vi også regjeringens intensjon om økt internasjonalisering i norsk høyere utdanning, bl.a. ved etablering av fellesgrader:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/pressemeldinger/2009/onsker-mer-internasjonalisering-av-utdan.html?id=546218>.

Fireårig faglærerutdanning i realfag (FBA) - 20 nye studieplasser fra 2009.

Både nasjonalt og regionalt har det mange steder vært en utfordring å utdanne tilstrekkelig antall lærere. På lik linje med mange tradisjonelle realfaglige studier, har det også vært svært vanskelig å få studenter til å spesialisere seg innen realfagene. Dette ønsker fakultetet å bidra til å motvirke, gjennom etableringen av en fireårig faglærerutdanning i realfag. Vi planlegger å bygge studiet ut til en fullverdig femårig lektorutdanning i realfag med oppstart høsten 2010.

Bachelor førskolelærerutdanning i Vesterålen (PHS) - 30 nye studieplasser fra 2009.

Bachelor førskolelærerutdanning i Vesterålen har vært en del av Profesjonshøgskolens (PHS) portefølje i flere år. Av budsjettmessige grunner valgte PHS å ikke sette studiet på programmet i 2009. Det ligger likevel godt til rette for å ta inn studiet i porteføljen igjen fra høsten 2009. PHS har et fagmiljø og samarbeidspartnere som, med noe styrkede ressurser, vil kunne drifte studietilbudet. Søkergrunnlaget i regionen er til stede, samtidig som behovet for førskolelærere er stort.

Logopediutdanning (PHS) - 30 nye studieplasser fra 2009.

PHS har, sammen med Høgskolen i Tromsø, gjort et betydelig forarbeid for å kunne etablere logopediutdanning. Et slikt studietilbud finnes ikke i Nord-Norge. Høgskolen i Tromsø har signalisert at de ikke vil kunne delta i et samarbeid om studiet i 2009, men Høgskolen i Bodø ønsker likevel å starte et slikt studietilbud dersom det økonomisk legges til rette for det. Behovet for logopeder er stort.

Videreutdanninger for sykepleiere ("ABIOK-utdanninger") - 32 nye studieplasser fra 2009.

PHS har tilbudt videreutdanninger i anesthesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsykepleie i mange år. De første årene på oppdrag, senere som ordinære studier. Høsten 2009 er det planlagt opptak i anesthesi-, intensiv- og operasjonssykepleie. Det vil kunne legges til rette for et økt opptak som også inkluderer kreftsykepleie, slik at det samlede opptaket i 2009 på disse utdanningene blir 55, fordelt slik: Anestesi 10, intensiv 20, operasjon 10 og kreft 15. Ved sykehusene i Nordland vil det være stor avgang av spesielt anesthesi- og operasjonssykepleiere

i årene framover, og sykehusene har kommunisert at det er behov for opptak på alle disse studiene jevnlig i årene framover.

Funksjonshemming – Aktivitet og deltakelse (nytt studium, 30 studiepoeng) (PHS) - 20 nye studieplasser fra 2009.

Studietilbudet er under utvikling i samarbeid med Valnesfjord helsesportssenter, og vil kunne starte høsten 2009 dersom de økonomiske forutsetningene er til stede. Valnesfjord helsesportssenter har søkt Helse- og omsorgsdepartementet om finansieringsbistand på vegne av samarbeidstiltaket. Studiet retter seg mot personer med sosialfaglig, helsefaglig, pedagogisk eller idrettsfaglig utdanning fra høyskole og universitet som ønsker å arbeide med mennesker med funksjonsnedsettelse, med fokus på aktivitet og deltakelse. Deltagelse sosialt og i samfunnet er et overordnet mål for rehabilitering. Brukerorganisasjonene er kritiske til hvordan hjelpeapparatet vektlegger denne dimensjonen, og studiet tar mål av seg til å møte denne kritikken.

Kompetanseheving for sykepleiere i kommunehelsetjenesten (nytt studium, 30 studiepoeng) (PHS) - 30 nye studieplasser fra 2009.

Kommunehelsetjenesten får et større ansvar for pleie og behandling. Det opprettes ”behandlingsenheter” ved sykehjemmene, og mange sykepleiere har signalisert behov for økt kompetanse (jf også den kommende samhandlingsreformen). PHS er del av et NORDPLUS-nettverk som samarbeider om å utvikle en master i Advanced Clinical Nursing rettet mot eldreomsorg. Her deltar Norge, Sverige, Finland og Danmark. Meningen er at vi skal samarbeide om denne masteren og utvikle et studietilbud som er klinisk rettet. Studiet kommer ikke opp i 2009, og det er et stort utviklingsarbeid som må gjøres. Målet er oppstart våren 2010. I forhold til samhandlingsreformen vil dette være et godt tilbud for å få opp klinisk kompetanse i kommunehelsesektoren. Moduler som er aktuelle er helsefremmende arbeid, avanserte kliniske ferdigheter, lederskap og sykepleieledelse, forsknings- og utviklingsmetoder. Dersom de økonomiske forutsetningene er til stede, vil det kunne være mulig å starte opp en modul høsten 2009.

”Digital sykepleierutdanning” (Bachelor i sykepleie med vekt på digitale læringsformer) (PHS) - Utviklingskostnader. (105 studieplasser)

Et sykepleierstudium med stor vekt på digitale læringsformer vil ha flere fordeler. Det vil innebære stor grad av fleksibilitet for studentene, samtidig som det vil kunne bety gode muligheter for effektiv utnyttelse av fagpersonalet og infrastrukturen. Studietilbudet er ment å erstatte dagens tilbud om desentralisert, samlingsbasert sykepleierutdanning. Omtrent 105 studenter vil kunne tas opp. Disse vil tilbys praksisstudier i hele Nordland fylke. PHS ønsker å utvikle et slikt studietilbud, men vil være avhengig av styrket finansiering for å kunne møte utviklingskostnadene.

Bachelor i fysioterapi (nytt studium) (PHS) - 30 nye studieplasser fra 2009.

Profesjonshøgskolen vil kunne etablere et fagmiljø som kan drifte et slikt studium ved å bygge videre på det fagmiljø og de samarbeidspartnere man allerede har tilgang til. Rammeplanen for fysioterapistudiet inneholder 30 studiepoeng som er felles med sykepleierstudiet og andre helse-/sosialfaglige bachelorutdanninger, slik at på disse områdene finnes kompetansen allerede i fakultetet. Å utvikle en fullstendig studieplan for et treårig bachelorløp vil måtte kreve noe tid, men det vil være mulig å tilby de første modulene høsten 2009. Behovet for fysioterapeuter er stort.

Filmstudier (nye studier, i alt 60 studiepoeng, som et ledd i å utvikle et bachelorstudium) (PHS) - 10 nye studieplasser fra 2009.

Profesjonshøgskolen har inngått et samarbeid med Nordland kunst og filmfagskole. Samarbeidet har som ambisjon å styrke den kunst- og filmfaglige kompetansen i Nordland og å arbeide for å beholde den kompetansen som de uteksaminerte elevene representerer i Nordland. På lang sikt ønsker man å utvikle et bachelorstudium innen kunstfilmproduksjon. Første fase i arbeidet med å realisere en profesjonsutdanning i film på høgskolenivå er pilotprosjektet "Kortfilm i Kabelvåg", som foregår høsten 2008 og våren 2009. Pilotprosjektet, som er over 90 % eksternt finansiert, innebærer at det er opprettet studietilbud på til sammen 60 studiepoeng. Dersom pilotprosjektet vurderes som vellykket, og de økonomiske rammevilkårene er tilfredsstillende, vil dette studietilbudet kunne videreføres som ordinære studier. Studiene "Bachelor i film- og fjernsynsvitenskap" og "Årsstudium i film- og fjernsynsvitenskap" ved Høgskolen i Lillehammer har hatt gode søkertall de siste årene, noe som lover godt for rekrutteringen til filmstudier også ved HBO.

Praktisk pedagogisk utdanning (både yrkesfaglige og allmennfaglige studier) (PHS) - 30 nye studieplasser fra 2009.

PHS tilbyr disse utdanningene i dag og mener at det er søkergrunnlag til å utvide studenttallet med 30 dersom det økonomisk legges til rette for det.

Mat og helse 2 (30 studiepoeng) (PHS) - 20 nye studieplasser fra 2009.

Dette videreutdanningstilbudet for lærere står av budsjettmessige grunner ikke på programmet for 2009, men vil kunne tilbys dersom det økonomisk legges til rette for det.

Karriereveiledning (nytt studium, 30 studiepoeng) (PHS) - 25 nye studieplasser fra 2009.

Behovet for kompetanseheving på feltet karriereveiledning henger sammen med det offentliges ønske om å arbeide mer systematisk med karriereveiledning. Ved karriereveiledning søker man blant annet å skape økt bevissthet på muligheter og begrensninger for den enkelte, samt å motvirke "dropout" fra utdanning og arbeidsliv. Studiet i karriereveiledning er spesielt rettet mot karriereveiledning /framtidveiledning knyttet til NAVs – satsing på arbeid og psykisk helse. Studietilbudet er ferdig utviklet og kan tas inn i porteføljen fra høsten 2009.

Erfaringsbasert master i personalledelse (nytt studium, 90 studiepoeng) (FSV) – 20 nye studieplasser fra 2009.

Fakultet for samfunnsvitenskap har gjennom flere år drevet en utdanning i personalledelse og kompetanseutvikling på bachelornivå. Studiet har hatt god søkning og fått svært gode evalueringer. Rundt utdanningen er det bygget opp et sterkt fagmiljø innen organisasjon, nye former for styring og deltakelse, endring innenfor arbeids- og samfunnsliv samt metode. Det har fra flere hold vært etterlyst en master for å gi høyere kompetanse innen fagområdet. Vi planlegger derfor oppstart av en master på 90 studiepoeng fra høsten 2009, beregnet for studenter med minst to års relevant yrkespraksis.

Bachelor i sosialt arbeid (FSV) – 30 nye studieplasser fra 2009.

Fakultet for samfunnsvitenskap har et tungt fagmiljø innen sosialt arbeid bestående av tre professorer, tre førsteamanuensere, fire førstelektorer og tre høgskolelektorer. For å dekke behovet for nye sosialarbeidere har fakultetet gitt utdanningstilbud både i Bodø, på

Stokmarknes og i Mo i Rana i tillegg til våre faste studieplasser i Bodø. Flere av studentene i området rundt studiestedene på Stokmarknes og i Mo i Rana er tilsatt i ulike hjelpetjenester. Gjennom et desentralisert studietilbud får disse anledning til å kvalifisere seg.

NAV-reformen og utfordringer knyttet lavkonjunktur og økende arbeidsledighet tilsier at behovet for sosialarbeidere er økende. Fakultetet ønsker derfor å øke antall studieplasser innenfor denne masteren med 30 faste plasser øremerket desentrale tilbud. Disse bachelorstudiene går over 4 år.

Master i sosialt arbeid (FSV) – 10 nye studieplasser fra 2009.

Fakultet for samfunnsfag har etablert egen masterutdanning i sosialt arbeid. Studentene velger i løpet av studiet arbeid med voksne eller barn og unge som spesialisering. Behovet for kompetanseheving innen barnevern, NAV, rusomsorg og andre deler av det sosialfaglige arbeidsfelt tilsier at antall studieplasser her bør økes. Vi anslår behovet for 10 nye studieplasser, dvs. økning fra 20 til 30 studieplasser.

Internasjonal master i sosialt arbeid (FSV) – 20 nye studieplasser fra 2009.

Fakultetet har under utvikling en engelskspråklig master i sosialt arbeid. Denne er beregnet med oppstart fra høstsemesteret 2009 med 20 studieplasser. University of the Arctic har besluttet å markedsføre denne masteren som sitt mastertilbud. Studiet skal ha et komparativt perspektiv og gir grunnlag for å søke opptak i flere doktorgradprogram.

Multimedial netjournalistikk (FSV) – 20 nye studieplasser fra 2009.

Dette studiet har vært utprøvd med ett kull og er planlagt med oppstart som ordinært studium fra høsten 2009. Studiet er på 30 studiepoeng og totalt beregnes det 20 studieplasser. Studiet går over to semestre med halv progresjon, noe som gjør det mulig for personer i jobb å ta studiet. Det skal gi en innføring i netjournalistikk med særlig vekt på nettmediets muligheter. I studiet utnyttes en rekke av de mulighetene nettbasert læringsteknologi gir for kommunikasjon og læringsfellesskap. Studentenes geografiske plassering blir dermed av underordnet betydning.

3.5 Utdanning.

Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap. (KD)

3.5.1 Høyskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov. (KD)

3.5.1.1 Kvantitative styringsparametre. (KD)

3.5.1.1.1 Antall primærøkere per studie plass (jf. også virksomhetsmål 4.1). (KD)

Definisjon/beskrivelse:

Deler summen av primærøkere på opptaket via SO (NOM-opptaket) på antall studie plasser (for NOM-opptaket). Styringsparameter fastsatt av KD.

Resultatmål 2009:

1,5 primærøkere per studie plass i NOM- opptaket, og 2,8 økere per studie plass i lokalopptaket.

Kommentar:

I 2008 registrerte vi 1,15 primærøkere pr. studie plass i det nasjonalt samordna opptaket (NOM) og 2,13 økere pr. studie plass i lokalopptaket (LOK). Høgskolen har en utfordring i spesielt å få økt økning i NOM, noe som indikeres gjennom et relativt høyt ambisjonsnivå (1,5 primærøkere pr. studie plass) sammenlignet med antall økere i 2008 (1,15).

3.5.1.1.2 Studietilbud i samarbeid med andre institusjoner. (KD)

Definisjon/beskrivelse:

Styringsparameter fastsatt av KD.

Resultatmål 2009:

Rapportering for denne styringsparameteren vil første gang finne sted i Plandokument 09/10, det er derfor vanskelig å fastsette et konkret resultatmål for kommende periode.

Det forventes at disse opplysningene skal registreres i det studieadministrative systemet og rapporteres til DBH.

Kommentar:

HBO har, og vil fortsatt i fremtiden samarbeide med andre institusjoner om studietilbud. Deriblant sees det på muligheten for en Logopediutdanning i samarbeid med Universitetet i Tromsø.

3.5.1.2 Kritiske suksessfaktorer. (HBO)

3.5.1.2.1 Utviklingen i søkningen. (HBO)

Definisjon/Beskrivelse:

Relativ utvikling i søkningen til HBO, både i det nasjonale (NOM) og det lokale (LOK) opptaket.

Resultatmål 2009:

Økning på 5% i forhold til 2008.

Kommentar:

Høgskolens rekrutteringsevne de siste årene har ikke vært så god som ønskelig, selv om vi registrerte en fin økning i søkningen fra 2007 til 2008. Det er særlig i det nasjonalt samordna opptaket (NOM) at vi fortsatt har en utfordring i å øke søkertilfanget til høgskolen.

3.5.1.2.2 Frafall i opptaket. (HBO)

Definisjon/Beskrivelse:

Andel førsteprioritetssøkere som har fått tilbud og som ikke er studenter første semester. Styringsparameter fastsatt av HBO

Resultatmål 2009:

< 15 %

Kommentar:

Dette er en styringsparameter under utvikling, og vi har derfor valgt kun å se på Nasjonalt opptak (NOM). Registrert resultatmål for Høgskolen i Bodø i 2008 var mindre enn, < 25 %. Registrert frafall i NOM opptaket i 2008 var 17,8%.. Resultatmål for 2009 er satt til <15 %, noe vi mener skal være et realistisk mål - ut fra både de tiltakene som vi iverksetter i forbindelse med rekrutteringen, samt en forventning om større tilbøyelighet til faktisk å begynne og studere når arbeidsledigheten er på kraftig tur oppover.

Det er behov en betydelig tettere oppfølging av søkere fra registrert ja-svar på tilbud om studieplass til de er på plass som studenter.

3.5.1.3 Risiko-områder. (HBO)

3.5.1.3.1 R1: Akkreditert og godkjent etablert nye PhD-studier. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Høgskolens målsetting om å oppnå universitetsstatus i løpet av 2009 forutsetter etablering av minst 2 nye doktorgrader. Dette har direkte sammenheng med institusjonens evne og muligheter til å betjene landsdelens/regionens behov for FoU-innsats og kompetanse.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Risiko for at de to omsøkte doktorgradene ikke skal oppnå akkreditering og godkjenning ansees som liten. Denne vurderingen er basert på den prosessen høgskolen har hatt med NOKUT i løpet av 2008, og i begynnelsen av 2009. Pr. medio

februar 2009 har NOKUT til behandling både søknad om akkreditering av PhD i studier av profesjonspraksis og PhD i akvakultur.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Konsekvensen av et eventuelt avvik (dvs. at vi ikke får akkreditert og godkjent de to omsøkte doktorgradene i 2009) vil få svært alvorlige konsekvenser for høgskolen, og et eventuelt avvik vil ha vesentlig negativ innvirkning på høgskolens videre utvikling og måloppnåelse.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Det er ingen aksept/toleranse m.h.t. dette risiko-området. Aktivitet må iverksettes umiddelbart, dersom det mot formodning skulle vise seg at vi ikke får positivt akkrediteringsvedtak på den ene eller begge de omsøkte PhD- studiene i 2009.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

- Aktiv og konstruktiv dialog med NOKUT i forbindelse med slutføringen av arbeidet med å få akkreditert Ph.D. i profesjonspraksis og Ph.D. i akvakultur.
(Kontrollaktivitet)

- Fortsette arbeidet med å utvikle og rekruttere høy faglig kompetanse innenfor doktorgradsområdene ved HBO. (Tiltak)

OPPSUMMERING:

RISIKO (R1): Negativ konklusjon på søknad om akkreditering og/eller godkjenning av PhD i studier av profesjonspraksis samt PhD i akvakultur.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
	X			

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
				X

3.5.1.3.2 R2: Studietilbudets attraktivitet og relevans. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Dette risiko-området er definert som nytt i 2009, i forhold til tidligere. Våre studietilbudets attraktivitet (søkertilfang) og relevansen i forhold til arbeids- og næringslivets behov, er avgjørende viktig som grunnlag for høgskolens eksistens og videre utvikling.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Høgskolen har definert "Utviklingen i søkningen" samt "Frafall i opptaket" som kritiske suksessfaktorer. Risiko for en negativ utvikling på disse områdene ansees som moderat. Høgskolen har de siste 2-3 årene hatt stor fokus på å arbeide for å øke

søkningen samt å redusere frafallet i opptaket. Dette har gitt positive resultater - bl.a. dokumentert ved at HBO var den institusjonen på landsbasis som hadde størst økning i antall studenter fra 2007 til 2008 (over 21%).

Når det gjelder studietilbudets relevans, så har høgskolen hittil ikke gjennomført gjennomgående systematiske analyser og målinger - som kan gi gode indikatorer her. Dette vil bli utviklet i 2009, slik at det på sikt også kan gis vurderinger innenfor denne delen av risiko-området.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Dårlig/negativ utvikling i søkningen, samt i antall registrerte studenter, vil ha alvorlig konsekvens for HBO, og en positiv utvikling vil ha vesentlig betydning for virksomhetens måloppnåelse. Tilsvarende vil et relevant og aktuelt studietilbud, sett i forhold til arbeids- og næringslivets behov, være av vesentlig betydning for høgskolens måloppnåelse. Avvik (dårlig utvikling i relevans) vil opplagt kunne få store negative konsekvenser for HBO, bl.a. gjennom redusert søkning (alvorlig konsekvens).

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Høgskolen må ha svært liten aksept og toleranse m.h.t. risiko innenfor dette området, og aktiviteter må iverksettes umiddelbart dersom vi ser en negativ utvikling (avvik).

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

- Vedlikeholde og videreutvikle analyser og prognoser, som kan gi fornuftige indikatorer på utviklingen innenfor risiko- området. (Kontrollaktivitet)
- Gjennomføre en kandidatundersøkelse for hele høgskolen, blant kandidater på master- og bachelornivå fra de siste 10 årene. (Kontrollaktivitet)
- Utarbeide og iverksette rekrutteringstiltak, som skal sikre god rekruttering helt fram til studiestart høsten 2009. (Tiltak)
- Utvikle nye studietilbud. (Tiltak)

OPPSUMMERING:

RISIKO (R2): Dårlig søkning til våre studietilbud, samt lite relevant tilbud i forhold til arbeids- og næringslivets behov.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
				X

3.5.2 Høyskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning. (KD)

3.5.2.1 Kvantitative styringsparametre. (KD)

3.5.2.1.1 Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år. (KD)

Definisjon/Beskrivelse:

Styringsparameter fastsatt av KD.

Resultatmål 2009:

45 nye studiepoeng per egenfinansiert student.

Kommentar:

Registrert resultatmål for 2008 var 45 nye studiepoeng pr. egenfinansiert student. Primær årsak til nedgang i produksjon pr. student, ligger i opptaket på en rekke mindre studieprogram i lokalopptaket, samt en at del studieprogram først vil få registrert produksjon i kommende semestre.

HBO opprettholder styringsparameter til 45 også i 2009. Måloppnåelse må sees i lys av andre styringsparametre; Søkningen til NOM, begrense frafall i opptaket, og øke gjennomstrømning.

3.5.2.1.2 Studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1.) (KD)

Definisjon/Beskrivelse:

Styringsparameter fastsatt av KD

Resultatmål 2009:

17

Kommentar:

Resultatmålingene for denne styringsparameteren har ligget relativt stabilt rundt resultatmålet i perioden 2005 – 2008. Dette er for øvrig på nivå med gjennomsnittet for andre statlige høyskoler i tilsvarende periode.

3.5.2.2 Kritiske suksessfaktorer. (HBO)

3.5.2.2.1 Frafall blant studentene. (HBO)

Definisjon/Beskrivelse:

Frafall fra studier er differansen mellom antallet aktive på studieprogrammet i semester n1 og n2, uttrykt som andel av antall aktive i semester n1. Det skal korrigeres for studenter i permisjon og ferdige kandidater. Styringsparameter fastsatt av HBO.

Resultatmål 2009:

Mindre enn 1,5 % , toleranseområdet: 1,5 % - 2,5 %. Kontrollgrense: Mer enn 2,5%.

Kommentar:

Denne egendefinerte kritiske suksessfaktoren har det ikke vært kapasitet til å få endelig på plass i løpet av 2008. Vi mener imidlertid at dette er et så viktig forhold, som høgskolen må ha god oversikt over, at parameteren vil bli prioritert videreutviklet i 2009. Vi gjør analyser på kull/studienivå, men har ennå ikke fått på plass en tilfredsstillende oversikt på institusjonsnivå.

3.5.2.2.2 Gjennomstrømning. (HBO)**Definisjon/Beskrivelse:**

Studiepoengproduksjon i forhold til den produksjonen som studenten har planlagt i henhold til den individuelle utdanningsplanen.

Resultatmål 2009:

80 %

Kommentar:

Studentenes forhold til individuell utdanningsplan har vært i fokus 2008. Dette arbeidet vil fortsette inn i 2009, som bør resultere i resultatmåloppnåelse for 2009.

Gjennomgang/revisjon av rutiner for registrering og oppfølging av studentens individuelle løp er satt i fokus, samt i større grad å åpne for at studenten selv kan definere sin individuelle plan (nettbasert), gitt kriterier definert i standard plan.

3.5.2.2.3 Studiepoengproduksjon. (HBO)**Definisjon/Beskrivelse:**

Antall egenfinansierte studiepoeng/ekvivalenter

Resultatmål 2009:

175000 studiepoeng.

Kommentar:

Resultatmål for 2008 var satt til 175 000. Årsaken til at resultatmålet ble satt så høyt, sammenlignet med 2007, hadde sin årsak i grundige interne tiltaksplaner som skulle resultere i en betydelig høyere produksjon i 2008, enn 2007. Selv med et negativt avvik på 3946 studiepoeng (65 "ekvivalenter") i forhold til målsettingen, har HBO langt på vei klart å gjenskape en studiepoengproduksjon tilsvarende 2005-nivå, og dermed snudd en negativ utvikling de siste 2-3 årene. Vi opprettholder dermed resultatmål på 175 000 studiepoeng for 2009.

3.5.2.3 Risiko-områder. (HBO)**3.5.2.3.1 R3: Studiekvaliteten generelt ved institusjonen inklusive studiemiljøet. (HBO)****Beskrivelse av risiko-område:**

Studiekvalitetsbegrepet spenner vidt, og inndeles normalt i følgende kvalitetsområder: Inntakskvalitet (rekruttering, opptak og studentregistrering), programkvalitet (studieprogrammene/faglig kvalitet), rammekvalitet (infrastruktur, velferd og

studentsosiale forhold) samt resultat kvalitet (bl.a. nivå og relevans på våre kandidater, sett i forhold til arbeids- og næringslivets behov).

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Høgskolen gjennomfører en rekke prosesser, undersøkelser og analyser som hver i sær gir indikasjoner omkring utviklingen av studiekvaliteten totalt sett ved institusjonen. Dette gjelder f.eks. rekrutteringsundersøkelser, emneundersøkelser/midtvisevalueringer, avviksmeldinger, brukerundersøkelser, internrevisjoner, arbeidet i studiekvalitetsutvalget og i læringsmiljøutvalget, studentdeltakelse i en rekke interne fora og prosjekter m.m.

Generelt sett mener vi at studiekvaliteten ved HBO er meget god - noe tilbakemeldinger fra studentene bekrefter. Risikoen vurderes som liten for at studiekvalitetsnivået ved institusjonen skal reduseres, eller gå over fra å være meget god til å bli dårlig. Den oppmerksomhet, og den innsatsen som legges ned i institusjonen innenfor dette området, tilsier at vi bør kunne opprettholde en generelt sett god studiekvalitet ved institusjonen. Selv om vi har et rimelig godt nivå i denne sammenhengen, kan vi selvsagt alltid bli bedre på de fleste områdene som dreier seg om studiekvalitet. Dette er det stor bevissthet rundt i institusjonen.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

En negativ utvikling innenfor kvalitetsområdene (se ovenfor) vil kunne få store negative konsekvenser for høgskolen. Dette dreier seg først og fremst om kvaliteten på det vi gjør i alle henseende, samt det omdømme (og dermed den rekrutteringsevnen) vi har. Kvaliteten/omdømmet omkring studiekvaliteten ved institusjonen (i videste forstand) vil ha vesentlig betydning for høgskolens måloppnåelse.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Det bør ikke aksepteres eller tolereres negativ utvikling innenfor våre kvalitetsområder, og aktiviteter må iverksettes umiddelbart dersom det avdekkes forhold som bidrar til en negativ utvikling av studiekvaliteten ved institusjonen.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

- Fortsatt gjennomføre prosesser, undersøkelser og analyser - som gir indikasjon på studiekvalitetsnivået i institusjonen. (Kontrollaktivitet)
- Sørge for å videreføre og videreutvikle en god og formålstjenlig aktivitet i både studiekvalitetsutvalget sentralt, i studiekvalitetsutvalgene ved fakultetene, samt i læringsmiljøutvalget. (Tiltak)
- God oppfølging av de enkelte kvalitetsområdene, bl.a. med utgangspunkt i kvalitetssikringssystemet ved HBO. (Tiltak)
- Sørge for en tettere oppfølging og kontakt med studentene, spesielt i forhold til den individuelle utdanningsplanen. (Tiltak)

OPPSUMMERING:

RISIKO (R3): Dårlig/negativ utvikling i studiekvaliteten ved institusjonen.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
	X			

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
				X

3.5.2.3.2 R4: Utviklingen i studiepoengproduksjonen. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Studiepoengproduksjonen ved HBO gikk betydelig ned fra 2006 til 2007, men tok seg kraftig opp igjen i 2008. Den faktiske egenfinansierte studiepoengproduksjonen i 2008 (omlag 2860 "ekvivalenter") representerer et av de høyeste produksjonstallene i høgskolens historie - hvor det kun i 2005 ble registrert et høyere tall (2886). Det resultatet vi kan registrere for 2008 har sin årsak i en formidabel innsats i institusjonen, både m.h.t. utviklingen av nye, attraktive studietilbud og rekrutteringen til våre studietilbud totalt sett, samt oppfølgingen av og fokus på studiekvaliteten i institusjonen. Denne innsatsen hadde sitt utgangspunkt i en detaljert handlingsplan for å "Gjenskape handlingsrommet", som ble utarbeidet høsten/vinteren 2007.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Høgskolen har fortsatt stor fokus på å sikre en positiv utvikling i studiepoengproduksjonen, også fra 2008 til 2009. Sannsynlighet for avvik vurderes som moderat. Vi registrerer et svært godt resultat i 2008. Høgskolen har en utfordring i å sikre en tilsvarende eller bedre produksjon i 2009, men dette ansees som både mulig og realistisk (jfr. tiltak nedenfor).

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Et avvik i utviklingen av studiepoeng (reduksjon fra 2008 til 2009) vil kunne få store konsekvenser for høgskolen gjennom redusert bevilgning i 2011. Et negativt avvik i 2009, sammenlignet med 2008, kan få vesentlig negativ innvirkning på høgskolens muligheter til å nå de målene som er satt (f.eks. manglende finansielt grunnlag for videre utvikling).

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Det bør ikke aksepteres/tolereres en negativ utvikling i studiepoengproduksjon. Kontrollaktiviteter og tiltak må fortløpende ivaretas, for å redusere risiko innenfor dette området.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

- Ivareta/produsere jevnlige analyser og prognoser m.h.t. utviklingen i studiepoengproduksjonen. (Kontrollaktivitet)
- Utarbeide/revidere konkrete tiltak pr. fakultet, som skal sikre god studiepoengproduksjon samt gjennomstrømning av studenter. Jfr. "Gjenskape handlingsrommet" fra høsten/vinteren 2007. (Tiltak)
- Søke departementet om nye studieplasser lagt til HBO fra høsten 2009. (Tiltak).

OPPSUMMERING:

RISIKO (R4): Reduksjon i studiepoengproduksjonen ved HBO, fra 2008 til 2009.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.5.3 Høyskolene skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet. (KD)

3.5.3.1 Kvantitative styringsparametre. (KD)

3.5.3.1.1 Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende). (KD)

Definisjon/Beskrivelse:

Antall studenter ved HBO som tar deler av sin utdanning i utlandet, samt utenlandske studenter registrert innfor samarbeidsavtaler med utenlandske institusjoner.

Resultatmål 2009:

150

Kommentar:

I 2008 registrerte HBO totalt 144 studenter ut/inn (h.h.v. 73 og 71). Det vil i 2009 bli satt inn ekstra innsats for å forsøke å øke antallet utvekslingsstudenter opp mot målet som er fastsatt. Jfr. den risikovurderingen som er foretatt innenfor dette området.

3.5.3.1.2 Antall fremmedspråklige utdanningstilbud. (KD)

Definisjon/Beskrivelse:

Kvantitativ styringsparameter fastsatt av KD.

Resultatmål 2009:

1400 studiepoeng.

Kommentar:

I 2008 hadde HBO fremmedspråklige tilbud tilsvarende 1388 studiepoeng. Vi har hatt en relativt god utvikling innenfor denne styringsparameteren, og mener det er realistisk å nå målet for 2009.

3.5.3.1.3 Studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (Joint Degree) (KD)**Definisjon/Beskrivelse:**

Styringsparameter fastsatt av KD.

Resultatmål 2009:

2 nye "joint degree i løpet av 2009.

Kommentar:

HBO har i dag følgende Joint Degree's):

- Master of Science in Energy Management
- Master of Science in Sustainable Management
- Bachelor of circumpolar studies.

Vi arbeider kontinuerlig med å vurdere nye Joint Degree's, men har p.t. ikke konkrete planer for å etablere nye i 2009.

3.5.3.2 Kritiske suksessfaktorer. (HBO)**3.5.3.2.1 Andel studenter rekruttert utenfor Norge. (HBO)****Definisjon/Beskrivelse:**

Andelen av studentene ved HBO som er rekruttert utenfor Norge. Kritisksuksessfaktor fastsatt av HBO.

Resultatmål 2009:

Mer enn 10 %

Kommentar:

Definert resultatmål for 2008 var 9 % av studenter i Bodø. Vi registrerte 281 studenter rekruttert utenfor Norge i 2008, noe som faktisk representerer 8% av antall studenter i Bodø (hovedcampus) - ca. 3500. Et mål på minst 10% innebærer 350 studenter rekruttert utenfor Norge. Dette målet bør kunne nås i 2009 - gjennom å sette i gang tiltak som skal øke den internasjonale andelen, f.eks. ved å tilby flere studieprogram som er attraktive for internasjonale søkere (f.eks. Internasjonal bachelor i biologi og bachelor i "High North Perspectives").

3.5.3.2.2 Andel norske studenter ved HBO som tar deler av sin utdanning i utlandet. (HBO)**Definisjon/Beskrivelse:**

Andelen norske studenter ved HBO som tar deler av sin utdanning i utlandet.

Resultatmål 2009:

5%

Kommentar:

5% av totalt antall studenter ved HBO utgjør ca. 250 personer. I 2008 registrerte vi 160, noe som utgjør ca. 3,2%. Vi opprettholder et mål på 5%, og mener at vi på sikt skal kunne nå dette målet.

3.5.3.3 Risiko-områder. (HBO)**3.5.3.3.1 R5: Fremmedspråklige tilbud. (HBO)****Beskrivelse av risiko-område:**

Skal HBO nå sine målsettinger om antall/andel utenlandske studenter, er omfang og relevans på fremmedspråklige tilbud (engelsk) kritisk viktig.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

HBO har en målsetting for 2009 om å gi totalt 1400 studiepoeng fremmedspråklige tilbud. I 2008 registrerer vi tilsvarende 1388 studiepoeng. Risiko for ikke å oppnå målsettingen vurderes som moderat.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Konsekvens og vesentlighet vurderes som moderat.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Høgskolen bør ha liten aksept/toleranse m.h.t. risiko. Tiltak bør iverksettes, spesielt gjennom Internasjonalt Utvalg, dersom vi ser en uønsket utvikling.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Vi har etablert 2 joint master degrees, Energi og Sustainability. Vi venter på den nye stortingsmeldingen om internasjonalisering, men trenden er opprettelser av fellesgrader. Master of Comparative Social Work In the Arctic og European Master in Social Work er kommet til via FSV. FBA tilbyr nå en bachelor, og en master på engelsk.

Vi har etablert semesterpakker på engelsk, Bachelor og masternivå. Spesielt designet for studenter som ønsker å komme hit på et semester eller to.

PHS har en pakke, FBA har tre, HHB har en og FSV har to. Vi har sett at det har vært svært heldig for rekrutteringen.

To nye Bachelor på engelsk; en innenfor Biologi og en tverrfaglig innenfor High North perspectives.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R5): Lite relevant og/eller få fremmedspråklige tilbud.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		X		

3.5.3.3.2 R6: Relevante og aktive samarbeidsavtaler med utenlandske institusjoner. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Det er viktig for HBO å ha relevante og aktive samarbeidsavtaler med utenlandske institusjoner, både for å underbygge målsettingen om at 10% av studentene ved HBO skal få et studieopphold i utlandet, samt tilsvarende målsetting om utenlandske studenter ved HBO.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

I 2008 registrerte vi 73 utreisende og 71 innreisende studenter (opphold på minimum 3 mnd.). Totalt registrerte vi 281 utenlandske studenter ved institusjonen. Dette representerer omlag 8% av studentmassen på hovedcampus i Bodø (ca. 3500 studenter). Med en uttalt målsetting om 10% inn/ut, er det ennå en "vei å gå" for å oppnå målsettingen, spesielt når det gjelder utreisende studenter. Risiko for avvik i 2009 vurderes som moderat.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Konsekvens: Liten. Vesentlighet: Moderat.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Høgskolen bør ha relativt liten aksept/toleranse for avvik, og må over tid jobbe for å sette inn tiltak som skal resultere i måloppnåelse.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Internasjonalt Kontor har ryddet i avtaleporteføljen og innført en mer kontrollert inngåelse av avtaler, i og med at alle skal være faglig forankret. Utviklingen har vært å utvide samarbeidet; altså med flere fakulteter innenfor hver avtale, og knytte avtaleinngåelser til strategiske områder, på nasjonalt og institusjonelt nivå. Utfordringen er så å motivere til student og ansattmobilitet innenfor avtaler. I og med at Internasjonalt Kontor slås sammen med forskningsadministrasjonen, så vil arbeidet med partnerporteføljen være å jobbe med forskningsaspektet i sterkere grad, og forsterke mobiliteten.

Vi har stagnert når det gjelder UT-studenter, særlig med de som ikke er tatt opp til joint degrees der en obligatorisk utreisekomponent er inkludert. Vi ser at studenters preferanser skifter til stadighet, og at de er mer strategisk i sitt valg av reisemål. Vi må sørge for å ha attraktive partnere innenfor alle fagområder. Studenter velger studiested i sterkere grad enn før, etter utvekslingsmuligheter og annet helhetlig tilbud ved institusjonen.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R6): Få relevante og aktive samarbeidsavtaler om studentutveksling.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		X		

3.5.4 Kvalitative styringsparametre. (KD)

Styringsparametre fastsatt av KD i "Tildelingsbrevet" for 2009 (av 18.12.08).

3.5.4.1 Redegjøre for institusjonens strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil, herunder vise avveiningene som gjøres når det gjelder bredde versus dybde, hensynet til små og utsatte fag, relevans etc. (KD)

Et avgjørende element i høgskolen i Bodøs strategi for utvikling av fagporteføljen i 2009 er å få NOKUT- godkjenning på PhD- ene i Akvakultur og i Studier av profesjonspraksis, slik at grunnlaget er lagt for å fremme en søknad om universitetsstatus i løpet av året. Høgskolen arbeider videre med å styrke kvaliteten innenfor den eksisterende fagprofilen. I tilknytning til universitetsstrategien er det besluttet å innføre Ex.Phil. som del av bachelorutdanningene ved høgskolen fra og med studieåret 2009-2010. Noen av profesjonsutdanningene, så som sykepleie, vil få noe lenger tid til å implementere dette.

I 2009 tar ellers høgskolen sikte på å tilby en ny mastergrad i Personalledelse (Human Resource Management). Videre vil høgskolen tilby to engelskspråklige bachelorgrader, en i biologi og en tverrfaglig grad innenfor "High North Perspectives". Disse studietilbudene baserer seg på allerede eksisterende emner innenfor høgskolens totale fagportefølje, og vil kunne bidra til å styrke rekrutteringen av utenlandske studenter.

Høgskolen satser også på å tilby en 4-årig faglærerutdanning i naturfag, der Fakultet for biovitenskap og akvakultur, Handelshøgskolen i Bodø og Profesjonshøgskolen vil samarbeide. Høgskolen foretar videre en gjennomgang av lærerutdanningen ved høgskolen med henblikk på å utvikle et mer attraktivt studieopplegg med større innslag av spesialisering (skolenivå, faglig innretning) i tråd med signalene i den nye stortingsmeldingen om lærerutdanning.

Den vedtatte strategien for studiestedene i Mo i Rana og Stokmarknes vil bli fulgt opp gjennom at det desentraliserte studietilbudet videreutvikles i lys av lokale behov. Videre vil

høgskolen intensivere bruken av teknologi for å øke studietilbudenes tilgjengelighet for studenter som ikke kan eller vil studere på campus.

Høgskolen vil i 2009 for alvor sette i gang arbeidet med å gå igjennom egne studieplaner og emnebeskrivelser med utgangspunkt i det nye kvalifikasjonsrammeverket for utdanning. En slik gjennomgang med fokus på læringsutbytte vil være en gylden mulighet til å vurdere fagporteføljens relevans og innretning og styrke kommunikasjonen mellom høgskolen og samfunnet om hvilke kompetansebehov høgskolen kan eller bør dekke.

3.5.4.2 Vurdere kvalitetssikringssystemene, herunder hvordan systemene blir forankret i fagmiljøene, samt redegjøre for hvordan systemene skal utvikles videre. (KD)

Kvalitetssikringssystemet ved HBO er ”utprøvd” i om lag 5 år, og vi har i dag et godt grunnlag for å gjennomgå og vurdere videreutviklingen av systemet, basert på den erfaringen vi har så langt.

Kvalitetssikringssystemet ved HBO er et relativt omfattende og ambisiøst system. Den grunnleggende erfaringen vi har høstet så langt tilsier at systemet bør forenkles og tilpasses noe bedre til den ”virkeligheten” vi opplever i institusjonen. Dette innebærer å tilpasse systemet bedre til primæraktiviteten, slik at systemet blir et bedre integrert system i den naturlige aktiviteten i institusjonen. Dette er viktig for også å sikre en god forankring av systemet både i ledelsen, fagmiljøet, administrasjonen og blant studentene. Dette er nok en ”konstant” utfordring i forhold til et slikt system, som vi alltid må ha fokus på.

De mest sentrale ”hovedkomponentene” i kvalitetssikringssystemet ved HBO er:

- **Evalueringer.** Emneevalueringer, brukerundersøkelser, program- og systemevalueringer etc. Emneevalueringene har hittil hatt relativt dårlig respons, og det ble derfor (i 2008) iverksatt et arbeid som skulle forenkle og forbedre både metode og (teknisk) gjennomføring. Dette er et arbeid som har resultert i endringer i måten emneevalueringene gjennomføres på (utprøvd første gang i november/desember 2008), og vil fortsatt bli uttestet og videreutviklet i 2009. Målet er en betraktelig økning i antall responserter. Hittil har vi registrert mindre enn 20% svar på emneevalueringene.
- **Nøkkelindikatorer/Analyser/Rapporter.** Systematisk framstilling av viktige utviklingstrekk i institusjonen, gjennom analyser/rapporter og nøkkelindikatorer (KPI'er). Dette området har gjennom flere år hatt stor fokus i institusjonen, noe som vi kan påvise har gitt gode resultater m.h.t. strategiske prioriteringer og ressurstildelingen til institusjonen (bl.a. studiepoengproduksjonen - "Gjenskape handlingsrommet"). Området vil bli videre utviklet i 2009, og nye områder - både i- og utenfor institusjonen, vil bli inkludert og videreutviklet m.h.t. analyser og prognoser.
- **Kvalitetshåndboka.** Beskrivelse av kritiske prosesser i institusjonen. Dette er et område innenfor kvalitetssikringssystemet ved HBO som krever stor oppmerksomhet i 2009. Vi må sikre både et bedre system (web-basert) samt bedre rutiner og ansvarsfordeling, når det gjelder oppdatering og vedlikehold av dette systemet. Målet må være å oppnå godt tilgjengelig og oppdaterte beskrivelser av høgskolens kritiske prosesser, slik at disse kan legges til grunn - både faglig og administrativt - i det daglige arbeidet i institusjonen. Vi har i dag ca. 70 prosesser beskrevet i dette systemet, men disse må oppdateres og tilgjengeligheten (brukervennligheten) overfor brukerne må forbedres i 2009.
- **Avvikssystemet.** Tilbakemeldinger fra studenter og ansatte om sviktende kvalitet. Vi har jevnlig, men relativt få avviksmeldinger fra studenter og ansatte. I løpet av de siste tre-fire

årene er antallet avviksmeldinger redusert fra nærmere 200 pr. år (på det meste) til i underkant av 50 avviksmeldinger i 2008. Avviksmeldingene følges tett opp overfor ansvarlige i institusjonen, og behandles/vurderes i høgskolens læringsmiljøutvalg.

- **Revisjoner.** Gjennomgang av praksis i institusjonen vurder opp mot fastsatte prosedyrer. I 2008 ble timeplanprosessen revidert. I 2009 vil det gjennomføres internrevisjon av minst 2 kritiske prosesser i institusjonen.
- **Kvalitetsrapporten.** Årlig rapport til styret om kvalitetsarbeidet i institusjonen. Høgskolen gikk i 2008 over fra å rapportere pr. studieår til å rapportere pr. kalenderår. Styret for HBO har, slik forskriftsverket foreskriver, fått seg forelagt "Kvalitetsrapporten" årlig. Kvalitetsrapporten for 2008 (inklusive høstsemesteret 2007, som følger av overgangen fra studieår til kalenderårsrapportering), vil bli forelagt styret for HBO i møte den 25. februar 2009. Den omleggingen som har skjedd gir oss muligheter til å se "Rapport og planer" og "Kvalitetsrapporten" bedre i sammenheng, i og med at disse to dokumentene legges fram for styret i samme møte, og er på mange måter overlappende m.h.t. hensikt og innhold.

Et godkjent, formålstjenlig og "levende" kvalitetssikringssystem er svært viktig for HBO. Vi må ha et godkjent system for å kunne opprettholde status som høgskole – og ikke minst etter hvert universitet. Vi får forhåpentligvis en komité på besøk i løpet av 2009 som skal vurdere om vi er skikket til å få universitetsstatus, basert på en helhetlig vurdering av høgskolens forutsetninger. Da vil kvalitetssikringssystemet være et av de viktigste områdene som vi må være sikker på at vi ivaretar på en god måte i institusjonen.

Kvalitetssikringssystemets forankring i fagmiljøene vil også i 2009 bli ivaretatt gjennom det sentrale og de lokale studiekvalitetsutvalgene, samt i Læringsmiljøutvalget. Her deltar faglig ansvarlige (dekaner/prodekaner) i institusjonen, sammen med representanter fra studentene, administrasjonen og Studentsamskipnaden i Bodø. Styret for HBO har også et forhold til kvalitetsarbeidet, bl.a. gjennom behandlingen av kvalitetsrapporten samt orienteringssak om internrevisjoner.

Kvalitetssikringssystemet ved HBO er under revisjon, og vil resultere i et revidert system i løpet av vårsemesteret 2009. Videreutviklingen (revisjonen) av kvalitetssikringssystemet er både basert på de erfaringene vi har med systemet siden vi fikk det godkjent våren 2005, samt revidert kriteriesettet fra NOKUT. Dette arbeidet vil også ha fokus på bedre informasjon om og forankring av kvalitetssikringsarbeidet, både blant ansatte og studenter.

Studiekvalitetsutvalget ved HBO vil ha et nært og ansvarlig forhold både til revideringen av eksisterende system, samt "videreforedlingen" av systemet i forhold til fagmiljøene. Vi regner med at et nytt/revidert kvalitetssikringssystem skal kunne legges frem for behandling i høgskolens styre i juni 2009.

3.5.4.3 Redegjøre for hvordan kvalitetssikringssystemene blir brukt strategisk i arbeidet med å øke kvaliteten i utdanningen, samt hvordan NOKUTs avsluttede evalueringer, revideringer og akkrediteringer blir fulgt opp. (KD)

Kvalitetssikringssystemet ved HBO vil i 2009 påvirke det strategiske arbeidet med å øke kvaliteten i utdanningene på flere måter:

- **Emne-evalueringene og midtveisevalueringer** vil bli gjennomført, som grunnlag for videreutviklingen av fagtilbudet.

- **Avviksmeldinger** vil bli ivaretatt på en konstruktiv måte, som forventes å få positiv påvirkning i forhold til utdanningskvaliteten.
- **Analyser og prognoser** innenfor flere viktige områder (f.eks. studiepoengproduksjon, gjennomstrømming, frafall, rekrutteringsevne m.v.) vil aktivt bli brukt i vurderingen av utviklingen innenfor de enkelte studiene - med sikte på nødvendig innsats og tiltak som skal imøtekomme utfordringer som avdekkes (f.eks. lav studiepoengproduksjon, stort frafall, dårlig rekrutteringsevne etc.). Den handlingsplanen som ble utarbeidet høsten 2007 ("Gjenskepe handlingsrommet") vil bli revidert og videreført i 2009, med sikte på en positiv effekt på kvaliteten i utdanningene, og dermed strategisk betydning for videreutviklingen av studietilbudet og kvaliteten i utdanningene ved institusjonen.
- **Revisjon av kritiske prosesser** i institusjonen vil bli gjennomført i 2009, noe som kan bidra til endret og forbedret praksis i ordninger omkring opplegg og gjennomføringen av studier.
- "**Kvalitetshåndboka**" (beskrivelser av kritiske prosesser ved HBO) vil bli "revitalisert" i 2009 - hvor det legges opp til å forbedre selve (web)systemet, samt en grundig gjennomgang av - og kontinuerlig vedlikehold av beskrivelser av de kritiske prosessene i institusjonen.
- **Kvalitetsrapporten** for 2008 legges fram for styret for HBO i møte den 25. februar 2009, og vil eventuelt danne grunnlag for vedtak/merknader fra styret m.h.t. den videre kvalitetsutviklingen i institusjonen.

Ut fra det høgskolen pr. februar 2009 har oversikt over, så vil vi bli "berørt" av 2 evalueringer i sektoren i løpet av 2009. Dette gjelder evalueringen i regi av Norges Forskningsråd innenfor sosiologi, samt evalueringen av førskolelærerutdanningen i regi av KD/NOKUT. Høgskolen i Bodø vil ta et aktivt og konstruktivt forhold til disse evalueringene, som grunnlag for videre faglig kvalitetsutvikling.

Høgskolen fikk i 2008 reakkreditert sykepleierutdanningene i Bodø og i Mo i Rana. Resultatet av disse reakkreditteringene (anbefalingene fra den sakkyndige komiteen) følges opp i høgskolen, og legges til grunn for den videre planleggingen og utviklingen av sykepleierstudiet.

Når det gjelder den nasjonale evalueringen som er foretatt av allmennlærerutdanningen, som nå nylig har resultert i en Stortingsmelding (februar 2009), så følger høgskolen opp de konkrete anbefalingene og vedtakene i denne sammenhengen, samt de tilrådingene som framgår av selve evalueringen.

For øvrig regner HBO med å bli reakkreditert m.h.t. kvalitetssikringssystemet i løpet av 2009 eller 2010 (eksisterende kvalitetssikringssystem ble akkreditert i 2005). Vi er kjent med at NOKUT har startet "2. runde", og da med de institusjonene som først fikk akkreditert kvalitetssikringssystem i "1. runde" (2004). I denne sammenhengen kan det nevnes at HBO i løpet av vårsemesteret 2009 vil ha gjennomført en revurdering av vårt eksisterende kvalitetssikringssystem, bl.a. basert på det nye kriteriesettet fra NOKUT. Vi ser positivt på at fokus nå ser ut til å skifte fra et systemmessig/teknisk fokus, til et kvalitetsfremmende og kvalitetshevende fokus.

Som nevnt andre steder i dette dokumentet, så ser Høgskolen i Bodø fram til å få akkreditert (og godkjent etablert) de to doktorgradene, som vi nå i begynnelsen av 2009 har inne til behandling i NOKUT (PhD) i studier av profesjonspraksis samt PhD i akvakultur. Når disse to akkreditteringene er "på plass" omkring mars/april/mai 2009, vil HBO søke Kunnskapsdepartementet om å få disse doktorgradene etablert. Dette innebærer i så fall at vi

kan ta opp de første PhD-studentene fra høsten 2009, noe som vil være viktig for å kunne videreføre den bevisste satsningen som har skjedd over mange år omkring utviklingen av høgskolens fagprofil.

Den viktigste "akkrediteringssaken" for HBO i 2009, vil opplagt være søknaden om akkreditering som universitet - med påfølgende behandling i Regjeringen/Statsråd om etableringen av Universitetet i Nordland. Basert på forventet resultat av søknadene om akkreditering av de to doktorgradene, som er nevnt ovenfor, er vi forberedt på å sende søknad om akkreditering som universitet i løpet av våren/sommeren 2009. Forhåpentligvis vil en slik søknad kunne være avklart gjennom NOKUT i løpet av høstsemesteret 2009, slik at etableringen av Universitetet i Nordland kan skje fra tidlig i 2010.

3.5.4.4 Redegjøre for strategi for arbeidet med internasjonalisering, og vise hvordan dette bidrar til utviklingen av den faglige virksomheten. (KD)

Som nevnt i rapportdelen har den internasjonale orienteringen ved Høgskolen i Bodø særlig fokus på samarbeid med Russland og nordområdesamarbeid, samt økt satsing på deltakelse i EU-programmer. Handlingsplan for internasjonal strategi 2009- 2012 ble vedtatt i Internasjonalt utvalg og godkjent av styret i desember 2008.

Fakulteter/studenter og internasjonalt kontor skal i begynnelsen av hvert budsjettår levere en handlingsplan til Internasjonalt utvalg for aktiviteter i inneværende år. Handlingsplanen skal vise fakultetenes og studenters prioriteringer og aktiviteter innenfor internasjonalisering. Internasjonalt kontor bistår med implementeringen. Det vil være anledning til å søke om midler fra Internasjonalt utvalg når det gjelder tiltak innenfor den årlige handlingsplanen.

En rapport skal leveres utvalget i november hvert år, og årets aktiviteter evalueres mot slutten av hvert budsjettår. En handlingsplan for strategien 2009-2012 skal leveres til utvalget i mars 2009. Denne vil også bli evaluert på årlig basis.

Fakultetenes egne prioriteringer og handlingsplaner skal samsvare med nasjonale strategier for internasjonalisering, høgskolens strategi og fakultetenes egen strategi. Selv om mobilitet er viktig og en åpenbar målbar enhet for internasjonalisering, er synliggjøring av all faglig utvikling og aktivitet en viktig del av handlingsplanen. Nasjonalt har vi ennå til gode å bestemme hvordan vi skal måle internasjonaliseringen på best mulig måte, med det rapporteringsverktøyet institusjonene har til rådighet. Desto viktigere er det å kunne vise til handlingsplaner. For å få en god faglig forankring, består representantene i Internasjonalt utvalg av dekaner eller representanter for dekaner (prodekan/internasjonal ansvarlig for fakultet). I og med at Høgskolen i Bodø nylig har opprettet en tverrfaglig Bachelorgrad på engelsk, vil det være av stor betydning at internasjonaliseringen er representert med et eget forum som kan ivareta dette.

3.5.4.5 Redegjøre for utviklingen av bindende samarbeid med institusjoner i spesialist- og primærhelsetjenesten der studentene har praksis, også innbefattet kvalitetssikringen av studentenes praksis. (KD)

Vi viser til omtalen av dette feltet under punkt 2.1.4.5 i rapporteringsdelen. De samarbeidsrelasjoner som omtales der blir videreutviklet i 2009.

3.6 Forskning.

Universiteter og høyskoler skal oppnå resultat av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid. (KD)

3.6.1 De statlige høyskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene. (KD)

3.6.1.1 Kvantitative styringsparametre. (KD)

3.6.1.1.1 Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1) (KD)

Definisjon/Beskrivelse: Det samlede antallet publiseringspoeng ved institusjonen deles på antallet ansatte i fagstillinger, definert som ansatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling.

Resultatmål 2009: Som det fremgår av tabellen nedenfor, settes et resultatmål for 2009 til 125 publiseringspoeng. Under forutsetning av at institusjonen i løpet av året disponerer 320 forskerårsverk, vil dette tilsvare ca 0,39 publiseringspoeng per årsverk.

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (KD)	94,48/ 286,8 årsverk	118,24/ 289,1 årsverk	88,48/ 287,3 årsverk	96,2 / 312,3 årsverk	125 publiseringspoeng/ 320 årsverk
	=0,33	=0,41	=0,31	=0,31	= 0,39

Kommentar: Et mål på totalt 125 publiseringspoeng (0,39 publiseringspoeng per årsverk i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling) bør være et realistisk mål med tanke på antallet publiseringspoeng i 2008.

3.6.1.1.2 NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1) (KD)

Definisjon/Beskrivelse: Tildelingen beregnes ut ifra tildeling fra Norges forskningsråd og deles på antallet årsverk i ansattekategoriene undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger.

Resultatmål 2009: Som det fremgår av tabellen nedenfor, settes et resultatmål for 2009 til kroner 46 875,- pr årsverk i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling. Dette tilsvarer ca kroner 15 000 000,- i inntekt fra NFR under forutsetning av ca 320 årsverk i nevnte ansattekategori.

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (KD)	NOK 3906000/ 286,8 årsverk = NOK 13 619,-	NOK 7056000/ 289,1 årsverk = NOK 24 407,-	NOK 11670000/ 287,3 årsverk = NOK 40 620,-	NOK 10687000/ 312,3 årsverk = NOK 34 220,-	NOK 15 000 000/ 320 årsverk = NOK 46 875,-

Kommentar: Utviklingen ved Høgskolen i Bodø med tanke på inntjening fra Norges forskningsråd har generelt vært svært positiv de siste årene. I 2008 gikk inntjeningen noe tilbake sammenlignet med 2007. Årsaken til dette er færre søknader til Norges forskningsråd. Faglig ledelse har, sammen med forskningsadministrasjonen, allerede tatt tak i denne problemstillingen.

3.6.1.1.3 EU-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1) (KD)

Definisjon/Beskrivelse: Definisjonen på EU-tildeling er strengt begrenset til inntekter fra EUs rammeprogrammer. Grunnet etterslepet i systemet vil ikke resultatene fra arbeid med EU-søknader synes før tidligst i 2010.

Resultatmål 2009: Inntjening på samme nivå som i 2008.

Kommentar: Det er lite sannsynlig at det vil komme nye EU-prosjekter til HBO i løpet av 2009, og dersom man får tilslag på prosjekter i løpet av 2009 vil man ikke motta midler før i 2010. Det forventes derfor at SPICOSA vil være eneste kilde til denne styringsparameteren. Målet for 2009 er imidlertid å få sendt inn minst en søknad per fakultet til EU-finansierte forskningsprosjekter i løpet av 2009, noe man vil se resultatene av i 2010.

3.6.1.2 Kritiske suksessfaktorer. (HBO)

3.6.1.2.1 Andel eksternt finansiering av FoU-virksomheten. (HBO)

Definisjon/Beskrivelse: Høgskolen i Bodø har en generell målsetting som innebærer å øke den eksternt finansierte forskningen ved institusjonen. Spesielt gjelder dette finansiering fra EU og Norges forskningsråd.

Resultatmål 2009: Høgskolen i Bodø hadde i 2007 og 2008 inntekt fra eksternt finansiert FoU-virksomhet som vist i tabellen nedenfor:

	2007	2008
Totale driftsinntekter	Kroner 439 188 000,-	Kroner 482 254 000,-
Eksternt finansiert FoU- virksomhet	Kroner 38 446 000,-	Kroner 40 429 000,-
% - andel av totale driftsinntekter	8,75 %	8,38 %

Målet for 2009 er kroner 45 000 000,- i inntekter fra eksternt finansiert FoU-virksomhet. Dette tilsvarer en prosentandel på 9, under forutsetning av at de totale driftsinntektene går opp til kroner 500 000 000,-.

Kommentar: Antallet søknader til Norges forskningsråd har vært lavere enn forventet i 2008. Man har allerede iverksatt tiltak for å gjøre noe med dette. Bare til NFRs frist 11. februar 2009 ble flere søknader levert enn gjennom hele 2008. Gjennom etableringen av EU-kontoret ser man helt nye muligheter for å få finansiering fra EUs rammeprogrammer. Det knyttes store forventninger til denne satsingen i tiden som kommer. For øvrig har etableringen av stimuleringsordningen for forskning i regi av Nordland fylkeskommune vært et svært positivt tiltak i løpet året som gikk.

3.6.1.2.2 Publikasjonspoeng. (HBO)

Definisjon/Beskrivelse: Publiseringspoengene beregnes ut ifra kategoriene

- Artikkel i vitenskapelig antologi/serie
- Fagfellevurdert artikkel i vitenskapelig tidsskrift
- Vitenskapelig monografi

Forlag og tidsskrifter er delt i to nivåer. Avhengig av hvilken kategori og hvilket nivå tildeles institusjonen poeng for sin vitenskapelige publisering.

Resultatmål 2009: Høgskolen i Bodø har satt 125 publiseringspoeng som resultatmål for 2009.

Kommentar: Målsettingen for 2009 bør være realistisk ut ifra økt fokus på forskningsproduksjon fra de ansatte ved de ulike fakultetene, positiv utvikling med tanke på institusjonens kompetanseprofil og økt lederfokus. Det er et uttalt mål for institusjonen å øke publiseringen målt i både antall poeng og antall poeng pr. ansatt i undervisning-, forsknings- og formidlingsstilling.

3.6.1.3 Risiko-områder. (HBO)

3.6.1.3.1 R7: Ekstern finansiering av FoU-virksomheten. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Høgskolen i Bodø vil i økende grad være avhengig av ekstern finansiering av FoU-virksomheten for å kunne opprettholde den faglige utviklingen ved institusjonen.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Moderat. Høgskolen i Bodø har tilgang på mange eksterne finansieringskilder og viser konkurransedyktighet på stadig flere områder.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Alvorlig

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Tiltak bør iverksettes når man ser at opplagte muligheter for forskningsfinansiering ikke utnyttes. Dette følges fortløpende opp av Forskningsutvalget.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

De enkleste tiltakene er relatert til fora og utvalg der disse temaene diskuteres. Dette innebærer at Forskningsutvalget setter saken på dagsorden og ber om at de lokale forskningsutvalgene gjør det samme. I tillegg kan det være aktuelt å gjennomføre møter mellom dekan og de faggrupper som er spesielt relevante med tanke på å øke den eksternt finansierte FoU- virksomheten. I 2008 ble forskningsadministrasjonen styrket med 2 stillinger som utgjør EU-kontor og jobber målrettet mot å øke antall EU-søknader, og hvor det allerede i 2009 ser resultater i form av innsendte søknader, og utarbeiding av flere søknader med frister i 2009. Styrkingen av forskningsadministrasjon gir mer ressurser til å følge opp eksterne utlysninger av forskningsmidler som Norges forskningsråd og Nordlands Fylkeskommune, og følge opp enkeltforskerne som utarbeider søknadene. Pr. 11.2.2009 er det sendt inn 13 søknader til NFR mot 12 søknader i hele 2008. Forskningsutvalget vil også følge opp de regionale forskningsfondene, som forventes å ha den første utlysningen i oktober 2009.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R7): Dårlig/negativ utvikling i den eksternt finansierte FoU-virksomheten ved HBO.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.6.1.3.2 R8: Utvikling i forskningsproduksjon. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Høgskolen i Bodø har de siste årene økt sitt fokus på forskningsproduksjon. I denne sammenheng defineres gjerne forskningsproduksjon som vitenskapelig/poenggivende publisering, prosjekter med finansiering fra NFR/EU og produksjon av PhD-kandidater.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Faren for sterk reduksjon innen forskningsproduksjonen er totalt sett ikke overhengende. Det kan oppstå avvik på enkelte områder (EU, NFR, publisering eller antall PhD- studenter) i løpet av en periode, men svært sjeldent på flere områder samtidig.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse: Konsekvensene av avvik er alvorlige. For virksomheten vil avvikene ha store konsekvenser med tanke på måloppnåelse.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Forskningsutvalget følger utviklingen på de ulike aktivitetene fortløpende og vurderer hele tiden tiltak for å redusere avvik der de måtte oppstå.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme:

Forskningsutvalget vil vurdere tiltak der behov måtte oppstå. I 2008 ble forskningsadministrasjonen styrket med 2 ansatte som har som arbeidsoppgave å øke antall EU-søknader fra institusjonen ved å sikre tilstrekkelig kunnskap om EU-midler og oversikt over mulighetene innfor dette til å kunne virke som sikre informasjonskilder for HBO's fagmiljøer samt kontaktpunkter for NFR og andre partnere. EU-kontoret gir administrativ støtte ovenfor faglige ansatte som planlegger og utarbeider EU-søknader, noe som HBO ikke har hatt kompetanse eller ressurser til tidligere. Styrkingen av forskningsadministrasjonen gir de to øvrige ansatte økt kapasitet til å følge opp andre eksterne utlysninger, oppfølging av pågående forskningsproduksjon og allerede igangsatte tiltak, som fordeling av FoU-ressurser, sentrale FoU-stimuleringsmidler og utarbeide felles tiltak, som kurs og samlinger, for PhD-studentene på tvers av fakultetene for å kvalitetssikre forskerutdanningene og sikre god gjennomstrømming av PhD-studentene. Forskningsadministrasjonen utarbeider fortløpende oversikter over publiseringsaktiviteten ved fakultetene. Dette har vist seg å være et svært viktig kontrolltiltak for å kunne følge opp forskningsproduksjonen hos den enkelte forsker.

OPPSUMMERING:**RISIKO (R8): Dårlig/negativ utvikling i forskningsproduksjonen ved HBO.****Sannsynlighet:**

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.6.2 Høyskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig. (KD)

3.6.2.1 Kvantitative styringsparametre. (KD)**3.6.2.1.1 Antall uteksaminerte doktorgradskandidater per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling. (KD)**

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Antall uteksaminerte doktorgradskandidater per vitenskapelig årsverk (KD)	4 disputaser / 286,8 årsverk = 0,014	3 disputaser / 289,1 årsverk = 0,010	5 disputaser / 287,3 årsverk = 0,017	6 disputaser / 312,3 årsverk = 0,019	8 disputaser/ 320 årsverk = 0,025

Tallene baserer seg på doktorgradskandidater fra egne doktorgradsprogrammer per vitenskapelig

Definisjon/Beskrivelse: I 2008 disputerte totalt 6 kandidater i regi av institusjonens egne doktorgradsprogrammer. Dette tilsvarer et forholdstall på $6 / 312,3 = 0,019$

Resultatmål 2009: 8 disputaser, ca 0,025 disputaser pr undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling.

Kommentar: Det er grunn til å forvente en økning i antall uteksaminerte doktorgradskandidater per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling ettersom institusjonen får behandlet (og forhåpentligvis godkjent) de siste to søknadene om doktorgradsutdanning innen profesjonsstudier og akvakultur.

3.6.2.1.2 Andel disputerte doktorgradskandidater av opptatte personer på doktorgradsprogram fem år tidligere. (KD)

Definisjon/Beskrivelse: Dette er et mål på gjennomstrømmingen i doktorgradsutdanningene ved Høgskolen i Bodø. Bare Handelshøgskolen i Bodø hadde som fakultet ved Høgskolen i Bodø doktorgradsutdanning fem år tilbake. Av rapporteringen for 2004 fremgår det at det ble inngått 6 nye doktorgradsavtaler ved Høgskolen i Bodø. Doktorgradsutdanningen ved Fakultet for Samfunnsvitenskap ble etablert i 2005.

Resultatmål 2009: Like mange disputaser ved Handelshøgskolen som inngåtte doktorgradsavtaler fem år tilbake. Dette tilsvarer 6 disputaser ved Handelshøgskolen i Bodø.

Kommentar: Det må være en målsetting for doktorgradsutdanninger som er gjennom innkjøringsfasen at man holder antallet disputerte doktorgradskandidater på et nivå som samsvarer med antallet man har tatt opp tidligere.

3.6.2.2 Kritiske suksessfaktorer. (HBO)

3.6.2.2.1 Aktive avtaler om forskningssamarbeid. (HBO)

Definisjon/Beskrivelse: Det er grunn til å stille spørsmålstegn ved om antallet aktive avtaler om forskningssamarbeid er et relevant og treffende mål på fakultetenes samarbeid med nasjonale og internasjonale forskningsmiljøer. EU-kontoret har gjennom sitt arbeid kartlagt en rekke samarbeidsrelasjoner i inn- og utland. Høgskolen i Bodø har aktive samarbeidsavtaler knyttet til blant annet stipendiater som er tatt opp til doktorgradsprogrammer ved andre institusjoner, professor II – stillinger (her og ved andre institusjoner) og prosjektrettede forskningssamarbeid. Det foreligger avtaler om forskningssamarbeid på alle fakultetene, både på individuelt og institusjonelt nivå. Uten klart definerte styringsparameter er det ikke hensiktsmessig å tallfeste og/eller sammenlikne disse. Etter alt å dømme vil det være mer naturlig å tallfeste antallet doktorgradskandidater som følger programmer ved andre institusjoner, gjensidige utvekslinger av professor II'ere og hvilke institusjoner HBO samarbeider med i forbindelse med ulike forskningsprosjekter.

Resultatmål 2009: Ikke fastsatt. Høgskolen vil vurdere en mer aktuell styringsparameter for 2010.

Kommentar: Aktive avtaler om forskningssamarbeid omgjøres fra å være en kvantitativ størrelse til å omfatte en kvalitativ beskrivelse av de mest fremtredende og viktige samarbeidsforholdene innen forskning.

3.6.2.2.2 Doktorgradskurs og konferanser knyttet til doktorgradsområdene. (HBO)

Definisjon/Beskrivelse: I dette tilfellet vil alle doktorgradskurs og konferanser være knyttet til Handelshøgskolen i Bodø og Fakultet for Samfunnsvitenskap.

Resultatmål 2009: Målet for 2009 er samme aktivitet som i 2008 ved Handelshøgskolen i Bodø og Fakultet for Samfunnsvitenskap.

Kommentar: I tillegg har man sterke forhåpninger om å få på plass doktorgradsutdanningene i studier av profesjonspraksis og PhD i akvakultur i løpet av

våren 2009, slik at man også her i løpet av året som kommer kan arrangere de første doktorgradskursene på disse områdene ved institusjonen.

3.6.2.3 Risiko-områder. (HBO)

3.6.2.3.1 R9: Utvikling av kompetansen i institusjonen, herunder rekruttering og likestilling. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Høgskolens videre utvikling vil være avhengig av at vi klarer å beholde og videreutvikle egne ansatte gjennom interne utviklingstiltak og rekruttering.

Dette gjelder spesielt på førstestillingsnivå.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Stagnering av kompetansenivået. Sannsynlighet: liten

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Avvik vil ha store konsekvenser. Negativ utvikling i kompetansenivået vil ha alvorlige konsekvenser for Høgskolen i Bodø. Tilsvarende vil en positiv utvikling ha vesentlig betydning for høgskolens måloppnåelse.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Høgskolen har svært liten aksept for at kompetansenivået skal stagnere og aktiviteter vil iverksettes umiddelbart dersom vi ser en negativ utvikling.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Et godt arbeids- og læringsmiljø vil bidra til en positiv utvikling av kompetansen i institusjonen. God faglig oppfølging av alle medarbeidere og en offensiv rekrutteringspolitikk vil være naturlige tiltak.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R9): Lite formålstjenlig utvikling i kompetanse, rekruttering og likestilling.

Sannsynlighet: Liten

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
	X			

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
				X

3.6.2.3.2 R10: Opptak og gjennomstrømning av stipendiater og doktorgradskandidater. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Høgskolen i Bodø har pr. dato to fakulteter som har rett til å tildele doktorgradsutdanning; Handelshøgskolen i Bodø og Fakultet for Samfunnsvitenskap.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Moderat

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Konsekvenser av avvik er moderate ettersom flere fakulteter får rett til å tildele doktorgradsutdanning ved HBO.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Tiltak bør iverksettes når for lang tid går uten at disputaser finner sted.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme:

De viktigste tiltakene vil være knyttet til oppfølging mellom rektor, dekan og leder av doktorgradsutvalg. Dersom gjennomstrømningen ikke er tilfredsstillende, følges dette opp av dekan, leder av doktorgradsutvalg og den enkelte veileder. Forskningsutvalget har vedtatt å utarbeide felles policy for innhold og praktisk organisering av doktorgradsprogrammene på tvers av fakultetene i løpet av våren 2009. Dette innebærer blant annet å utarbeide felles retningslinjer, kurs og seminarer i fagområder felles for de fire doktorgradsprogrammene. Dette vil styrke kvaliteten og gjennomstrømningen på forskerutdanningene ved institusjonen.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R10): Dårlig opptak og gjennomstrømning av stipendiater/doktorgradskandidater.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		X		

3.6.3 Kvalitative styringsparametre.

3.6.3.1 Gi en analyse av høyskolens arbeid for å styrke profesjonsrettet forskning og nyskappingsarbeid i regionen. (KD)

Høgskolen i Bodø har for tiden inne en søknad til NOKUT om etablering av doktorgradsutdanning innen studier av profesjonspraksis. Institusjonen har over lengre tid jobbet med å øke fokus på profesjonsfaglig forskning. Etableringen av Senter for Praktisk Kunnskap så langt tilbake som i 1997 viser at institusjonen har tatt et betydelig ansvar innen profesjonsrettet forskning. Profesjonsfagene har tradisjonelt blitt ansett for å være lite ”akademiske”, i den forstand at de har hatt lite forskning å vise til og relativt få forskere med doktorgrader. Profesjonshøgskolen har hatt en svært positiv utvikling i prosentandel personer med doktorkompetanse de siste årene. Dette må anses som et svært viktig bidrag i høgskolens arbeid med å styrke den profesjonsrettede forskningen.

Det er viktig for institusjonen å være en synlig aktør i nyskappingsarbeidet i regionen. I så måte gir Høgskolen i Bodø viktige bidrag på en rekke fagområder. Etableringen av Nordområdesenteret (NOS) har vært et svært viktig og ikke minst synlig bidrag i så måte. NOS samarbeider med bedrifter, organisasjoner og offentlige myndigheter som ønsker å ta del i den økte aktiviteten i Nordområdene innen ulike næringer. Ved opprettelsen av senteret ønsket NOS å samordne og videreutvikle sin nærings- og utviklingskompetanse med mange års samarbeid med universiteter, myndigheter og næringsliv i Russland.

Utover dette har Handelshøgskolen i Bodø et nært samarbeid med Nordlandsforskning innen reiseliv og opplevelsesøkonomi. Over lengre tid har Handelshøgskolen samarbeidet tett med Kunnskapsparken Bodø AS i en rekke prosjekter innen områdene næring, innovasjon og entreprenørskap. Et annet nærliggende eksempel er Fakultet for Biovitenskap og Akvakultur og dets samarbeid med havbruksnæringen i Nordland. Forskningsinnsatsen ved dette fakultetet har blitt nasjonalt synlig de siste årene. Fakultetet bidrar helt konkret gjennom næringsrettede satsinger i regi av både Nordland fylkeskommune, Norges forskningsråd og Innovasjon Norge.

3.6.3.2 Vurdering av tiltak for å øke gjennomstrømmingen i forskerutdanningen og status for rekruttering på ulike fagområder. (KD)

De viktigste tiltakene ved institusjonen for å øke rekruttering på ulike fagområder er å få godkjent de to siste doktorgradsutdanningene innen profesjonsstudier og akvakultur. Dette vil være svært viktig for de fagområdene det gjelder.

Tradisjonelt vil rekrutteringen til konkrete fagområder og forskning generelt variere, og må ses i sammenheng med arbeidsmarkedet for øvrig. Spesielt viktig er det likevel å holde fokus på rekruttering til forskning innen havbruk, der næringen også understreker at man har et stort behov for høyt utdannet arbeidskraft i årene som kommer. Når det gjelder tiltak for å øke gjennomstrømmingen innen forskerutdanning, så har man fra høgskoleledelsens side hele tiden fokus på dette området. Rektor har gjennom sin posisjon som leder av forskningsutvalget også understreket at det er ønskelig med en gjennomgang av hva som skal være fakultetenes ansvar med tanke på doktorgradsutdanningene, og hvilke ansvarsområder som skal legges til sentralt nivå. Dette vil bli utredet i løpet av 2009.

3.6.3.3 Vurdering av hvordan institusjonen bedrer samarbeidet med nasjonal og internasjonal utdannings- og forskningsvirksomhet. (KD)

I løpet av 2008 har Høgskolen hatt fokus på å videreføre og styrke eksisterende relasjoner med nasjonale så vel som internasjonale samarbeidspartnere. På nasjonalt plan kommer dette spesielt til uttrykk gjennom samarbeidsarrangementer som Forskningsdagene, der Høgskolen har rettet seg både mot andre utdannings- og forskningsinstitusjoner i regionen og mot Norges Forskningsråd. Man samarbeider også med andre regionale institusjoner når det gjelder utdanningstilbud. På internasjonalt plan kommer dette til uttrykk gjennom at en rekke nye samarbeidsavtaler, både på individuelt og på institusjonsnivå, har blitt inngått.

3.7 Formidling.

Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten. (KD)

3.7.1 Høyskolene skal gjennom formidling og deltakelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten. (KD)

3.7.1.1 Kvantitative styringsparametre. (KD)

Ingen definerte kvantitative styringsparametre fra KD.

3.7.1.2 Kritiske suksessfaktorer. (HBO)

3.7.1.2.1 Forskningsformidling. (HBO)

Definisjon/Beskrivelse:

Forskningsformidling defineres her som institusjonens aktive deltakelse i samfunnsdebatten. Målet med formidlingen er å øke den allmenne oppmerksomheten om forskningens problemstillinger, metoder og resultater. Formidlingen skjer gjennom massemedier og fagspesifikke medier, nyhetsproduksjon og informasjonsspredning på egen web og via trykksaker. Forskningsformidling omfatter også deltagelse i eksterne arrangementer som konferanser, fagdager og messer, utgivelse av fagbøker, kompendier, working papers, interne kurs, åpne dager ved høgskolens ulike senter og fakulteter, samt en rekke lokale og regionale arrangementer rettet mot allmennheten.

Resultatmål 2009:

Det er en målsetting for høgskolen å øke antall formidlingsaktiviteter i 2009.

Kommentar:

For å øke andelen av forskningsstoff fra høgskolen i eksterne medier, vil vi fortsatt tilby våre forskere /fagfolk veiledning/kurs i å skrive populærvitenskapelige artikler og foredrag. Vi vil også fortsette samarbeidet med NRK (Nordlandsakademiet) i 2009. Vi har også inngått samarbeid med Avisa Nordland om en kronikkserie. Disse aktivitetene har gitt utslag i et tettere samarbeid med lokale media. Høsten 2009 planlegger vi også lørdagsuniversitetet – et populærvitenskapelig tilbud til byens befolkning.

3.7.1.3 Risiko-områder. (HBO)

3.7.1.3.1 R11: Publikasjon av fagbøker og artikler i vitenskapelige tidsskrift. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Høgskolen i Bodø har mange dyktige enkeltforskere og enkeltmiljøer
Fakultetene/avdelingene sørger for at all aktuell og relevant publisering fra disse
fagmiljøene blir formidlet og registrert på en god måte i måte.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Lite eller nedgang i publiseringsomfang. Sannsynlighet: moderat

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Avvik vil ha alvorlig konsekvens i forhold til måloppnåelse og finansiering¹ til høgskolen.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Nødvendige tiltak bør iverksettes når man ser at publikasjonen ikke er på et tilfredsstillende nivå.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Det viktigste tiltaket vil være knyttet til kursvirksomhet til våre forskere/fagfolk i å skrive populærvitenskapelige artikler/foredrag.

OPPSUMMERING:

RISIKO (11): Dårlig/ redusert publikasjon av fagbøker og artikler i vitenskapelige tidsskrift.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.7.1.3.2 R12: Videreutvikle og følge opp en formålstjenlig media- og formidlingsstrategi. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

En viktig utfordring for den generelle kunnskapsformidlingen er at mediebildet er i stadig endring og kampen om oppmerksomheten er stor. Høgskolen i Bodø ønsker å

bygge videre på de kanalene vi har opparbeidet gjennom mange år. Vi ønsker å gjøre høgskolens positive profil i mediene tydeligere og å befeste institusjonens positive renome innenfor forskning og utdanning.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Høgskolen vil fortsette å ha fokus på den positive trenden vi er inne i nå.

Vi anser risikoen for at det skal bli lavere aktivitet dette året som liten.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Moderat.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Aktivitet må iverksettes dersom det i løpet av året viser seg at vi har en negativ utvikling innenfor media- og formidlingsarbeidet vårt.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Videreføre og videreutvikle arbeidet med å utvikle en god media- og formidlingsstrategi som bidrar til at høgskolen styrker sitt positive renome innen forskning og utdanning.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R12): Lite formålstjenlig og/eller dårlig media- og formidlingsstrategi.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
	X			

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		X		

3.7.2 Høgskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning. (KD)

3.7.2.1 Kvantitative styringsparametre. (KD)

3.7.2.1.1 Omfang av eksternt finansiert virksomhet. (KD)

Definisjon/Beskrivelse:

Styringsparameter fastsatt av KD

Resultatmål 2009:

Målet for omfanget av eksternt finansiert virksomhet settes til 65,870 mill kr

Kommentar:

En økning på 7,5% vurderes som meget realistisk i forhold til den samlede strategi og satsninger for HBO. Heller ikke her er omsetningen knyttet til NFR inkludert. Det foreligger ulike måter å definere ekstern finansiert virksomhet på.

3.7.2.1.2 Nyopprettede selskaper. (KD)**Definisjon/Beskrivelse:**

Styringsparameter fastsatt av KD

Resultatmål 2009:

HBO har ingen direkte vedtatte målsettinger om opprettelse av nye selskaper.

Kommentar:

SPIR Idelab er en del av Handelshøgskolens miljø innenfor entreprenørskap og det forventes at 3 av mottatte forretningsideer fra 2008 blir fulgt opp videre med mulighet for kommersialisering. Også på Fakultet for biovitenskap og akvakultur foreligger konkrete som kan resulterer i patentsøknad og kommersialisering.

3.7.2.1.3 Mottatte forretningsideer. (KD)**Definisjon/Beskrivelse:**

Styringsparameter fastsatt av KD

Resultatmål 2009:

Gjennom SPIR Idelab er det et mål at minimum 25 nye ideer tar kontakt for bistand. Ut over dette forventes initiativ fra andre fagmiljøer uten at dette er kvantifisert.

Kommentar:

Se pkt ovenfor (Nyopprettede selskaper).

3.7.2.2 Risiko-områder. (HBO)**3.7.2.2.1 R13: Samarbeid med arbeids- og næringslivet om FoU-virksomhet. (HBO)****Beskrivelse av risiko-område:**

Høgskolen i Bodø har en lang tradisjon for å jobbe tett med arbeids- og næringslivet. Dette er et av de viktige grunnlagene for universitetsstrategien.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Liten til moderat

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Alvorlig

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Aktiviteter bør iverksettes så snart man ser at antallet FoU-prosjekter ved fakultetene går ned.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme:

Økt aktivitet på de arenaer der Høgskolen i Bodø er aktive med tanke på å øke samarbeidet med relevante partnere.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R13): Dårlig utvikling i samarbeidet med arbeids- og næringslivet om FoU- virksomhet.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.7.2.2.2 R14: DA Utviklingsprogram. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

DA utviklingsprogram har over 7 år (2008-2013) til disposisjon omtrent 1 milliard kroner, som skal benyttes som grunnlag for utviklingen av Bodø kommune og Bodø by, i vid forstand. Universitetsatsingen er en betydelig del av dette programmet.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Dårlig utnyttelse av muligheten som ligger rundt DA – utviklingsprogrammet.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Midlene som gjøres tilgjengelig for HBO og det fremtidige universitetet er betydelig i forhold til den samlede strategiske utviklingskraften til HBO. Videre er mulighetene store for å etablere viktige utviklings – og samarbeidsprosjekter med næringslivet og omverden for øvrig. HBO får gjennom DA programmet mulighet til å utvikle områder som ville vært umulig å realisere med ordinære midler.

For deler av prosjektene forutsettes det opparbeidet annen finansiering etter endt prosjektperiode. Her kan det foreligge en risiko for at dette arbeidet ikke følges tilstrekkelig opp.

Konsekvenser ved avvik rundt tildelingene fra DA programmet vurderes som alvorlig. Det vurderes som at det arbeides godt på dette området slik at sannsynligheten vurderes imidlertid som liten.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

HBO har ingen aksept for manglende oppfølging av forutsetningene rundt tildelte midler. Dersom dette avdekkes vil det bli iverksatt tiltak umiddelbart.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

- Isolert sett følges de 10 pågående enkeltprosjekter opp av egen rådgiver for å sikre måloppnåelse og kontroll over ressursdisponering og tilhørende rapporteringskrav mv. Prosjekteierskapet og ledelsen er imidlertid lagt fakultetene/ enhetene i tråd med generell prosjektpraksis.
- I lederfora og andre sammenhenger skjer det en aktiv stimulering for å få ulike miljø ved HBO å vurdere potensialet for nye prosjekter.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R14): Dårlig utnytting av de mulighetene som ligger i DA Utviklingsprogrammet.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
	X			

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.7.3 Kvalitative styringsparametre.

3.7.3.1 Redegjøre for arbeidet for at innovasjon blir en del av virksomheten ved institusjonen. (KD)

Innovasjonsperspektivet har blitt og vil bli ivarettatt i institusjonen på flere måter, både innenfor utdannings- og forskningsområdet. Som eksempel kan nevnes utdanningene innenfor ulike bachelor- og mastergrader i økonomi der emner innenfor innovasjon og entreprenørskap gis som egne kurs og eksamener der studentene/kandidatene blir utfordret både teoretisk og praktisk til å øve opp endrings- og innovasjonsevne i enkeltorganisasjoner, bedrifter og næringer, i et regionalt, nasjonalt og internasjonalt perspektiv. Også i forskningen er innovasjon viktig, både i økonomifagene og de øvrige fag hvor institusjonen har større forskningsprosjekt som også ofte involverer aktive brukere av forskningen. Ikke minst innenfor havbruksområdet vil HBO til en hver tid ha mye forskning som har som formål å få fram forbedringer i kommersiell produksjon av marine arter som dermed har og vil ha betydelig innovasjonspotensiale i seg.

3.7.3.2 Vurdering av hvordan institusjonen legger til rette for god tilgjengelighet av forskningsresultater og annen faglig aktivitet for allmennhet og samfunn. (KD)

For å gjøre forskningsresultat/annen faglig aktivitet tilgjengelige for allmennheten og samfunn bruker høgskolen et bredt spekter av virkemidler:

- Artikler og innlegg i tidsskrifter og aviser, samt opptreden på radio/tv.

- Populærvitenskapelige foredrag og forberedte opplegg for skoleelever (blant annet Forskningsdagene hvor aktivitetene forskningsavis, barneforskerdagen, elevbesøk, fotokonkurranse m.v. bli videreført)
- Høgskoleavis som distribueres to-tre ganger i året.
- Høgskolen vil arbeide videre med å legge til rette for å motivere for publisering ved blant annet å avholde formidlingsseminar for forskere og fagansatte tilknyttet forskningsmiljøene i Bodø. Det skal publiseres mer informasjon om ulike forskningssamarbeid som foregår på høgskolen, på våre nettsider.

3.7.3.3 Redegjøre for arbeidet med å øke de eksternt finansierte inntektene. (KD)

Arbeidet med å øke eksternt finansiert aktivitet er sterkt forankret ved HBO, og gjennom budsjettet for 2009 er det stilt særskilte krav til arbeidet med å fremskaffe eksterne prosjekter. Det er etablert en målsetting om en økning på 7,5% fra 2008 til 2009. Dette vurderes som realistisk knyttet til økt satsing både på faglig utvikling og administrative støttefunksjoner for etter- og videreutdanning og forskning.

3.8 Forvaltning.

Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivaretatt innenfor rammen av disponible ressurser. (KD)

3.8.1 Høyskolene skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene. (KD)

3.8.1.1 Kvantitative styringsparametre. (KD)

3.8.1.1.1 Driftsutgifter per avlagt 60-studiepoengsenhet. (KD)

Definisjon/Beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD, ny fra 2009

Resultatmål 2009: Kr 168.432

Kommentar: Parameteren er ikke nærmere definert av KD. Her er tatt utgangspunkt i sum driftskostnader totalt kr 463.507.000 for 2008 delt på anslag studiepoengsenhet som gir uttelling i finansieringsmodellen på 2850,9 dvs. kr 162.582 for 2008. Ut fra forventet i studiepoengproduksjon for 2009 på 2.917 sammenholdt med økning av driftskostnader for 2009 (+6%) fremkommer et anslag på kr 168.432 kr for 2009.

For HBO vil denne styringsparameteren måtte videreutvikles og analyseres nærmere. På aggregert nivå vil dette kun bli en indikasjon på produksjons- og kostnadsnivået til HBO.

3.8.1.1.2 Driftsutgifter per publikasjonspoeng. (KD)

Definisjon/Beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD, ny fra 2009

Resultatmål 2009: Kr 3.500.000.-

Kommentar: Parameteren er ikke nærmere definert av KD. Her er tatt utgangspunkt i sum driftskostnader totalt kr 463.507.000 for 2008 delt på anslag publiseringspoeng på 110, dvs. kr 4.213.700 for 2008. Ut fra forventet større vekst i publiseringspoeng for 2009 (til 140) og sammenholdt med økning av driftskostnader for 2009 (+6%) er det gjort et anslag som gir kr 3.509.410 for 2009.

I likhet med parameteren ovenfor vil denne styringsparameteren måtte videreutvikles og analyseres nærmere. På aggregert nivå vil dette kun bli en indikasjon på produksjons- og kostnadsnivået til HBO.

3.8.1.1.3 Forholdet mellom vitenskapelige og administrativt ansatte. (KD)

Definisjon/Beskrivelse:

Det er viktig å tilstrebe en formålstjenlig balanse mellom faglig kompetanse samtidig som man sikrer et godt serviceapparat.

Resultatmål 2009:

Forholdet mellom administrativt og vitenskapelige stillinger bør være slik at det gir en kostnadseffektiv produksjon.

Kommentar:

Andelen administrativt ansatte (ekskl. teknisk personale) utgjør 24 %, mens andelen vitenskapelige utgjør 63 %.

3.8.1.2 Kritiske suksessfaktorer. (HBO)**3.8.1.2.1 Antall studenter pr. undervisningsemne. (HBO)**

Denne kritiske suksessfaktoren er ikke ferdig utviklet. Vi har startet med analyser omkring antall studenter pr. undervisningsemne, og dette har synliggjort nødvendigheten av å ha spesielt fokus på dette området. Vi vil i løpet av 2009 arbeide videre med å utvikle denne kritiske suksessfaktoren.

3.8.1.2.2 Forskningsproduksjon pr. forskerårsverk. (HBO)

Definisjon/Beskrivelse: Forskningsproduksjon pr årsverk defineres i denne sammenheng som poenggivende publisering, arbeid med NFR/EU (prosjektutvikling, forskning finansiert av etc.) og veiledning av doktorgradsstudenter.

Resultatmål 2009: Resultatmålet for 2009 er en økning i den totale forskningsproduksjonen ved institusjonen. Det vil nødvendigvis også innebære en økning pr forskerårsverk. For 2009 er derfor målet:

- Økning i antall publiseringspoeng
- Økning i antall prosjektsøknader til NFR/EU – og nødvendigvis også flere tilslag
- Økning i antall disputaser

Kommentar: Etter at retningslinjene for tildeling av FoU-ressurs ble vedtatt av styret for Høgskolen i Bodø, er det lagt til rette for en langt mer systematisk oppfølging av forskningsproduksjon ved institusjonen. Dekanene har ansvaret for oppfølging ved det enkelte fakultet og rapporterer videre til rektor, som også gir tilbakemelding på hvorvidt det er grunn til å være fornøyd med produksjon sett i forhold til totalt antall forskerårsverk ved fakultetene. Rektor rapporterer i styresak deretter til styret, som gir tilbakemelding på om institusjonens samlede forskningsproduksjon kan anses som tilfredsstillende med tanke på totalt antall forskerårsverk.

3.8.1.3 Risiko-områder. (HBO)

3.8.1.3.1 R15: Organisering og gjennomføring av studier og undervisning. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Dette risiko-området er definert som nytt i 2009 i forhold til tidligere. Området gjelder hvordan gjennomføring av studier og undervisning organiseres totalt sett, bl.a. med hensyn til undervisningsmetodikk, pedagogikk, bruk av teknologi, bruk av seminar vs. større forelesninger, opplegg for veiledning og studentvurdering.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Høgskolen arbeider løpende med å utvikle og vurdere kvaliteten på hvordan studier og undervisning organiseres gjennom kvalitetssikringssystemet og gjennom det arbeidet som gjøres i fakultetenes og høgskolens studiekvalitetsutvalg. Når det gjelder bruk av IKT i undervisningen, fungerer Senter for etter- og videreutdanning (SEVU) som en støtteenhet for fagmiljøene på fakultetene. Kvaliteten på studiegjennomføring og undervisning er en meget sammensatt størrelse med stående risiko for avvik.

Kvaliteten er bl.a. avhengig av kvalifiserte og engasjerte lærere, god infrastruktur og god studieadministrativ planlegging. I tillegg vil studentenes egeninnsats være av avgjørende betydning. For et så sammensatt risiko-område vil vi derfor alltid ha en viss sannsynlighet for at det kan skje svikt på avgjørende områder i enkelte studier og undervisningsopplegg, selv om en har systemer som raskt responderer på feil. Risiko på dette området må vurderes som moderat.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Konsekvens av avvik vil bl.a. være at studentene i mindre grad klarer å gjennomføre sine studier (frafall eller forsinket studieprogresjon). Dette vil være et vesentlig avvik i forhold til høgskolens overordnede mål som utdanningsinstitusjon. En ytterligere konsekvens av svikt i organisering og gjennomføring av studier og undervisning vil være at høgskolen får et dårlig renommé, noe som vil gå ut over framtidig studentrekruttering og samfunnets vilje til å bruke høgskolen i undervisningsoppdrag. Dette vil bidra til å svekke høgskolens status og økonomi. Konsekvens av avvik på dette risiko- området må vurderes som alvorlig.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Høgskolen må ha svært liten toleranse med hensyn til risiko innenfor dette området, og tiltak må iverksettes umiddelbart hvis vi ser en negativ utvikling på institusjonen generelt eller i deler av virksomheten. Avhengig av avvikets art må det settes inn tiltak på rette nivå, som kan være fagmiljø, fakultet, studieadministrasjon eller på overordnet institusjonsnivå

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme:

- Opprettholde og videreutvikle analyser som gir gode indikatorer på utviklingen innenfor risiko-området. (kontrollaktivitet)
- Sørge for at negativ feedback fra studenter eller andre innenfor kvalitetssikringssystemet følges opp raskt og effektivt. (kontrollaktivitet)

- Ha fokus i Studiekvalitetsutvalgene (sentralt og på fakultetsnivå) på organisering av studier og undervisning, både som kontrollorgan og som initiativtaker til forbedringstiltak. (kontrollaktivitet/tiltak)
- Videreutvikle kvaliteten på studieadministrative rutiner og systemer for planlegging og gjennomføring av studier, bl.a. i forbindelse med overgang til bruk av FS som studieadministrativt system. (tiltak)
- Løpende aktiviteter i fagmiljøene og fakultetene for å opprette og utvikle fagpersonalets interesse og kompetanse innenfor de respektive fagenes metodikk/didaktikk. (tiltak)
- Opprettholde og videreutvikle infrastruktur og støttefunksjoner knyttet bruk av teknologi i undervisningen. (tiltak)
- Gjennomføre støttetiltak for studentene med spesielle behov eller innenfor delområder der det oppstår spesielle problemer. (tiltak)

OPPSUMMERING:

RISIKO (R15): Dårlig organisering og gjennomføring av studier og undervisning.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.8.1.3.2 R16: Premisser for forskning. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Høgskolen i Bodø ønsker å legge så godt som mulig til rette for forskning ved institusjonen. Dette gjøres blant annet gjennom annumbetingelser, sentrale FoU-midler, publiseringspriser og bevisst styring av FoU-tid til den enkelte forsker.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Liten risiko

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Konsekvensen av avvik vil blant annet være litt mindre forskningsproduksjon enn det som ellers hadde vært mulig.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Tiltak iverksettes blant annet når forskningsproduksjon ses i sammenheng med tilgjengelige FoU-ressurser ved det enkelte fakultet. Dette gjøres gjennom den årlige FoU-rapporten som leveres høgskolestyret.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

I 2008 innførte institusjonen retningslinjer for tildeling av FoU-ressurser, første rapport forelå ved utgangen av 2008, og resultatene av dette vil først gjøre seg gjeldene i 2009. Dekanene kan velge endringer i tildeling av FoU-ressurser ved det enkelte fakultet for å optimalisere tilgjengelige FoU-ressurser. Etablering av EU-kontoret i august 2008 med to fulltidsansatte innebærer en fordobling av ansatte i forskningsadministrasjonen, og vil gi forskerne en betydelig styrking av tilgjengelig forskningsadministrativ støtte. I tillegg til annumsmidlene forskerne får tildelt fra hvert fakultet, tildeler også Forskningsutvalget publiseringspriser og sentrale FoU-midler. Utvalget kan omdisponere disse midlene dersom spesielle behov oppstår og tiltak må iverksettes for å redusere risiko på gitte områder.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R16): Dårlig utvikling i premissene for forskningsinnsats i høgskolen.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
	X			

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.8.2 Høgskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv. (KD)

3.8.2.1 Kvantitative styringsparametre. (KD)

3.8.2.1.1 Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger. (KD)

Definisjon/Beskrivelse:

Kvantitativ styringsparameter fastsatt av KD.

Høgskolen i Bodø har definert førstestillinger som førsteamanuensis, førstelektor og forskerstillinger.

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger (KD)	26,9	27,7	30,7	32,8	+ 2 %

Resultatmål 2009:

+ 2 %

Kommentar:

Høgskolen i Bodø hadde i 2008 god måloppnåelse. Det er fortsatt en positiv utvikling hvor flere ansatte er i doktorgradsløp. 2 % økning er fortsatt et realistisk mål.

3.8.2.1.2 Andel kvinner, totalt og etter stillingskategori. (KD)

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Stillingskategori	Kvinner %	Kvinner %	Kvinner %	Kvinner %	Jevn kjønnsutvikling
	Andre drifts- og vedlikeholdsstillinger	50	65,2	65,2	
Andre stillinger	27,3	50	66,7	-	
Bibliotekstillinger	81	84,1	90,9	75,9	
Hjelpestillinger for undervisning, forskning og formidling	-	29,6	-	-	
Ingeniører	50	44,4	45,9	46,7	
Kontorstillinger	100	100	100	100	
Lederstillinger	22,2	33,3	20	14,3	
Mellomlederstillinger	45,5	39,7	42,4	54,1	
Professor II	21,1	14,5	-	-	
Rekrutteringsstillinger	43,1	43,1	44	48,1	
Renholdstillinger	91,6	100	90,9	90,9	
Saksbehandler-/utrederstillinger	63,1	61,7	68,7	72,4	
Tekniske stillinger for undervisning, forskning og formidling	7,4	10,5	40	-	
Undervisnings- og forskerstillinger	45,5	47,2	44,1	44,7	
Sum	49,9	51,1	50,5	51,5	
Professor	7,9	15,3	13,2	20,0	
Førstestillinger	33,4	36,3	36,2	40,5	

I

Definisjon/Beskrivelse:

Kvantitative styringsparameter fastsatt av KD.

Høgskolen i Bodø har under styringsparameter definert førstestillinger som førsteamanuensis, førstelektor og forskerstillinger. Vi registrerer at resultat fra tidligere år, avviker noe fra tidligere rapporteringer.

Resultatmål 2009:

Øke kvinners andel av professor- og førstestillinger samt i lederstillinger.

Kommentar:

Høgskolen i Bodø har som mål å øke kvinners andel av professor- og førstestillinger. Det har i 2008 vært en positiv utvikling hvor vi ser en økning både i professor- og førstestillinger. Totalt sett har det vært en svak økning i andelen kvinner.

3.8.2.2 Kritiske suksessfaktorer. (HBO)

3.8.2.2.1 Rekrutteringsevne v/ledige stillinger. (HBO)

Definisjon/Beskrivelse:

For å sikre god rekrutteringsevne v/ledige stillinger tilstreber høgskolen å ha et godt arbeids- og læringsmiljø, samt en veldrevet virksomhet.

Resultatmål 2009:

Høgskolen vil styrke rekrutteringsevnen ved å videreutvikle et godt arbeids- og læringsmiljø.

Kommentar:

Godt arbeidsmiljø og faglig kompetanse skal bidra til at høgskolen framstår som konkurransedyktig og attraktiv.

3.8.2.3 Risiko-områder. (HBO)

3.8.2.3.1 R17: Arbeidsmiljøet. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Dårlig arbeidsmiljø, både fysisk og psykososialt.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Negativ utvikling anses som moderat. Høgskolen i Bodø har de siste årene hatt fokus på tiltak for å bedre arbeidsmiljøet. Det arbeides med ytterligere forbedringstiltak i 2009.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Et dårlig arbeidsmiljø vil ha negative konsekvenser for virksomhetens måloppnåelse. Et godt arbeidsmiljø vil ha vesentlig konsekvenser for virksomhetens måloppnåelse.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Høgskolen har null aksept for fysisk skade, trakkasering og mobbing. Tiltak vil iverksettes umiddelbart dersom negativ utvikling/avvik registreres.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Gjennomføring av arbeidsmiljøundersøkelse og fokus på lederutvikling. Alle ledere skal bl.a. bli oppdatert på HMS.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R17): Dårlig arbeidsmiljø, både fysisk og psykososialt.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
	X			

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.8.2.3.2 R18: Tilsettingsprosedyrer. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Høgskolen i Bodø vil i 2009 gjennomgå alle tilsettingsrutiner for å sikre kvalitet på alle nivåer.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Det er viktig at våre utlysninger fremstår som attraktive. Tilsettingsprosessen skal være etter gjeldende lovverk og reglement samt være reelle og sporbare. Tilsettingsprosessen må skje tilstrekkelig raskt slik at ikke attraktive søkere faller fra.

Sannsynlighet: Moderat

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Faglig dårlig håndtering av tilsettingsprosesser vil gi alvorlige konsekvenser. Vi vil fremstå som uprofesjonelle og mindre attraktive.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Høgskolen i Bodø har ingen aksept eller toleranse for risiko innenfor dette feltet og vil gjennom opplæring og gode rutiner sikre høy kvalitet.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Årlig gjennomgang av tilsettingsprosedyrene og kompetanseutvikling i forhold til risiko-områdene. Høgskolen i Bodø vil i 2009 gjennomgå alle tilsettingsrutiner for å sikre kvalitet på alle nivåer.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R18): Dårlig eller mangelfulle tilsettingsprosedyrer.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		X		

3.8.2.3.3 R19: Lønnspolitikk. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

Dersom høgskolen ikke er konkurransedyktig på lønn, vil man få problemer med å beholde og rekruttere kompetanse.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Svekket konkurranseevne bidrar til dårlig rekruttering og kan være kritisk med hensyn til å beholde høy kompetanse.

Sannsynlighet: Moderat.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Dårlig lønnspolitikk kan bidra til svekket konkurranseevne og et dårlig arbeidsmiljø.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

Høgskolen i Bodø har lav aksept for risiko innenfor dette feltet og vil gjennom godt lederskap og tydelig lønnspolitikk redusere risiko.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Videreutvikle lønnspolitikken bl.a. ved å utvikle rom for mer differensiert lønns plassering innenfor de ulike stillingskategorier. Sikre god personalledelse på alle nivåer.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R19): En lønnspolitikk som ikke fremmer kompetansebehovet i institusjonen.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
		X		

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.8.3 Høyskolene skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer. (KD)

3.8.3.1 Kvantitative styringsparametre. (KD)

3.8.3.1.1 Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld). (KD)

Definisjon/Beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD. Nytt for 2009.

Resultatmål 2009: 1.5, dvs. at omløpsmidler som fordringer og bankinnskudd bør være 50% større enn kortsiktig gjeld

Kommentar: HBO har ikke erfaring med eksakt mål for likviditetsgrad. HBO har heller ikke vært i en situasjon der likviditeten har vært en utfordring for institusjonen. I forhold til prosjektporteføljen har HBO måttet fulgt opp særskilt tildelinger fra enkelte offentlige virksomheter der det delvis har vært forutsatt fullført prosjekt før utbetaling. Her har delutbetaling vært gjennomført.

3.8.3.1.2 Avregninger (viser hvor stor tilgang/avgang det er i avsetninger). (KD)

Definisjon/Beskrivelse: Styringsparameter fastsatt av KD

Resultatmål 2009: Forutsatt netto anvendt 12,5 mill kr

Kommentar: For 2009 er det vedtatt et budsjett som forutsetter anvendelse av avsetninger i note 15 på 7,5 mill kroner. Ut over dette forventes foretatt disponeringer av avsetninger på resultatenehetene som ender med netto anvendelse av totalt 12,5 mill. Dette vil dermed være forventet netto nedgang i avsetninger for 2009. Forholdet mellom produksjon i 2008 og effekt for budsjetttrammene i 2010 vil bli nærmere analysert når de endelige produksjonstallene foreligger. Dette kan gi grunnlag for krav om økte avsetninger for å trygge økonomien i 2010. Resultatmålet for avsetninger vil dermed bli vurdert løpende i forhold til konkret utvikling i 2009. Deler av avsetningene er også strategiske avsetninger knyttet til universitetsoppbyggingen. Her er fremdriften noe usikker, slik at fremdriften mht anvendelsen av disse midlene vil bli vurdert løpende.

3.8.3.2 Kritiske suksessfaktorer. (HBO)

3.8.3.2.1 Ingen vesentlige merknader og kommentarer fra Riksrevisjonen. (HBO)

Definisjon/Beskrivelse: Tidligere styringsparameter fra KD.

Resultatmål 2009: Ingen vesentlige merknader og kommentarer fra Riksrevisjonen.

Kommentar: Det forventes ingen vesentlige merknader og kommentarer fra Riksrevisjonen.

3.8.3.3 Risiko-områder. (HBO)

3.8.3.3.1 R20: Administrasjonsordningen. (HBO)

Beskrivelse av risiko-område:

En kompetent administrasjon og kvalifisert oppgaveløsning på det administrative området er svært viktig for utviklingen av HBO og der fremtidige universitetet. En velfungerende administrasjon er også av stor strategisk verdig for utvikling av HBO. Gjennom et eget arbeid med administrasjonsordning samt deltakelse i nasjonalt arbeid har HBO vedtatt tilpasninger av administrasjonsordningen.

Vurdering av RISIKO samt sannsynlighet for avvik:

Det vurderes som det jobbes godt med å utvikle de administrative funksjonene og administrativt personell. Endringer i arbeidsmarkedet gjør at det er enklere å rekruttere dyktige medarbeidere og HBO fremstår som en attraktiv arbeidstaker også for administrativt personell.

Konsekvensen av å ikke ha en velfungerende administrasjon vurderes som alvorlig, mens sannsynligheten vurderes som liten.

Konsekvens av avvik, samt avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse:

Administrasjonen har ansvaret for mange av møtepunktene og leveransene ovenfor offentlige myndigheter, studenter, ansatte, øvrige institusjoner og omverden for øvrig. En lite velfungerende administrasjon svekker omdømme og det generelle inntrykket av HBO og vil svekke den strategiske kraften til organisasjonen.

Aksept/toleranse m.h.t. risiko, samt vurdering om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå:

HBO vil ha liten aksept for avvik knyttet til utførelsen av administrative funksjoner, og aktivitet forventes iverksatt rimelig raskt ved negative tilbakemeldinger eller avdekkede avvik.

Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

- Bruk av egevaluering for de enkelte funksjonsområdene, blant annet ved videreutvikling av faglige administrative fora på tvers av institusjonen.
- Gjennom medarbeiderundersøkelser avdekke nødvendig oppfølging
- Gjennom etablerte fora for samarbeid med studenttillitsvalgte følge opp avdekkede avvik

- Generell bruk av kvalitetssikringssystemet med avviksmeldinger
- Løpende vurdere deltakelse i nasjonalt utviklingsarbeid knyttet til administrative funksjoner. Komplexiteten innenfor det administrative feltet tilsier at det må finnes hensiktsmessige arbeidsformer og løsninger på tvers av institusjonene.

OPPSUMMERING:

RISIKO (R20): Dårlig tilpasset administrasjonsordning, i forhold til høgskolens primærvirksomhet og målsettinger.

Sannsynlighet:

Meget liten	Liten	Moderat	Stor	Svært stor
	X			

Konsekvens:

Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
			X	

3.8.4 Kvalitative styringsparametre.

3.8.4.1 Vurdere hvordan strategiske valg i økonomisk prioritering og rekruttering underbygger faglige ambisjoner innen forskning og utdanning. (KD)

Budsjettmodellen for HBO bygger på kjente prinsipper for tildeling av neste års budsjetttramme. I dette ligger videreføring av effektene av finansieringsmodellen på den enkelte faglige enhet. Ut over dette bruker styret sin mulighet til å foreta særskilte tildelinger for strategiske satsninger som i hovedsak. Hovedmålet for HBO er den faglige oppbyggingen for å utvikle Universitetet i Nordland. Samlet sett fremstår HBO med en prioritering rundt fire faglige søyler knyttet til etablerte og søkte dr. gradstudier.

3.8.4.2 Vurdere hvordan administrasjon og organisasjon er tilpasset strategiske faglige prioriteringer. (KD)

Høgskolen i Bodø har gjennom flere år utviklet administrasjon og organisasjon med utgangspunkt i høgskolens overordnede faglige målsetting (universitetsstatus, gjennom satsning på utbygging av nye doktorgradsområder). Dette er et arbeid som har resultert i både organisatoriske, styringsmessige og administrative endringer. Høgskolen gikk i 2008 over til enhetlig ledelse, med ekstern styreleder, tilsatt rektor og tilsatte dekaner innenfor våre 4 fakulteter (Profesjonshøgskolen, Handelshøgskolen, Fakultet for samfunnsvitenskap og Fakultet for biovitenskap og akvakultur). I 2008 ble det igangsatt et arbeid med gjennomgangen av administrasjonsordningen, noe som vil bli slutført i 2009. Hensikten med dette er å få en mer kompetent og rasjonell administrasjon, som er bedre tilpasset høgskolens videre utvikling og ambisjoner.

Høgskolen har også sterkt fokus på å tilrettelegge nye og forbedrede støttesystemer innenfor den administrative siden - f.eks. innenfor økonomiforvaltning, personalforvaltning, studie- og

studentadministrasjon, bibliotekssystemer, støttesystemer omkring kvalitetssikring og kvalitetsutvikling m.v. Som eksempel her kan nevnes at høgskolen vil i løpet av 2009 innføre nytt studie- og studentadministrativt system (FS), noe som vil bidra til mer tilpassede støttesystemer når høgskolen oppnår universitetsstatus. Også innenfor andre områder (økonomi, personal m.fl.) vil det i 2009 utvikles og/eller innføres nye og mer tilpassede støttesystemer.

Høgskolen har siden 2007 utviklet en ny plan- og utviklingsavdeling. Forskningsadministrativ støtte, markeds- og kommunikasjonsenhet, personaladministrasjonen, økonomiadministrasjonen, studie- og studentadministrasjonen, bibliotek og driftsavdelinger (IT og teknisk drift) har vært i sterk og god utvikling de siste 2-3 årene, bl.a. m.h.t. kompetanse, kapasitet og rasjonalitet. Også innenfor fakultetene er administrasjonsordningen videreutviklet de siste årene, i retning av bedre kompetanse og mer tilpasset funksjonalitet.

Høgskolen vil i løpet av 2009 videreføre arbeidet omkring videre justering og tilpassing av både organisatoriske og administrative løsninger, som skal bidra til å gjøre institusjonen godt i stand til å drive på universitetsnivå.

3.8.4.3 Redegjøre for styreforankring av viktige strategiske og operative beslutninger. (KD)

Høgskolens styre vil også i 2009 være "tett på" strategiske- og operative beslutninger, som er forutsatt forankret på styrenivå. Den praksisen som har utviklet seg m.h.t. styrets arbeid vil i hovedsak bli videreført, men da med eventuelle justeringer ut fra hva styret selv måtte ønske av videreutvikling.

Det vil også i 2009 bli lagt opp til styreseminarer, hvor høgskolens samlede ledelse deltar i tillegg til styremedlemmene. Tilsvarende seminarer avviklet i 2008 (og tidligere) har vist seg svært givende og nyttig m.h.t. å legge grunnlaget for det mer konkrete strategiske arbeidet i styremøtene.

De viktigste styresakene i 2009 vil være (ikke prioritert):

- Strategisk plan for HBO.
- Risikostyringen i 2009 samt Rapport og planer (2008-2009).
- Årsrapport/regnskap 2008.
- Tertialrapporter (både økonomisk og i forhold til risikostyringen).
- Universitetssøknaden.
- Studieprogram og studentopptak i 2010.
- Budsjettet for 2010.
- Kvalitetsrapport for 2008.
- Etablering/godkjenning av nye studietilbud.
- Tilsettingssaker.

I tillegg til dette vil styret få seg forelagt saker ut fra det som til enhver tid skjer av utvikling og utfordringer i institusjonen, og hvor styret bør eller må involveres.

3.8.4.4 Vurdere institusjonens oppfølging av gjeldende regelverk for anskaffelser og forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet. (KD)

For 2009 planlegges arbeidet knyttet til anskaffelser videreført med oppfølging av interne rutiner, innføring av konkurransegjennomføringsverktøy og innføring av bestillersystem. Fakturahåndteringssystem vil også bli skiftet til fordel for fellessystem gjennom Uninett.

For 2009 vil forvaltningen av BOA videreføres iht. reviderte retningslinjer. HBO vil delta videre i det nasjonale arbeidet med innføring av nytt prosjektstyringssystem. Forutsatt godkjenning av pilot forventes systemet innført ved HBO i løpet av høsten 2009.

3.8.4.5 Vurdere institusjonens oppfølging av internkontroll, ref. reglement for økonomistyring i staten §14 - relatert både til systemer og kvalitetssikringsrutiner. (KD)

Høgskolen har etablert gode interne styringssystemer som sikrer oppfølging og evaluering av resultater og interne målsettinger. Det er imidlertid behov for løpende videreutvikling av controllerfunksjonen i institusjonen.

3.9 Plan for tildelt bevilgning for 2009.

Styret for Høgskolen i Bodø vedtok 10.12.2008 budsjettet for 2009 og dermed planene for disponering av tildelte midler i 2009. I arbeidet med budsjettet har det vært vektlagt å sikre handlingsrommet for HBO, innenfor prinsippene av rammestyring av enkelte enhetene. Budsjettfordelingen forutsetter også ivaretagelse av de overordnede føringene som fremgår av HBO's arbeid med mål og resultatstyring. Arbeidet med å sikre tilstrekkelig produksjon knyttet til både studie og forskning, samt det å sikre ekstern finansiering er vesentlige elementer i styringen.

Vedtatt budsjettfordelingsmodell angir fordelingen av midlene internt i institusjonen, men i tillegg har styret benyttet muligheten de har til å gjøre eksplisitte føringer og bevilgninger ut fra særskilte strategiske målsettinger. 2 av fakultetene er gitt særskilte tildelinger for å hindre dramatisk nedtrapping av aktiviteten, samt det å sikre fullføringen av arbeidet med strategiske satsninger rundt nye doktorgrader og universitetsarbeidet. Budsjettet for 2009 forutsetter også nødvendig anvendelse av avsetninger fra 2008 for å jevne ut en krevende budsjettsituasjon for 2009.

Av samlet tildeling inkludert bruk av avsetninger på totalt kr 409.233.000 kr er midlene fordelt på følgende hovedområder:

Ansvarsområde/ enhet	Kr
Handelshøgskolen i Bodø	49.256.953
Fakultet for samfunnsvitenskap	43.462.884
Fakultet for biovitenskap og akvakultur	35.505.941
Profesjonshøgskolen	84.356.212
Totalt fagavdelinger	212.581.990
Fellesavdelinger	84.586.066
Husleie og strøm	90.636.421
Strategiske tiltak, investeringer og avsetninger lønnsoppgjør	21.418.523
Totalt disponert	409.233.000

Disponeringen gir en krevende driftssituasjon for 2009 og arbeidet med interne tiltaksplaner for å videreutvikle handlingsrommet er en gjennomgående del av styringssystemet.

Ut over disponert budsjett knyttet til ordinær virksomhet har HBO betydelig ekstern finansiert virksomhet.

3.10 Høgskolens målstruktur for 2009 (oppsummert).

Kvantitative styringsparametre:

- Antall primærøkere per studieplass (jf. også virksomhetsmål 4.1). (KD)
- Studietilbud i samarbeid med andre institusjoner. (KD)
- Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år. (KD)
- Studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1.) (KD)
- Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende). (KD)
- Antall fremmedspråklige utdanningstilbud. (KD)
- Studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (Joint Degree) (KD)
- Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1) (KD)
- NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1) (KD)
- EU-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1) (KD)
- Antall uteksaminerte doktorgradskandidater per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling. (KD)
- Andel disputerte doktorgradskandidater av opptatte personer på doktorgradsprogram fem år tidligere. (KD)
- Omfang av eksternt finansiert virksomhet. (KD)
- Nyopprettede selskaper. (KD)
- Mottatte forretningsideer. (KD)
- Driftsutgifter per avlagt 60-studiepoengsenhet. (KD)
- Driftsutgifter per publikasjonspoeng. (KD)
- Forholdet mellom vitenskapelige og administrativt ansatte. (KD)
- Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger. (KD)
- Andel kvinner, totalt og etter stillingskategori. (KD)
- Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld). (KD)
- Avregninger (viser hvor stor tilgang/avgang det er i avsetninger). (KD)

Kritiske suksessfaktorer:

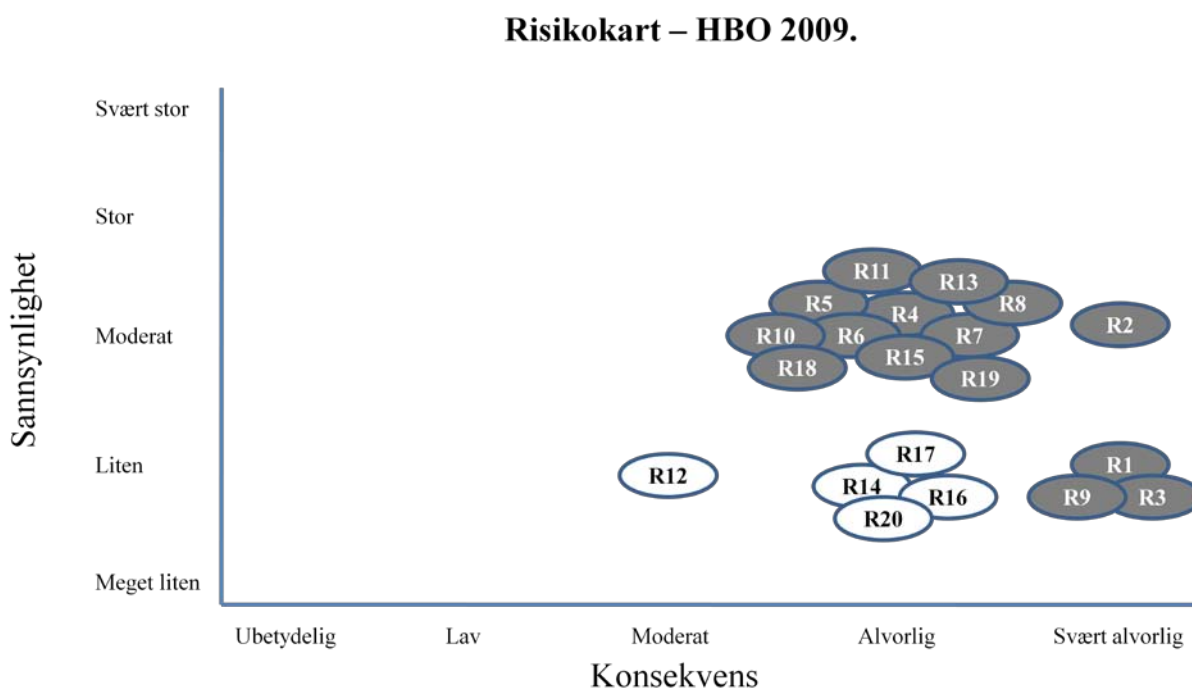
- Utviklingen i søkningen. (HBO)
- Frafall i opptaket. (HBO)
- Frafall blant studentene. (HBO)
- Gjennomstrømning. (HBO)
- Studiepoengproduksjon. (HBO)
- Andel studenter rekruttert utenfor Norge. (HBO)
- Andel norske studenter ved HBO som tar deler av sin utdanning i utlandet. (HBO)
- Andel ekstern finansiering av FoU-virksomheten. (HBO)
- Publikasjonspoeng. (HBO)
- Aktive avtaler om forskningssamarbeid. (HBO)
- Doktorgradskurs og konferanser knyttet til doktorgradsområdene. (HBO)

- Forskningsformidling. (HBO)
- Antall studenter pr. undervisningsemne. (HBO)
- Forskningsproduksjon pr. forskerårsverk. (HBO)
- Rekrutteringsevne v/ledige stillinger. (HBO)
- Ingen vesentlige merknader og kommentarer fra Riksrevisjonen. (HBO)

Risiko-områder:

- R1: Akkreditert og godkjent etablert nye PhD-studier. (HBO)
- R2: Studietilbudets attraktivitet og relevans. (HBO)
- R3: Studiekvaliteten generelt ved institusjonen inklusive studiemiljøet. (HBO)
- R4: Utviklingen i studiepoengproduksjonen. (HBO)
- R5: Fremmedspråklige tilbud. (HBO)
- R6: Relevante og aktive samarbeidsavtaler med utenlandske institusjoner. (HBO)
- R7: Ekstern finansiering av FoU-virksomheten. (HBO)
- R8: Utvikling i forskningsproduksjon. (HBO)
- R9: Utvikling av kompetansen i institusjonen, herunder rekruttering og likestilling. (HBO)
- R10: Opptak og gjennomstrømning av stipendiater og doktorgradskandidater. (HBO)
- R11: Publikasjon av fagbøker og artikler i vitenskapelige tidsskrift. (HBO)
- R12: Videreutvikle og følge opp en formålstjenlig media- og formidlingsstrategi. (HBO)
- R13: Samarbeid med arbeids- og næringslivet om FoU-virksomhet. (HBO)
- R14: DA Utviklingsprogram. (HBO)
- R15: Organisering og gjennomføring av studier og undervisning. (HBO)
- R16: Premisser for forskning. (HBO)
- R17: Arbeidsmiljøet. (HBO)
- R18: Tilsettingsprosedyrer. (HBO)
- R19: Lønnspolitikk. (HBO)
- R20: Administrasjonsordningen. (HBO)

Risikokart:

Styrets prioritering av risiko-områder:

1. Styret for Høgskolen i Bodø ber om at risikostyringen i 2009 tar utgangspunkt i de risiko-områdene som er kartlagt og utredet i forslag til Rapport og planer (2008-2009), justert med de innspill som framkom under styrets behandling.
2. Styret for Høgskolen i Bodø ber om at oppmerksomheten omkring følgende risiko-områder får prioritet i 2009, og at aktivitet og utvikling spesielt innenfor disse områdene blir rapportert til styret en gang i halvåret, eller dersom det oppstår avvik.
 - Oppfylle de formelle kriterier for etablering av Universitetet i Nordland
 - Studietilbudets attraktivitet og relevans
 - Sikre faglig utvikling på høyeste nivå, gjennom rekruttering og kompetanseheving
 - Bærekraftig økonomi, herunder ekstern finansiering
 - Utvikling av studiepoengproduksjonen, herunder utvikling av studiekvaliteten
 - Publiseringer, NFR/EU-prosjekter og PhD kandidater
3. Styret for Høgskolen i Bodø ber Kunnskapsdepartementet om å legge til rette rammebetingelser for høgskolen, slik at de bidrar til å redusere risiko ved høgskolen, og gir høgskolen videre utviklingsmuligheter.
4. Styret for HBO gir rektor fullmakt til å ferdigstille Rapport og planer (2008-2009) før det oversendes Kunnskapsdepartementet pr. 1.3.09.

Kvalitative styringsparametre:

- Redegjøre for institusjonens strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil, herunder vise avveiningene som gjøres når det gjelder bredde versus dybde, hensynet til små og utsatte fag, relevans etc. (KD)
- Vurdere kvalitetssikringssystemene, herunder hvordan systemene blir forankret i fagmiljøene, samt redegjøre for hvordan systemene skal utvikles videre. (KD)
- Redegjøre for hvordan kvalitetssikringssystemene blir brukt strategisk i arbeidet med å øke kvaliteten i utdanningen, samt hvordan NOKUTs avsluttede evalueringer, revideringer og akkrediteringer blir fulgt opp. (KD)
- Redegjøre for strategi for arbeidet med internasjonalisering, og vise hvordan dette bidrar til utviklingen av den faglige virksomheten. (KD)
- Redegjøre for utviklingen av bindende samarbeid med institusjoner i spesialist- og primærhelsetjenesten der studentene har praksis, også innbefattet kvalitetssikringen av studentenes praksis. (KD)
- Gi en analyse av høyskolens arbeid for å styrke profesjonsrettet forskning og nyskapsarbeid i regionen. (KD)
- Vurdering av tiltak for å øke gjennomstrømmningen i forskerutdanningen og status for rekruttering på ulike fagområder. (KD)
- Vurdering av hvordan institusjonen bedrer samarbeidet med nasjonal og internasjonal utdannings- og forskningsvirksomhet. (KD)
- Redegjøre for arbeidet for at innovasjon blir en del av virksomheten ved institusjonen. (KD)
- Vurdering av hvordan institusjonen legger til rette for god tilgjengelighet av forskningsresultater og annen faglig aktivitet for allmennhet og samfunn. (KD)
- Redegjøre for arbeidet med å øke de eksternt finansierte inntektene. (KD)
- Vurdere hvordan strategiske valg i økonomisk prioritering og rekruttering underbygger faglige ambisjoner innen forskning og utdanning. (KD)
- Vurdere hvordan administrasjon og organisasjon er tilpasset strategiske faglige prioriteringer. (KD)
- Redegjøre for styreforankring av viktige strategiske og operative beslutninger. (KD)
- Vurdere institusjonens oppfølging av gjeldende regelverk for anskaffelser og forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteter. (KD)
- Vurdere institusjonens oppfølging av internkontroll, ref. reglement for økonomistyring i staten §14 - relatert både til systemer og kvalitetssikringsrutiner. (KD)